

Hivatalos Lapja

Magyar nyelvű kiadás

Tájékoztatások és közlemények

65. évfolyam

2022. március 18.

Tartalom

II Közlemények

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS ÜGYNÖKSÉGEITŐL SZÁRMAZÓ KÖZLEMÉNYEK

Európai Bizottság

2022/C 123/01	A bizottság közleménye – Bizottsági közleménytervezet tartalmának jóváhagyása – Iránymutatás az uniós versenyjognak az egyéni önfoglalkoztatók munkafeltételeire vonatkozó kollektív szerződésekre történő alkalmazásáról.....	1
2022/C 123/02	A Bizottság közleménye – Iránymutatás az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről szóló (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet alkalmazásáról	12
2022/C 123/03	Bejelentett összefonódás engedélyezése (Ügyszám M.10600 – EDFI / MUBADALA / EMERGE JV) ⁽¹⁾	38
2022/C 123/04	Bejelentett összefonódás engedélyezése (Ügyszám M.10541 – GOLDMAN SACHS / GRUPO VISABEIRA / CONSTRUCTEL VISABEIRA) ⁽¹⁾	39
2022/C 123/05	Bejelentett összefonódás engedélyezése (Ügyszám M.10621 – WELPUT / PSPIB / ALECTA / 150 VSTREET JV) ⁽¹⁾	40

IV Tájékoztatások

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS ÜGYNÖKSÉGEITŐL SZÁRMAZÓ TÁJÉKOZTATÁSOK

Európai Bizottság

2022/C 123/06	Euroátváltási árfolyamok — 2022. március 17.	41
---------------	---	----

⁽¹⁾ EGT-vonatkozású szöveg.

A VERSENYPOLITIKA VÉGREHAJTÁSÁRA VONATKOZÓ ELJÁRÁSOK

Európai Bizottság

2022/C 123/07	Összefonódás előzetes bejelentése (Ügyszám M.10602 – SWISS LIFE INTERNATIONAL HOLDING / ELIPS LIFE) – Egyszerűsített eljárás alá vont ügy ⁽¹⁾ 42	42
2022/C 123/08	Összefonódás előzetes bejelentése (Ügyszám: M.10657 - SAMSUNG BIOLOGICS / SAMSUNG BIOEPIS) – Egyszerűsített eljárás alá vont ügy ⁽¹⁾ 44	44
2022/C 123/09	Összefonódás előzetes bejelentése (Ügyszám: M.10339 —KKR/Landal) ⁽¹⁾ 45	45

EGYÉB JOGI AKTUSOK

Európai Bizottság

2022/C 123/10	Az (EU) 2019/33 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 17. cikkének (2) és (3) bekezdésében említett, egy borágazati elnevezéshez tartozó termékleírás standard módosításának jóváhagyásáról szóló értesítés közzététele 46	46
---------------	--	----

⁽¹⁾ EGT-vonatkozású szöveg.

II

(Közlemények)

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS
ÜGYNÖKSÉGEITŐL SZÁRMAZÓ KÖZLEMÉNYEK

EURÓPAI BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

Bizottsági közleménytervezet tartalmának jóváhagyása – Iránymutatás az uniós versenyjognak az egyéni önfoglalkoztatók munkafeltételeire vonatkozó kollektív szerződésekre történő alkalmazásáról

(2022/C 123/01)

A Bizottság 2021. december 9-én jóváhagyta az „Iránymutatás az uniós versenyjognak az egyéni önfoglalkoztatók munkafeltételeire vonatkozó kollektív szerződésekre történő alkalmazásáról” című bizottsági közlemény tervezetének tartalmát.

Az „Iránymutatás az uniós versenyjognak az egyéni önfoglalkoztatók munkafeltételeire vonatkozó kollektív szerződésekre történő alkalmazásáról” című közlemény tervezete e közlemény mellékletét képezi. A közleménytervezet nyilvános konzultáció keretében véleményezhető az alábbi linken:

<http://ec.europa.eu/competition/consultations/open.html>

MELLÉKLET

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

Iránymutatás az uniós versenyjognak az egyéni önfoglalkoztatók munkafeltételeire vonatkozó kollektív szerződésekre történő alkalmazásáról**1. Bevezetés**

- (1) Ez az iránymutatás meghatározza azokat az elveket, amelyek alapján az egyéni önfoglalkoztatók ⁽¹⁾ és más vállalkozás(ok) (a továbbiakban: az üzleti partnerek ⁽²⁾) közötti, az egyéni önfoglalkoztatók munkafeltételeire vonatkozó kollektív tárgyalások eredményeként létrejött, vállalkozások közötti megállapodások, vállalkozások társulásai által hozott döntések és összehangolt magatartások (a továbbiakban együttesen: megállapodások) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikke (a továbbiakban: az EUMSZ 101. cikke) alapján értékelendők.
- (2) Az EUMSZ 101. cikke tiltja a vállalkozások közötti olyan megállapodásokat, amelyek korlátozzák a belső piacon belüli versenyt, különösen akkor, ha közvetlen vagy közvetett módon rögzítik a beszerzési vagy eladási árakat, illetve bármely egyéb üzleti feltételt. Az uniós versenyszabályok az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 3. cikkének (3) bekezdésén alapulnak, amely előírja az Unió számára egy belső piac létrehozását, a versenytorzulás elkerülését biztosító rendszert is beleértve ⁽³⁾.
- (3) Az EUSZ 3. cikkének (3) bekezdése arról is rendelkezik, hogy az Uniónak egy „magas versenyképességű, teljes foglalkoztatottságot és társadalmi haladást célul kitűző szociális piacgazdaság” létrehozását kell előmozdítania. E célból az Unió elismeri a szociális párbeszéd és a kollektív tárgyalások fontos szerepét, és az EUMSZ 152. cikke értelmében kötelezettséget vállal arra, hogy „önállóságuk tiszteletben tartása mellett elősegíti a szociális partnerek közötti párbeszédet”. Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 28. cikke szintén elismeri a kollektív tárgyaláshoz és fellépéshez való jogot. A jobb munkafeltételek és a megfelelő szociális védelem szintén a szociális jogok európai pillérének alapelveit képezik, amelynek értelmében „a tagállami gyakorlatnak megfelelően konzultálni kell a szociális partnerekkel a gazdasági, foglalkoztatási és szociális intézkedések kialakításáról és végrehajtásáról”, továbbá „arra kell ösztönözni a szociális partnereket, hogy az őket érintő kérdésekben tárgyalásokat folytassanak és kollektív szerződéseket kössenek” ⁽⁴⁾.
- (4) Az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: a Bíróság) figyelembe vette az EU szociálpolitikai célkitűzéseit, amikor a szociális partnerek közötti kollektív tárgyalások összefüggésében megállapította, hogy a munkáltatókat és munkavállalókat képviselő szervezetek közötti kollektív szerződések bizonyos versenykorlátozó hatásokkal járnak, és a munkafeltételek javítása céljából szükségesek ⁽⁵⁾. Ezért a munkáltatók és a munkavállalók közötti kollektív tárgyalások keretében kötött, a munkafeltételek (többek között a díjazás) javítására irányuló megállapodások jellegüknél és céljuknál fogva nem tartoznak az EUMSZ 101. cikkének hatálya alá, és így nem sértik az uniós versenyjogot ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Ezen iránymutatás alkalmazásában az „egyéni önfoglalkoztató” kifejezés olyan személyekre vonatkozik, akik nem rendelkeznek munkaszerződéssel vagy nem állnak munkaviszonyban, és akik az érintett szolgáltatások nyújtása során elsősorban saját személyes munkájukra támaszkodnak.

⁽²⁾ Ezen iránymutatás alkalmazásában az „üzleti partnerek” kifejezés olyan vállalkozásokra vonatkozik, amelyekkel az egyéni önfoglalkoztatók szerződtek (azaz e vállalkozók szakmai ügyfelei), beleértve az ilyen vállalkozások társulásait is.

⁽³⁾ Az EUMSZ VII. címe 1. fejezetének 1. szakasza, valamint az EUSZ és az EUMSZ 27. jegyzőkönyve.

⁽⁴⁾ A szociális jogok európai pillére, 8. pont; https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/economy-works-people/jobs-growth-and-investment/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_hu

⁽⁵⁾ A Bíróság 2014. december 4-i ítélete, FNV Kunsten Informatie en Media kontra Staat der Nederlanden, C-413/13, ECLI:EU:C:2014:2411, 22. pont; A Bíróság 1999. szeptember 21-i ítélete, Albany International BV kontra Stichting Bedrijfspensioenfonds Textielindustrie, C-67/96, ECLI:EU:C:1999:430, 59. pont; A Bíróság 2007. december 11-i ítélete, International Transport Workers' Federation és Finnish Seamen's Union kontra Viking Line ABP és OU Viking Line Eesti, C-438/05, ECLI:EU:C:2007:772, 49. pont; A Bíróság 2009. július 9-i ítélete, 3F kontra az Európai Községek Bizottsága, C-319/07, ECLI:EU:C:2009:435, 50. pont.

⁽⁶⁾ A Bíróság 2014. december 4-i ítélete, FNV Kunsten Informatie en Media kontra Staat der Nederlanden, C-413/13, ECLI:EU:C:2014:2411, 23. pont; A Bíróság 1999. szeptember 21-i ítélete, Albany International BV kontra Stichting Bedrijfspensioenfonds Textielindustrie, C-67/96, ECLI:EU:C:1999:430, 60. pont; A Bíróság 1999. szeptember 21-i ítélete, Brentjens' Handelsonderneming BV kontra Stichting Bedrijfspensioenfonds voor de Handel in Bouwmaterialen, C-115/97, ECLI:EU:C:1999:434, 57. pont; A Bíróság 1999. szeptember 21-i ítélete, Maatschappij Drijvende Bokken BV kontra Stichting Pensioenfonds voor de Vervoer- en Havenbedrijven, C-219/97, ECLI:EU:C:1999:437, 47. pont; A Bíróság 2000. szeptember 12-i ítélete, Pavel Pavlov és társai kontra Stichting Pensioenfonds Medische Specialisten, C-180/98, ECLI:EU:C:2000:428, 67. pont; A Bíróság 2000. szeptember 21-i ítélete, Hendrik van der Woude kontra Stichting Beatrixoord ítélet, C-222/98, ECLI:EU:C:2000:475, 22. pont; A Bíróság 2011. március 3-i ítélete, AG2R Prévoyance kontra Beauchout Père et Fils SARL, C-437/09, ECLI:EU:C:2011:112, 29. pont.

- (5) A Bíróság azt is tisztázta, hogy az EUMSZ 101. cikkének hatálya alól történő kizárás kiterjed a munkáltatók és a látszólagos önálló vállalkozó⁽⁷⁾ tagjaik – vagyis a munkavállalókkal hasonló helyzetben lévő szolgáltatók⁽⁸⁾ – nevében és érdekében tárgyaló munkavállalói szervezetek között létrejött kollektív szerződésekre is. Ebben az összefüggésben a Bíróság szerint egy magánszemély akkor tekinthető látszólagos önálló vállalkozónak, ha: i. munkáltatója irányítása alatt dolgozik különösen a munkavégzés idejének, helyének és tartalmának meghatározását illetően; ii. nem osztozik a munkáltató kereskedelmi kockázataiban, és iii. a munkaviszony időtartama alatt a munkáltató vállalkozásának szerves részét képezi. Ezek a kritériumok attól függetlenül alkalmazandók, hogy az adott személyt a nemzeti jog adózási, közigazgatási vagy szervezeti okokból önálló vállalkozónak minősítette-e, és az adott ügy tényállásának fényében eseti alapon történő értékelést tesznek szükségessé⁽⁹⁾.
- (6) Az elmúlt években a munkaerőpiac alapvető változásokon ment keresztül, amit az üzleti és személyi szolgáltatási tevékenységek alvállalkozásba adásának és kiszervezésének terjedése, valamint a termelési folyamatok digitalizációja és az onlineplatform-gazdaság térnyerése befolyásolt. Az önálló vállalkozói tevékenység aránya az EU-ban viszonylag magas, és az elmúlt években jelentősen nőtt, főként az onlineplatform-gazdaságban.
- (7) Bár ezek a fejlemények növelték a munkaerőpiac rugalmasságát és hozzáférhetőségét, egyes esetekben nehéz munkafeltételeket is eredményeztek az onlineplatform-gazdaságban és azon túl is. Előfordulhat, hogy egyes önfoglalkoztatók – még ha nem is integrálódtak be teljes mértékben a megbízójuk üzleti tevékenységébe, mint a munkavállalók – nem teljesen függetlenek a megbízójuktól, vagy nem rendelkeznek kellő tárgyalási pozícióval ahhoz, hogy befolyásolják a munkafeltételeiket. Emellett a Covid19-válság sok önfoglalkoztatót még kiszolgáltatottabbá tett, mivel jövedelemkiesésüket súlyosbították a gyenge vagy nem létező nemzeti szociális biztonsági rendszerek és célzott támogatási intézkedések⁽¹⁰⁾.
- (8) Ha az önfoglalkoztatók összességében a munkavállalókéhoz hasonló helyzetben vannak, akkor egyes esetekben látszólagos önfoglalkoztatónak tekinthetők, és a nemzeti hatóságok/bíróságok munkavállalóvá sorolhatják át őket. Bizonyos csoportok a jogszerű vélelem alapján is munkavállalónak tekinthetők. Ha azonban nem sorolják át őket munkavállalóvá, a kollektív tárgyalásokhoz való hozzáférés még így is lehetővé teheti számukra, hogy javítsanak munkafeltételeiken.
- (9) Az EUMSZ 101. cikkében foglalt tilalom a „vállalkozásokra” vonatkozik, amely tág fogalom, és minden gazdasági tevékenységet folytató jogalanyra kiterjed, függetlenül azok jogállásától és finanszírozásuk módjától⁽¹¹⁾. Következésképpen a valódi önfoglalkoztatók – még akkor is, ha önállóan dolgozó személyek – főszabály szerint az EUMSZ 101. cikk értelmében vett vállalkozásoknak minősülnek, mivel egy adott piacon díjazás ellenében kínálják szolgáltatásaikat, és tevékenységüket független gazdasági szereplőként végzik⁽¹²⁾. A szolgáltató nemcsak akkor veszítheti el a vállalkozás jogállását, ha a gyakorlatban alárendelt helyzetben van, hanem gazdasági függés esetén is, egy adott eset tényállásának értékelése alapján⁽¹³⁾. A jelenlegi munkaerőpiaci fejlemények – és különösen az onlineplatform-gazdaság megjelenése – megerősítik az azzal kapcsolatos bizonytalanságot, hogy az önfoglalkoztatók által vagy nevében kötött kollektív szerződések mely körülmények között tekinthetők úgy, hogy nem tartoznak az EUMSZ 101. cikkének hatálya alá.

⁽⁷⁾ Szemben a valódi önálló vállalkozókkal, akik szabadon választhatják meg tevékenységüket, a munkavégzés helyét, idejét és módját, és saját kockázatokra végezhetik azt.

⁽⁸⁾ A Bíróság 2014. december 4-i ítélete, FNV Kunsten Informatie en Media kontra Staat der Nederlanden, C-413/13, ECLI:EU:C:2014:2411, 30–31. pont.

⁽⁹⁾ A Bíróság 2014. december 4-i ítélete, FNV Kunsten Informatie en Media kontra Staat der Nederlanden, C-413/13, ECLI:EU:C:2014:2411, 36–37. pont.

⁽¹⁰⁾ Európai Parlament, 2021. október 13-i jelentés a művészek helyzetéről és a kulturális helyreállításról az Unióban (2020/2261(INI)), Kulturális és Oktatási Bizottság, https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2021-0283_HU.html

⁽¹¹⁾ A Bíróság 1991. április 23-i ítélete, Klaus Höfner és Fritz Elser kontra Macrotron GmbH, C-41/90, ECLI:EU:C:1991:161, 21. pont; A Bíróság 1995. november 16-i ítélete, Fédération Française des Sociétés d'Assurance, Société Paternelle-Vie, Union des Assurances de Paris-Vie és Caisse d'Assurance et de Prévoyance Mutuelle des Agriculteurs kontra Ministère de l'Agriculture et de la Pêche, C-244/94, ECLI:EU:C:1995:392, 14. pont; A Bíróság 1997. december 11-i ítélete, Job Centre coop. arl., C-55/96, ECLI:EU:C:1997:603, 21. pont.

⁽¹²⁾ A Bíróság 2014. december 4-i ítélete, FNV Kunsten Informatie en Media kontra Staat der Nederlanden, C-413/13, ECLI:EU:C:2014:2411, 27. pont; A Bíróság 2013. február 28-i ítélete, Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas kontra Autoridade da Concorrência, C-1/12, ECLI:EU:C:2013:127, 36–37. pont; A Bíróság 2006. december 14-i ítélete, Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio kontra Compañía Española de Petróleos SA, C-217/05, ECLI:EU:C:2006:784, 45. pont.

⁽¹³⁾ A Bíróság 2014. december 4-i ítélete, FNV Kunsten Informatie en Media kontra Staat der Nederlanden, C-413/13, ECLI:EU:C:2014:2411, 33. pont; A Bíróság 2006. december 14-i ítélete, Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio kontra Compañía Española de Petróleos SA, C-217/05, ECLI:EU:C:2006:784, 43–44. pont.

- (10) Mindezek alapján ez az iránymutatás egyértelművé teszi, hogy i. a kollektív szerződések bizonyos kategóriái nem tartoznak az EUMSZ 101. cikkének hatálya alá; és hogy ii. a Bizottság a kollektív szerződések bizonyos más kategóriáival szemben nem fog beavatkozni.
- (11) Ez az iránymutatás kifejti, hogy a Bizottság hogyan fogja alkalmazni az uniós versenyjogot, az uniós jog egyéb szabályai vagy elvei alkalmazásának sérelme nélkül. Ez az iránymutatás nem érinti a tagállamok szociálpolitikával összefüggő előjogait vagy a szociális partnerek autonómiáját. Nem érinti továbbá a „munkavállaló” vagy az „önálló vállalkozó” fogalmának a nemzeti jog szerinti meghatározását sem ⁽¹⁴⁾. Nem érinti a tagállamoknak vagy a szociális partnereknek a munkajog keretében fennálló, a kollektív tárgyalások szervezésével kapcsolatos hatásköreit, sem a szerződő felek azon lehetőségét, hogy az uniós vagy nemzeti jog alapján kérelmezzék foglalkozási viszonyuk átsorolását (vagy hogy az illetékes hatóságok/bíróságok értékeljék az ilyen eseteket).
- (12) Ez az iránymutatás nem érinti továbbá az EUMSZ 101. cikkének a kollektív szerződések tekintetében történő, a Bíróság általi további értelmezését sem. Nem érinti az uniós versenyjognak az EUMSZ 42. cikkében és a releváns uniós jogszabályokban ⁽¹⁵⁾ előírtak szerinti, a mezőgazdasági és halászati ágazatra vonatkozó alkalmazását. Továbbá az EUMSZ 101. cikke (3) bekezdése alkalmazásának sérelme nélkül alkalmazandó, amely cikk mentesíti az EUMSZ 101. cikkének (1) bekezdése alól azokat a megállapodásokat, amelyek i. hozzájárulnak az áruk termelésének vagy forgalmazásának javításához, illetve a műszaki vagy gazdasági fejlődés előmozdításához; ii. biztosítják a fogyasztók méltányos részesedését a megállapodásokból eredő előnyből, iii. csak nélkülözhetetlen versenykorlátozásokat tartalmaznak, és iv. nem teszi lehetővé a felek számára, hogy a szóban forgó termékek vagy szolgáltatások jelentős része tekintetében megszüntessék a versenyt ⁽¹⁶⁾.
- (13) A kétségek elkerülése érdekében az ezen iránymutatás hatálya alá nem tartozó önfoglalkoztatók által kötött kollektív szerződések nem sértik automatikusan az EUMSZ 101. cikkét, viszont egyedi elbírálás tárgyát képezik.

2. Az iránymutatás általános alkalmazási köre

a) Az ezen iránymutatás hatálya alá tartozó megállapodások típusai

- (14) Ez az iránymutatás az egyrészt az egyéni önfoglalkoztatók bizonyos kategóriái, másrészt az üzleti partnerük/partnereik között kollektíve tárgyalt és/vagy megkötött valamennyi megállapodásra (a továbbiakban: kollektív megállapodások) alkalmazandó, amennyiben e megállapodások jellegüknél és céljuknál fogva az ilyen egyéni önfoglalkoztatók munkafeltételeire vonatkoznak.
- (15) Az egyéni önfoglalkoztatók kollektív képviseleti csatornáinak hatályára és formájára vonatkozó tagállami mérlegelési jogkör sérelme nélkül, ez az iránymutatás a kollektív tárgyalások valamennyi formájára vonatkozik, a szociális partnereken vagy más egyesületeken keresztül folytatott tárgyalásoktól kezdve egészen az egyéni önfoglalkoztatók egy csoportja által az üzleti partnereikkel vagy e partnerek szövetségeivel folytatott közvetlen tárgyalásokig. Ide tartoznak továbbá azok az esetek is, amikor az egyéni önfoglalkoztatók olyan meglévő kollektív szerződés hatálya alá kívánnak tartozni, amely azon üzleti partner, amelynek ezek az egyéni önfoglalkoztatók dolgoznak, és munkavállalók/egyéni önfoglalkoztatók egy csoportja között jött létre.

⁽¹⁴⁾ A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a munkaviszony lényeges jellemzője az a körülmény, hogy „valamely személy meghatározott ideig, más javára és irányítása alatt díjazás ellenében szolgáltatást nyújt”. Meg kell jegyezni, hogy egy személy „munkavállalóként” vagy „önálló vállalkozóként” történő besorolását elsősorban a nemzeti jog értelmében, eseti alapon kell meghatározni, figyelembe véve a Bíróság ítélkezési gyakorlatát. A Bíróság 2014. december 4-i ítélete, FNV Kunsten Informatie en Media kontra Staat der Nederlanden, C-413/13, ECLI:EU:C:2014:2411, 34. pont; A Bíróság 2013. február 21-i ítélete, L. N. kontra Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte, C-46/12, ECLI:EU:C:2013:97, 40. pont; A Bíróság 2014. szeptember 10-i ítélete, Iraklis Haralambidis v Calogero Casilli, C-270/13, ECLI:EU:C:2014:2185, 28. pont.

⁽¹⁵⁾ A mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról és a 922/72/EGK, a 234/79/EGK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 206–210. cikke (HL L 347., 2013.12.20., 671. o.). A halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről, az 1184/2006/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 104/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1379/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 40. és 41. cikke (HL L 354., 2013.12.28., 1. o.).

⁽¹⁶⁾ A Bizottság közleménye – Iránymutatás a Szerződés 81. cikke (3) bekezdésének alkalmazásáról, 34. pont (HL C 101., 2004.4.27., 97. o.).

- (16) Az egyéni önfoglalkoztatók munkafeltételei közé tartoznak az olyan kérdések, mint a díjazás, a munkaidő és a munkaidő-beosztás, a szabadság, a munkavégzés fizikai helyszínei, az egészség és biztonság, a biztosítás és a társadalombiztosítás, valamint azok a feltételek, amelyek mellett az egyéni önfoglalkoztató – például a munkafeltételekre vonatkozó megállapodás megsértése esetén – felhagyhat a szolgáltatásnyújtással. Egyedi elbírálás alá esnek azonban azok a megállapodások, amelyek alapján az egyéni önfoglalkoztatók kollektíve döntenek úgy, hogy nem nyújtanak szolgáltatásokat bizonyos üzleti partnereknek, például azért, mert a szóban forgó üzleti partner nem hajlandó megállapodást kötni a munkafeltételekről. Az ilyen megállapodások korlátozzák a munkaerő-kínálatot, ezért versenyjogi aggályokat vethetnek fel. Amennyiben bizonyítható, hogy a munkaerő-kínálat ilyen összehangolt megtagadása a kollektív szerződés megtárgyalása vagy megkötése szempontjából szükséges és arányos, az ezen iránymutatás alkalmazásában ugyanúgy kezelendő, mint az a kollektív szerződés, amelyhez kapcsolódik (vagy amelyhez sikertelen tárgyalások esetén kapcsolódott volna).
- (17) A kollektív szerződések megkötésének előfeltétele, hogy a kollektív szerződés megkötése előtt az egyes tárgyalási oldalak részéről a felek között bizonyos fokú koordináció valósuljon meg. Az ilyen koordináció az egyes tárgyalási oldalak részéről a felek közötti megállapodás, információcsera vagy kommunikáció formájában valósulhat meg annak érdekében, hogy közös megközelítést határozzanak meg a témára és a tárgyalási formára vonatkozóan (pl. többoldalú vagy képviselők kijelölése révén történő). Amennyiben ez a koordináció a kollektív szerződés tárgyalása vagy megkötése szempontjából szükséges és arányos, ezen iránymutatás alkalmazásában ugyanúgy kell kezelni, mint azt a kollektív szerződést, amelyhez kapcsolódik.
- (18) Ez az iránymutatás nem terjed ki az egyesületek döntéseire vagy egyéni önfoglalkoztatók közötti megállapodásokra az egyéni önfoglalkoztatók munkafeltételeinek javítása érdekében valamely üzleti partnerrel folytatott tárgyalások (vagy tárgyalások előkészítése) keretén kívül. Különösen nem terjed ki azokra a megállapodásokra, amelyek túlmutatnak a munkafeltételek szabályozásán azáltal, hogy meghatározzák azokat a feltételeket (különösen az árakat), amelyek mellett az egyéni önfoglalkoztatók vagy üzleti partnereik a fogyasztóknak ⁽¹⁷⁾ kínálják a szolgáltatásokat, vagy amelyek korlátozzák a munkáltatók azon szabadságát, hogy az igényeiknek megfelelő munkaerő-szolgáltatókat vegyenek fel.

1. példa

Szituáció: Egyéni önfoglalkoztató futárok a B városban működő három kézbesítési platformnak nyújtják szolgáltatásaikat. A kézbesítési platformok és a futárok között kollektív szerződés van érvényben, amely meghatározza a platformok által a futárok részére fizetendő díjakat, valamint a platformoknak a futárokkal szemben fennálló minimális egészségügyi és biztonsági kötelezettségeit. A kollektív szerződés előírja a futárok számára, hogy szolgáltatásaikat a város egy meghatározott területére korlátozzák. E célból a megállapodás a várost három különböző területre osztja fel, minden egyes platform futáraihoz adott terület tartozik. Ettől függetlenül B városban az egyéni önfoglalkoztató futárok megállapodnak abban, hogy egy adott munkanapon négy óránként legfeljebb húsz kézbesítést végeznek.

Elemzés: A példa két, az EUMSZ 101. cikk értelmében vett, vállalkozások közötti megállapodást tartalmaz: i. a platformok és az egyéni önfoglalkoztató futárok közötti kollektív szerződést; ii. az egyéni önfoglalkoztató futárok közötti külön megállapodást a kézbesítések maximális számáról. A kollektív szerződés ezen iránymutatás hatálya alá tartozik, mivel kollektív tárgyalások eredményeként jött létre, és szabályozza azokat a munkafeltételeket (díjak, egészségügyi és biztonsági feltételek), amelyek mellett az egyéni önfoglalkoztatók szolgáltatásaikat nyújtják a platformok részére. A kollektív szerződés azon része azonban, amely a város területét a három platform között osztja fel, nem a futárok munkafeltételeire vonatkozik, hanem piacfelosztási megállapodásnak minősül, amely ily módon alkalmas arra, hogy az EUMSZ 101. cikk értelmében cél általi versenykorlátozást valósítson meg ⁽¹⁸⁾.

Ezzel szemben az egyéni önfoglalkoztató futárok közötti, az egy munkanapra jutó kézbesítések számára vonatkozó külön megállapodás nem az egyéni önfoglalkoztatók és üzleti partnerük/partnereik közötti kollektív tárgyalások eredménye, ezért nem tartozik ezen iránymutatás hatálya alá, hanem külön érdemes elemezni.

2. példa

Szituáció: Az X tagállamban működő sportegyesületek megállapodnak abban, hogy az adott sportegyesülettel kötött szerződésük időtartama alatt nem vesznek fel sportolókat egymástól. A klubok a 35 évesnél idősebb sportolók díjazásának mértékét is koordinálják.

⁽¹⁷⁾ A fogyasztók jogairól, a 93/13/EGK tanácsi irányelv és az 1999/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 85/577/EGK tanácsi irányelv és a 97/7/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2011. október 25-i 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkének 1. pontja (HL L 304., 2011.11.22., 64. o.).

⁽¹⁸⁾ Ugyanez a következtetés lenne érvényes akkor, ha a kollektív szerződés olyan kikötést tartalmazna, amely a munkafeltételeken túlmutató egyéb kérdéseket is szabályozna, mint például azt a nyitvatartási időt, amely alatt a három platform szolgáltatásokat nyújt.

Elemzés: A sportklubok közötti megállapodások az EUMSZ 101. cikk értelmében vállalkozások közötti megállapodásoknak minősülnek. Ezek a megállapodások nem tartoznak ezen iránymutatás hatálya alá, mivel azokról nem egyéni önfoglalkoztatók és üzleti partnereik tárgyaltak, és ezért nem minősülnek kollektív szerződésnek. Valószínűsíthető, hogy az első megállapodás céljánál fogva sérti az EUMSZ 101. cikkét, mivel korlátozza a sportklubok közötti, a piacon a legjobb sportolókat felvételére irányuló versenyt. A második (bérmegállapítási) megállapodás célja szintén sértheti az EUMSZ 101. cikkét, mivel lényegében a versenytársak (a klubok) közötti, a termelési költségeik csökkentésére irányuló megállapodás.

Összességében e példa a vállalkozások olyan munkaerőpiaci gyakorlatait mutatja be, amelyek egyértelműen nem tartoznak ezen iránymutatás hatálya alá, és valószínűleg sértik az EUMSZ 101. cikkét. Különösen valószínű, hogy a példában szereplő, sportklubok közötti megállapodások sértik az EUMSZ 101. cikkét, függetlenül attól, hogy önfoglalkoztatókra vagy munkavállalókra vonatkoznak-e.

b) *Az ezen iránymutatás hatálya alá tartozó személyek*

- (19) Ez az iránymutatás az egyéni önfoglalkoztatók munkafeltételeivel kapcsolatos kollektív szerződésekre vonatkozik (lásd az iránymutatás III. és IV. szakaszát). Ezen iránymutatás alkalmazásában az „egyéni önfoglalkoztató” kifejezés olyan személyekre vonatkozik, akik nem rendelkeznek munkaszerződéssel vagy nem állnak munkaviszonyban, és akik az érintett szolgáltatások nyújtása során elsősorban saját személyes munkájukra támaszkodnak. Az egyéni önfoglalkoztatók szolgáltatásuk nyújtásához bizonyos árukat vagy eszközöket használhatnak fel. A takarító például takarítóeszközöket használ, a zenész pedig hangszeren játszik. Ezekben az esetekben az árukat kiegészítő eszközként használják a végső szolgáltatás nyújtásához, ezért úgy kell tekinteni, hogy az egyéni önfoglalkoztató saját személyes munkájára támaszkodik. Ezzel szemben ez az iránymutatás nem alkalmazandó azokra a helyzetekre, amikor az egyéni önfoglalkoztató gazdasági tevékenysége pusztán áruk vagy eszközök megosztásából vagy hasznosításából, illetve áruk/szolgáltatások viszonteladásából áll. Ha például egy egyéni önfoglalkoztató szállást ad bérbe vagy gépjárműalkatrészek viszonteladójaként jár el, ezek a tevékenységek az eszközök hasznosításához és az áruk viszonteladásához kapcsolódnak, nem pedig személyes munka nyújtásához.

- (20) Ezen iránymutatás III. szakasza meghatározza az egyéni önfoglalkoztatókat érintő kollektív szerződések azon kategóriáit, amelyek a Bizottság megítélése szerint nem tartoznak az EUMSZ 101. cikkének hatálya alá, a IV. szakasz pedig a kollektív szerződések azon kategóriáit határozza meg, amelyekkel szemben a Bizottság nem avatkozik be. Az egyéni önfoglalkoztatók és/vagy a kollektív szerződések ezen iránymutatás III. és IV. szakaszában meghatározott kategóriáinak tiszteletben kell tartaniuk az ezen iránymutatás hatályát meghatározó, a II. szakaszban foglalt általános alapelveket és teljes mértékben meg kell felelniük azoknak.

3. **Az EUMSZ 101. cikkének hatályán kívül eső, munkavállalókhöz hasonló egyéni önfoglalkoztatók kollektív szerződési**

- (21) Azokban az esetekben, amikor az egyéni önfoglalkoztatók a munkavállalókkal hasonló helyzetben lévőnek minősülnek, úgy kell tekinteni, hogy kollektív szerződéseik nem tartoznak az EUMSZ 101. cikkének hatálya alá, függetlenül attól, hogy megfelelnek-e a „látszólagos egyéni önfoglalkoztató” kritériumainak (lásd ezen iránymutatás (5) bekezdését) ⁽¹⁹⁾.
- (22) A Bíróság kimondta, hogy az önálló vállalkozói tevékenységet folytató szolgáltatókra vonatkozó kollektív szerződés akkor tekinthető a szociális partnerek közötti párbeszéd eredményének, ha a szolgáltatók a munkavállalókéhoz hasonló helyzetben vannak ⁽²⁰⁾, és megerősítette, hogy „napjaink gazdaságában nem mindig lehet egyszerűen meghatározni a szolgáltatást nyújtó önálló vállalkozók vállalkozási státuszát” ⁽²¹⁾. A Bíróság azt is kimondta, hogy „a szolgáltatót elveszítheti a független gazdasági szereplő minőségét, és így a vállalkozási státuszát, ha a piaci magatartását nem önállóan határozza meg, hanem teljes mértékben a megbízójától függ, mivel egyáltalán nem viseli a megbízó tevékenységéből eredő pénzügyi és kereskedelmi kockázatokat, és a megbízó vállalkozásába integrált segédszervként működik” ⁽²²⁾.
- (23) E kritériumok alapján, valamint figyelembe véve az uniós és nemzeti szintű munkaerőpiaci fejleményeket (a jogszabályok és az ítélkezési gyakorlat tekintetében), ezen iránymutatás alkalmazásában a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az egyéni önfoglalkoztatók alábbi kategóriái a munkavállalókkal hasonló helyzetben vannak, és ezért az általuk kötött kollektív szerződések nem tartoznak az EUMSZ 101. cikkének hatálya alá ⁽²³⁾:

⁽¹⁹⁾ A Bíróság 2014. december 4-i ítélete, FNV Kunsten Informatie en Media kontra Staat der Nederlanden, C-413/13, ECLI:EU:C:2014:2411; A Bíróság 1999. szeptember 21-i ítélete, Albany International BV kontra Stichting Bedrijfspensioenfonds Textielindustrie, C-67/96, ECLI:EU:C:1999:430.

⁽²⁰⁾ A Bíróság 2014. december 4-i ítélete, FNV Kunsten Informatie en Media kontra Staat der Nederlanden, C-413/13, ECLI:EU:C:2014:2411, 31. pont.

⁽²¹⁾ A Bíróság 2014. december 4-i ítélete, FNV Kunsten Informatie en Media kontra Staat der Nederlanden, C-413/13, ECLI:EU:C:2014:2411, 32. pont.

⁽²²⁾ A Bíróság 2014. december 4-i ítélete, FNV Kunsten Informatie en Media kontra Staat der Nederlanden, C-413/13, ECLI:EU:C:2014:2411, 33. pont; A Bíróság 2006. december 14-i ítélete, Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio kontra Compañía Española de Petróleos SA, C-217/05, ECLI:EU:C:2006:784, 43–44. pont.

⁽²³⁾ Egyes egyéni önfoglalkoztatók ezen iránymutatás szerint több kategóriába is tartozhatnak.

a) Gazdaságilag függő helyzetben lévő egyéni önfoglalkoztatók

- (24) Azok az egyéni önfoglalkoztatók, akik kizárólag vagy túlnyomórészt egy üzleti partnernek nyújtják szolgáltatásaikat, valószínűleg gazdaságilag az adott üzleti partnertől függő helyzetben vannak. Az ilyen egyéni önfoglalkoztatók általában nem függetlenül határozzák meg a piacon tanúsított magatartásukat, és nagymértékben függnek az üzleti partnerüktől, továbbá az üzleti partner vállalkozásának szerves részét képezik. Emellett nagyobb valószínűséggel kapnak utasítást arra vonatkozóan, hogy hogyan végezzék a munkájukat. A gazdaságilag függő egyéni önfoglalkoztatók kérdését számos olyan nemzeti jogszabály is elismerte, amelyek biztosítják az ilyen egyéni önfoglalkoztatók számára a kollektív tárgyaláshoz való jogot, feltéve, hogy megfelelnek a vonatkozó nemzeti intézkedésekben meghatározott kritériumoknak ⁽²⁴⁾.
- (25) A Bizottság úgy véli, hogy az egyéni önfoglalkoztató gazdaságilag függő helyzetben van akkor, ha az éves, munkával kapcsolatos összjövedelmének legalább 50 %-a egyetlen üzleti partnertől származik. Ezért a gazdaságilag függő helyzetben lévő egyéni önfoglalkoztatók és azon üzleti partnerük, akiktől gazdasági függésben vannak, között létrejött, a munkafeltételek javítására irányuló kollektív szerződések nem tartoznak az EUMSZ 101. cikk hatálya alá, még akkor sem, ha a szóban forgó egyéni önfoglalkoztatókat a nemzeti hatóságok/bíróságok nem sorolták át munkavállalónak.

3. példa

Szituáció: X társaság építészeti cég, amely számos (önálló vállalkozó) építészmérnököt szerződött projektjeinek kivitelezésére. Az építészek jövedelmének 90 %-a X társaságtól származik. Kollektív tárgyalásokat folytatnak és megállapodást kötnek X társasággal, amely legfeljebb heti 45 órás munkaidőt, 26 naptári nap éves szabadságot és az építészmérnök tapasztalata alapján meghatározott díjazást ír elő.

Elemzés: Az önálló vállalkozó építészmérnökök a többi független vállalkozóhoz hasonlóan általában az EUMSZ 101. cikk értelmében vett vállalkozásnak minősülnek, ezért ezt a rendelkezést alkalmazni kell a közöttük létrejött megállapodásokra. Az önfoglalkoztató építészmérnökök és X társaság között létrejött megállapodás azonban nem tartozik az EUMSZ 101. cikkének hatálya alá, mivel olyan, a munkafeltételekre vonatkozó kollektív szerződésről van szó, amely X társaság és (gazdasági függőségük szempontjából) a munkavállalókkal hasonló helyzetben lévők tekinthető személyek között jött létre. Ebben a példában az építészmérnökök gazdaságilag függnek az üzleti partnerüktől (X társaságtól), mivel jövedelmük 90 %-a ettől a társaságtól származik. Ezért úgy tekinthetők, hogy X társaság szerves részét képezik.

b) Egyéni önfoglalkoztatók, akik munkavállalók „mellett” dolgoznak

- (26) Azok az egyéni önfoglalkoztatók, akik ugyanazon üzleti partner munkavállalói „mellett”, az azokéval azonos vagy hasonló feladatokat látnak, a munkavállalókkal hasonló helyzetben vannak, mivel szolgáltatásaikat az üzleti partnerük irányítása alatt nyújtják, és nem viselik az üzleti partner tevékenységével járó kereskedelmi kockázatokat, továbbá nem rendelkeznek semmilyen függetlenséggel az érintett gazdasági tevékenység végzése tekintetében. Az illetékes nemzeti hatóságok/bíróságok feladata annak eldöntése, hogy a munkavállalók mellett dolgozó önfoglalkoztatók szerződéses jogviszonyát munkaviszonnyá kell-e minősíteni. Azokban az esetekben azonban, amikor az egyéni önfoglalkoztatókat nem sorolták át munkavállalóvá, a kollektív tárgyalásokban még így is részt vehetnek. Ezt a valóságot több tagállam gyakorlata is elismerte, ahol a kollektív szerződések az ugyanazon ágazatokban tevékenykedő munkavállalókra és önfoglalkoztatókra is vonatkoznak ⁽²⁵⁾.
- (27) Ezért az üzleti partner és az e partner munkavállalói „mellett”, az övékével azonos vagy hasonló feladatokat ellátó egyéni önfoglalkoztatók közötti, munkafeltételekre vonatkozó kollektív szerződések nem tartoznak az EUMSZ 101. cikkének hatálya alá, még akkor sem, ha a szóban forgó egyéni önfoglalkoztatókat a nemzeti hatóságok/bíróságok nem sorolták át munkavállalóvá. Ugyanez vonatkozik azokra a kollektív szerződésekre, amelyek a szociális párbeszéd rendszereivel összhangban mind a munkavállalókra, mind az egyéni önfoglalkoztatókra vonatkoznak.

⁽²⁴⁾ Például Németország a legutóbb a 2020. május 20-i törvény (Szövetségi Jogi Közlöny I, 1055. o.) 8. cikkével módosított, 1969. augusztus 25-én kihirdetett, a kollektív megállapodásokról szóló törvény 12a. szakasza alapján (Szövetségi Jogi Közlöny I, 1323. o.); vagy Spanyolország az önfoglalkoztatói tevékenység jogállásáról szóló, 2007. július 11-i 20/2007. sz. törvény 11. cikke értelmében (Hivatalos Állami Közlöny 2007. július 12-i 166. száma, 29964–29978. o.). Mindkét esetben a gazdasági függőség kritériumára hivatkoztak. Egyes egyéni önfoglalkoztatók ezen iránymutatás szerint több kategóriába is tartozhatnak.

⁽²⁵⁾ Lásd például a Kunstenbond (Művészeti Szakszervezet) és a Nederlandse Associatie voor Podiumkunsten (Holland Előadóművészeti Egyesület) között a holland szín- és táncművészeti ágazatban a 2020. január 1. és 2021. december 31. közötti időszakra kötött kollektív szerződés 14. cikkét, amely elérhető a <https://www.napk.nl/wp-content/uploads/2019/12/Cao-TD-2020-2021.pdf> címen; vagy a Gospodarska zbornica Slovenije (Szlovén Kereskedelmi és Iparkamara), a Svet RTV Slovenija (az RTV Szlovénia Tanácsa), valamint a Združenje radijskih postaj Slovenije ter (Szlovén Rádióadók Egyesülete) és a Sindikat novinarjev Slovenije (Szlovén Újságírók Szakszervezete) által kötött, hivatásos újságírókra vonatkozó kollektív szerződés 2. cikke, amely elérhető a <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=KOLP49> címen.

4. példa

Szituáció: X társaság zenekari koncerteket és más klasszikus zenei eseményeket szervez. Több zenész dolgozik X társaságnál munkavállalóként vagy önfoglalkoztatóként, éves szerződés alapján. Ezeket a zenészeket – jogállásuktól függetlenül – X társaság kulturális igazgatója utasítja az általuk elvégzendő munkákról, a próbák időzítéséről és helyéről, valamint azokról a rendezvényekről, amelyeken részt kell venniük. X társaság valamennyi zenésszel kollektív szerződést kötött. A kollektív szerződés heti maximum 45 órás munkaidőt állapított meg, és a zenészek számára ugyanazon a héten három koncert lejátszását követően plusz 1 szabadnapot biztosít.

Elemzés: Az egyéni önfoglalkoztató zenészek az alárendeltség és a feladatok hasonlósága tekintetében az X társaság munkavállalóival hasonló helyzetben vannak. Ugyanazokat a feladatokat látják el, mint az alkalmazásban lévő zenészek (azaz rendezvényeken zenélnek), az előadások tartalmát, helyét és időzítését illetően az X társaság ugyanazon utasításainak hatálya alá tartoznak, mint az alkalmazásban lévő zenészek. Ilyen körülmények között a zenészek munkafeltételeit szabályozó kollektív szerződés nem tartozik az EUMSZ 101. cikkének hatálya alá.

c) Digitális munkaplatformokon dolgozó egyéni önfoglalkoztatók

- (28) Az onlineplatform-gazdaság megjelenése és a digitális munkaplatformokon keresztül történő munkavégzés új valóságot teremtett egyes egyéni önfoglalkoztatók számára, akik a munkavállalókkal hasonló helyzetben vannak azokkal a digitális munkaplatformokkal szemben, amelyeken keresztül vagy amelyek részére végzik munkájukat. Az egyéni önfoglalkoztatók függhetnek a digitális platformoktól, különösen az ügyfelek elérése tekintetében, és gyakran kerülnek kényszerhelyzetbe olyan munkaadjanlatok miatt, ahol kevés vagy semmilyen mozgástérrel nem rendelkeznek munkafeltételeik megtárgyalására, a díjazásukat is beleértve. A digitális munkaplatformok általában egyoldalúan, az egyéni önfoglalkoztatók előzetes tájékoztatása vagy a velük folytatott konzultáció nélkül írhatják elő szerződéses viszonyuk feltételeit.
- (29) A közelmúltbeli ítélkezési gyakorlat és a nemzeti szintű jogalkotási fejlemények további támpontokat adnak az ilyen önfoglalkoztatók és a munkavállalók összehasonlíthatóságára vonatkozóan. Az átsorolás eseteivel összefüggésben a nemzeti bíróságok egyre inkább elismerik a szolgáltatók bizonyos típusú platformoktól való függését, vagy akár a munkaviszony fennállását⁽²⁶⁾. Ugyanebben az értelemben néhány tagállam olyan jogszályt⁽²⁷⁾ fogadott el, amely a digitális platformok részére vagy azokon keresztül szolgáltatók munkaviszonyának vélelmét vagy kollektív tárgyaláshoz való jogát határozza meg.
- (30) Ezen iránymutatás alkalmazásában a digitális munkaplatform kifejezés jelentése minden olyan természetes vagy jogi személy, aki vagy amely az alábbi követelmények mindegyikének megfelelő kereskedelmi szolgáltatást nyújt: i. a szolgáltatást legalább részben elektronikus úton, például weboldalon vagy mobilalkalmazáson keresztül, a távolból nyújtják; ii. a szolgáltatást az azt igénybe vevő fél kérésére nyújtják; és iii. szükséges és lényeges elemként magában foglalja az egyének által végzett munka megszervezését, függetlenül attól, hogy a munkát online vagy egy adott helyszínen végzik-e. Azok a platformok, amelyek az egyének számára nem nyújtanak munkaszervezést, hanem egyszerűen olyan eszközt biztosítanak, amelyen keresztül az egyéni önfoglalkoztatók eljuthatnak a végfelhasználókhoz, nem minősülnek digitális munkaplatformnak. Például az a platform, amely csupán összesíti és megjeleníti a rendelkezésre álló szolgáltatókat (pl. vízvezeték-szerelőket) egy adott területen, és ezáltal lehetővé teszi az ügyfelek számára, hogy igény szerint igénybe vehessék szolgáltatásaikat, nem minősül digitális munkaplatformnak, mivel nem szervezi meg a szolgáltatók munkáját.
- (31) E megfontolások fényében az egyéni önfoglalkoztatók és a digitális munkaplatformok közötti, jellegüknél és céljuknál fogva a munkafeltételek javítására irányuló kollektív szerződések nem tartoznak az EUMSZ 101. cikkének hatálya alá, még akkor sem, ha a szóban forgó egyéni önfoglalkoztatókat a nemzeti hatóságok/bíróságok nem sorolták át munkavállalóvá.

⁽²⁶⁾ A kilenc uniós tagállam, Svájc és az Egyesült Királyság ítélkezési gyakorlatának részletes áttekintését lásd itt: Hiefl, C.: *Case Law on the Classification of Platform Workers: Cross-European Comparative Analysis and Tentative Conclusions*. Comparative Labour Law & Policy Journal, 2021. 5. 2., https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3839603

⁽²⁷⁾ Lásd például Spanyolországban a munkavállalók jogállásáról szóló, a 2015. október 23-i 2/2015. sz. királyi törvényerejű rendelettel jóváhagyott törvény átdolgozásának módosításáról szóló, 2021. május 11-i 9/2021. sz. királyi törvényerejű rendeletet, amelynek célja a digitális platformok területén a forgalmazásban részt vevő személyek munkavállalói jogainak biztosítása (Hivatalos Közlöny 113. szám, 2021. május 12., 56733–56738. o.); vagy Görögországban a Görög Köztársaság a munkavédelemről szóló 4808/2021. sz. törvényét – Független munkaügyi felügyeleti hatóság létrehozása – A Nemzetközi Munkaügyi Szervezetnek a munka világában tapasztalható erőszak és zaklatás felszámolásáról szóló 190. számú egyezményének megerősítése – A Nemzetközi Munkaügyi Szervezetnek a munkahelyi biztonság és egészségvédelem előmozdításáról szóló 187. számú egyezményének megerősítése – A munka és a magánélet közötti egyensúlyról szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1158 európai parlamenti és tanácsi irányelv végrehajtása, valamint a Munkaügyi és Szociális Minisztérium egyéb rendelkezései és egyéb sürgős intézkedések (Hivatalos Közlöny A' 101/19-06-2021).

5. példa

Szituáció: Közúti személyszállítási platformokon dolgozó járművezetők egy csoportja tárgyalásokat kezd a közúti személyszállítási platformokat összefogó regionális egyesülettel, annak érdekében, hogy kollektív szerződést kössön a járművezetők munkafeltételeinek javítása érdekében. Mielőtt a közúti személyszállítási platformok (az egyesület tagjai) tárgyalásokat kezdenének a járművezetőkkel, összehangolják tárgyalási stratégiájukat. Végül soron a tárgyalások kudarcot vallanak, és nem kerül sor kollektív szerződés megkötésére. Ezt követően a közúti személyszállítási platformok egyesülete olyan határozatot fogad el, amely a fogyasztók számára útvonalanként 5 EUR minimálárat állapít meg. A platformok a járművezetőkkel való tárgyalások megkezdése előtt koordinációjuk részeként megvitatták annak lehetőségét is, hogy egy útra vonatkozó minimálárat állapítsanak meg.

Elemzés: Egyesületük révén a közúti személyszállítási platformok megpróbálnak tárgyalásokat folytatni a járművezetőkkel egy olyan kollektív szerződésről, amelynek célja a járművezetők munkafeltételeinek javítása. Annak ellenére, hogy végül nem születik megállapodás, az egyéni önfoglalkoztatói tevékenységet folytató járművezetők és a platformok egyesülete közötti tárgyalások nem tartoznának az EUMSZ 101. cikkének hatálya alá. Ugyanez vonatkozik a járművezetőkkel folytatott tárgyalásokat megelőző, platformok közötti koordinációra is, feltéve, hogy ez a koordináció az ezen iránymutatás hatálya alá tartozó kollektív szerződés tárgyalásához szükséges és arányos.

A platformok között a fogyasztóknak felszámítandó minimális menetdíjról folytatott megbeszélések azonban nem a munkafeltételekre vonatkoznak. A versenytársak közötti ilyen árkoordináció valószínűleg céljánál fogva sérti az EUMSZ 101. cikkét. Mindenesetre a közúti személyszállítási platformok egyesülete által elfogadott határozat nem tartozik ezen iránymutatás hatálya alá, mivel az nem az egyéni önfoglalkoztatók és partnereik közötti kollektív tárgyalások eredménye, hanem az egyesület tagjai, azaz a platformok (üzleti partnerek) közötti megállapodás eredménye.

Ezzel szemben, ha az egyéni önfoglalkoztatói tevékenységet folytató járművezetők és a platformok egyesülete közösen megállapodtak volna a sofőrök számára az egy útra számított, 5 EUR összegű minimáldíjban (függetlenül attól, hogy ezt a költséget hogyan hárítják át a fogyasztókra), az ilyen megállapodást úgy kellett volna tekinteni, mint amely a munkafeltételekre vonatkozik, és így nem tartozik az EUMSZ 101. cikk hatálya alá.

4. A Bizottság végrehajtási prioritásai

- (32) Egyes esetekben az egyéni önfoglalkoztatók, akik nincsenek a munkavállalókkal hasonló helyzetben, mégis gyenge tárgyalási pozícióba kerülhetnek partnereikkel szemben, és ezért előfordulhat, hogy nem tudják jelentősen befolyásolni munkafeltételeiket. Ezért, még ha nem is feltételezhető, hogy kollektív szerződéseik nem tartoznak az EUMSZ 101. cikkének hatálya alá, ezek az egyéni önfoglalkoztatók valójában hasonló problémákkal szembesülhetnek, mint a fent említett kategóriákba tartozó önálló vállalkozók. Ezért ha a kollektív szerződések célja az egyéni önfoglalkoztatók tárgyalási pozíciójában az üzleti partnereikkel szemben fennálló egyértelmű egyensúlyhiány megszüntetése, és jellegüknél és céljuknál fogva a munkafeltételek javítására irányulnak, a Bizottság ezekkel a szerződésekkel szemben nem fog beavatkozni.
- (33) A kollektív szerződések következő kategóriái esetében úgy kell tekinteni, hogy azok teljesítik a fenti kritériumokat:
- Egyéni önfoglalkoztatók által bizonyos gazdasági erővel rendelkező üzleti partnerekkel kötött kollektív szerződések
- (34) Előfordulhat, hogy azok az egyéni önfoglalkoztatók, akik bizonyos szintű gazdasági erővel és ezáltal vevői erővel rendelkező üzleti partnerekkel állnak kapcsolatban, nem rendelkeznek kellő tárgyalási pozícióval ahhoz, hogy befolyásolják munkafeltételeiket. Ebben az esetben a kollektív szerződések jogszerű eszközt jelenthetnek a két fél tárgyalási pozíciójában mutatkozó egyensúlyhiány korrigálására.
- (35) Ennek megfelelően a Bizottság nem avatkozik be az egyéni önfoglalkoztatók és partnereik közötti kollektív szerződésekkel szemben olyan esetekben, amikor a tárgyalási pozícióban mutatkozó egyensúlyhiány nyilvánvaló ⁽²⁸⁾. Ez a tárgyalási pozícióban mutatkozó egyensúlyhiány legalább a következő esetekben áll fenn:
- amennyiben az egyéni önfoglalkoztatók kollektív szerződésekről tárgyalnak vagy kollektív szerződéseket kötnek egy vagy több olyan partnerrel, amely az egész ágazatot vagy iparágat képviseli, valamint
 - amennyiben az egyéni önfoglalkoztatók kollektív szerződésekről tárgyalnak vagy kollektív szerződéseket kötnek egy olyan partnerrel, amelynek éves összesített árbevétele meghaladja a 2 millió EUR-t, vagy amelynek munkavállalói létszáma legalább 10 fő, vagy több olyan partnerrel, amelyek együttesen meghaladják e küszöbértékek egyikét ⁽²⁹⁾.

⁽²⁸⁾ Ez az iránymutatás nem értelmezhető úgy, mint amely (pozitív) végrehajtási prioritást állapít meg a Bizottság számára az egyéni önfoglalkoztatók és az e küszöbértékeket el nem érő vállalkozások közötti kollektív tárgyalások és szerződések tekintetében.

⁽²⁹⁾ A mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról szóló, 2003. május 6-i bizottsági ajánlás (az értesítés a C(2003) 1422. számú dokumentummal történt) melléklete 1. címének megfelelően számítva (HL L 124., 2003.5.20., 36. o.).

6. példa

Szituáció: X, Y és Z társaság gépjármű-karbantartási és -javítási szolgáltatásokat nyújt. X társaság teljes forgalma 700 000 EUR, Y társaságé 1 millió EUR, Z társaságé pedig 500 000 EUR. Az e társaságoknál egyéni önfoglalkoztatóként dolgozó technikusok elégedetlenek alacsony díjazásukkal és a rossz biztonsági feltételekkel, és úgy határoznak, hogy a munkafeltételeik javítása érdekében közös tárgyalásokat folytatnak X, Y és Z társasággal. A három társaság megtagadja a tárgyalást, arra hivatkozva, hogy az egyéni önfoglalkoztatóként dolgozó technikusokkal kötendő bármely kollektív szerződés sértené az EUMSZ 101. cikket.

Elemzés: Mind az egyéni önfoglalkoztatóként dolgozó technikusok, mind a három gépjárműipari szolgáltatás társaság az EUMSZ 101. cikk értelmében vett vállalkozásnak minősül. A tárgyalási pozícióban mutatkozó egyensúlyhiányra vonatkozó vélelem nem lenne érvényes, ha X, Y vagy Z társaság önállóan tárgyalna, mivel egyikük sem éri el az ezen irányutató (35) bekezdésében meghatározott 2 millió EUR-s forgalmi küszöbértéket. Ebben az esetben azonban a vélelem érvényes, mivel a három társaság kollektív tárgyalásokat folytat, ezért az összesített forgalmukat kell figyelembe venni. A Bizottság ezért ebben az esetben nem avatkozna be az egyéni önfoglalkoztatók munkafeltételeire vonatkozó kollektív szerződésekkel szemben.

b) *Önfoglalkoztatók által nemzeti vagy uniós jogszabályok alapján kötött kollektív szerződések*

- (36) Egyes esetekben a nemzeti jogalkotó a szociális célkitűzések elérése során az egyéni önfoglalkoztatók bizonyos kategóriái tárgyalási pozíciójában mutatkozó egyensúlyhiány kezelése érdekében lép fel, vagy azáltal, hogy i. kifejezetten biztosítja az ilyen személyek számára a kollektív tárgyaláshoz való jogot; vagy ii. kizárja a nemzeti versenyjog hatálya alól az egyéni önfoglalkoztatók által bizonyos szakmákban kötött kollektív szerződéseket. Így amikor az ilyen nemzeti intézkedéseket szociális célkitűzésekre tekintettel fogadják el, a Bizottság nem avatkozik be az egyéni önfoglalkoztatók azon kategóriáit érintő kollektív szerződésekkel szemben, amelyekre az ilyen nemzeti jogszabályok vonatkoznak.

7. példa

Szituáció: Az A tagállam nemzeti joga kizárja a nemzeti versenyjog hatálya alól az egyes önfoglalkoztatók által a kulturális ágazatban kötött megállapodásokat.

Elemzés: A tagállam a szociális célkitűzésekre tekintettel a nemzeti versenyjog alóli ágazati mentességet vezetett be. Még abban az esetben is, ha az intézkedés hatálya túlmutathat az ezen irányutató III. szakaszában említett egyéni önfoglalkoztatók helyzetén, a Bizottság nem avatkozik be az egyéni önfoglalkoztatók által a nemzeti intézkedés alapján kötött kollektív szerződésekkel szemben.

8. példa

Szituáció: B tagállam munkajoga biztosítja az egyéni önfoglalkoztató újságírók azon jogát, hogy kollektív tárgyalásokat folytassanak azokkal a társaságokkal, amelyeknek szolgáltatást nyújtanak.

Elemzés: B tagállam kifejezetten biztosítja a kollektív tárgyaláshoz való jogot az önfoglalkoztatók egy meghatározott kategóriájának, nevezetesen az újságíróknak. Ez azt jelenti, hogy az újságírók és azon társaságok között létrejött kollektív szerződések, amelyeknek szolgáltatást nyújtanak, a nemzeti versenyjog értelmében nem minősülnek versenyellenesnek. Ezért ebben az esetben a Bizottság nem avatkozna be az egyéni önfoglalkoztató újságírók által kötött kollektív szerződésekkel szemben.

- (37) Ugyanebben az értelemben a szerzői jogi irányelv ⁽³⁰⁾ rögzítette azt az elvet, hogy a szerzők és az előadóművészek ⁽³¹⁾ jogosultak arra, hogy megfelelő és arányos díjazásban részesüljenek, amikor műveik és a szerzői és szomszédos jogok védelme alatt álló egyéb teljesítmények felhasználására vonatkozó kizárólagos jogukat engedélyezik vagy

⁽³⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/790 irányelve (2019. április 17.) a digitális egységes piacon a szerzői és szomszédos jogokról, valamint a 96/9/EK és a 2001/29/EK irányelv módosításáról (PE/51/2019/REV/1) (HL L 130., 2019.5.17., 92. o.).

⁽³¹⁾ Valamennyi szerző és előadóművész a szerzői jogi irányelv 18. cikkének hatálya alá tartozik, kivéve a számítógépi programok jogi védelméről szóló, 2009. április 23-i 2009/24/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikke értelmében vett számítógépi programok szerzőit (HL L 111., 2009.5.5., 16. o.). A digitális egységes piacon a szerzői és szomszédos jogokról, valamint a 96/9/EK és a 2001/29/EK irányelv módosításáról szóló, 2019. április 17-i (EU) 2019/790 európai parlamenti és tanácsi irányelv (PE/51/2019/REV/1) 23. cikkének (2) bekezdése (HL L 130., 2019.5.17., 92. o.).

átruházzák⁽³²⁾. A szerzők és az előadóművészek általában gyengébb szerződéses helyzetben vannak, mint partnereik⁽³³⁾, és az irányelv lehetőséget biztosít szerződéses helyzetük megerősítésére annak érdekében, hogy a felhasználási szerződéseikben méltányos díjazást biztosítsanak⁽³⁴⁾. A szerzői jogi irányelv rugalmasságot nyújt a tagállamoknak ezen elv különböző mechanizmusok (akár kollektív tárgyalások) alkalmazásával történő végrehajtásához, amennyiben e mechanizmusok megfelelnek az uniós jognak⁽³⁵⁾.

- (38) E rendelkezésekkel összhangban és a szerzői jogi irányelv egyéb rendelkezéseinek sérelme nélkül a Bizottság nem avatkozik be az egyéni önfoglalkoztató szerzők vagy előadóművészek által a partnereikkel az említett irányelv alapján kötött kollektív szerződésekkel szemben.
- (39) Ezen iránymutatás (38) bekezdése nem alkalmazandó a közös jogkezelő szervezetek vagy független jogkezelő szervezetek⁽³⁶⁾ összefüggésében folytatott kollektív tárgyalásokra. Ez az iránymutatás nem értelmezhető úgy, mint amely kizárja az uniós versenyjog alkalmazásából e szervezetek vagy jogalanyok gyakorlatait⁽³⁷⁾.

9. példa

Szituáció: Y társaság újságok és magazinok kiadója. Számos olyan újságíró, aki szabadúszóként dolgozik, cikkeket járul hozzá az Y társaság kiadványaihoz. Y társaság az egyes újságokban vagy magazinokban megjelent cikkek alapján díjazást fizet az újságíróknak. Az újságírók nincsenek megelégedve az Y társaságtól kapott díjazás mértékével, és tárgyalásokat folytatnak Y társasággal, és kollektív szerződésben állapodnak meg az Y társaság által fizetett jogdíjak (díjazás) 20 %-os növeléséről.

Elemzés: Ezen iránymutatással összhangban a Bizottság nem avatkozik be az egyéni önfoglalkoztató (szabadúszó) újságírók és az Y társaság által kötött kollektív szerződéssel szemben, mivel a szerződést a szerzői jogi irányelv alapján kötötték meg.

⁽³²⁾ A digitális egységes piacon a szerzői és szomszédos jogokról, valamint a 96/9/EK és a 2001/29/EK irányelv módosításáról szóló, 2019. április 17-i (EU) 2019/790 európai parlamenti és tanácsi irányelv (PE/51/2019/REV/1) 18. cikkének (1) bekezdése és (72) preambulumbekzdése (HL L 130., 2019.5.17., 92. o.). Lásd még ugyanezen irányelv (73) preambulumbekzdését, amely szerint a szerzők és az előadóművészek díjazásának „megfelelőnek és arányosnak kell lennie az engedélyezett vagy átruházott jogok tényleges vagy potenciális gazdasági értékéhez képest, figyelemmel a szerző vagy az előadóművész teljes műhöz vagy más védelem alatt álló teljesítményhez való hozzájárulására, valamint az eset minden egyéb körülményére, például a piaci gyakorlatokra vagy a mű tényleges felhasználására”.

⁽³³⁾ A digitális egységes piacon a szerzői és szomszédos jogokról, valamint a 96/9/EK és a 2001/29/EK irányelv módosításáról szóló, 2019. április 17-i (EU) 2019/790 európai parlamenti és tanácsi irányelv (PE/51/2019/REV/1) (72) preambulumbekzdése (HL L 130., 2019.5.17., 92. o.).

⁽³⁴⁾ Kollektív tárgyalásra a digitális egységes piacon a szerzői és szomszédos jogokról, valamint a 96/9/EK és a 2001/29/EK) 2019. április 17-i (EU) 2019/790 európai parlamenti és tanácsi irányelv (PE/51/2019/REV/1) 19. cikkének (5) bekezdésében, 20. cikkének (1) bekezdésében és 22. cikkének (5) bekezdésében említett esetekben is sor kerülhet (HL L 130., 2019.5.17., 92. o.).

⁽³⁵⁾ A digitális egységes piacon a szerzői és szomszédos jogokról, valamint a 96/9/EK és a 2001/29/EK irányelv módosításáról szóló, 2019. április 17-i (EU) 2019/790 európai parlamenti és tanácsi irányelv (PE/51/2019/REV/1) 18. cikkének (2) bekezdése és (73) preambulumbekzdése (HL L 130., 2019.5.17., 92. o.).

⁽³⁶⁾ „Közös jogkezelő szervezet” olyan szervezet, amely jogszabály vagy jog, átruházás, felhasználási engedély vagy más szerződéses megállapodás alapján, egynél több jogosult érdekében és közös javára kizárólagos vagy fő céljaként szerzői és szomszédos jogokat kezel, és amely: i. nem áll a jogosultak közvetlen vagy közvetett, teljes vagy részleges tulajdonában vagy ellenőrzése alatt; és ii. profitorientált szervezetként működik; A szerzői és szomszédos jogokra vonatkozó közös jogkezelésről és a zeneművek belső piacon történő online felhasználásának több területre kiterjedő hatályú engedélyezéséről szóló, 2014. február 26-i 2014/26/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikkének a) és b) pontja (HL L 84., 2014.3.20., 72. o.).

⁽³⁷⁾ A szerzői és szomszédos jogokra vonatkozó közös jogkezelésről és a zeneművek belső piacon történő online felhasználásának több területre kiterjedő hatályú engedélyezéséről szóló, 2014. február 26-i 2014/26/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (56) preambulumbekzdése (HL L 84., 2014.3.20., 72. o.).

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

Iránymutatás az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről szóló (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet alkalmazásáról

(2022/C 123/02)

1. Bevezetés

1. Az Európai Unió a jogállamiság elvén alapul ⁽¹⁾. A jogállamiság tiszteletben tartása az Európai Unióról szóló szerződés (a továbbiakban: EUSZ) 2. cikkében, valamint az EUSZ és az Európai Unió Alapjogi Chartájának preambulumban foglaltak szerint az Unió alapját képező, a tagállamok közös értékei közé tartozik.
2. Az uniós költségvetés az egyik fő eszköz a szolidaritás (az EUSZ 2. cikke) kifejezésére, amely az uniós jog egyik alapelve, a tagállamok közötti kölcsönös bizalmon alapul, melynek értelmében a tagállamok felelősségteljesen használják fel az uniós költségvetésből származó közös forrásokat. Ez a kölcsönös bizalom ugyanakkor minden egyes tagállam az iránti elkötelezettségén alapul, hogy tiszteletben tartja az uniós jog alapján rá háruló kötelezettségeket, és folyamatosan tiszteletben tartja az EUSZ 2. cikkében foglalt értékeket, amelyek között a jogállamiság értéke is szerepel. Az EUSZ 2. cikkben foglalt értékek tagállam általi tiszteletben tartása a Szerződések e tagállamra való alkalmazásából eredő valamennyi jog gyakorlásának feltételét képezi ⁽²⁾.
3. Az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről szóló rendelet ⁽³⁾ (a továbbiakban: az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet) célja az uniós költségvetés védelme a jogállamiság elveinek olyan megsértésével szemben, amely kellően közvetlenül érinti a hatékony és eredményes pénzgazdálkodást vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét, vagy ennek a kockázata komolyan fennáll. Az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet egy adott többéves pénzügyi keret határain túl is alkalmazandó állandó eszköz ⁽⁴⁾.
4. Ezen iránymutatás célja, hogy kifejtse az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet öt aspektusát, amelyek: i. az intézkedések elfogadásának feltételei; ii. az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet és más eszközök közötti kapcsolat; iii. a Tanács elé terjesztendő intézkedésjavaslatok arányossága; iv. az eljárás és az értékelési folyamat; és v. a végső címzettek vagy kedvezményezettek jogainak védelme.
5. Ez az iránymutatás jogilag nem kötelező erejű, és nem keletkeztet vagy nem módosít semmilyen jogot vagy kötelezettséget az EUSZ-ben és az Európai Unió működéséről szóló szerződésben (a továbbiakban: EUMSZ), a költségvetési rendeletben ⁽⁵⁾, az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendeletben, az OLAF-rendeletben ⁽⁶⁾, az Európai Ügyészségről szóló rendeletben ⁽⁷⁾ vagy a Bíróság és a Törvényszék (a továbbiakban: az Európai Unió Bírósága ⁽⁸⁾) által értelmezett más vonatkozó uniós jogi aktusokban meghatározottakhoz képest.

⁽¹⁾ Lásd: a Bíróság 1986. április 23-i ítélete, Les Verts kontra Parlament, C-294/83, ECLI:EU:C:1986:166, 23. pont. Lásd még: a Bíróság 2021. április 20-i ítélete Repubblika kontra Il-Prim Ministru, C-896/19, ECLI:EU:C:2021:311, 61–65. pont.

⁽²⁾ Lásd: a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Magyarország kontra Parlament és Tanács, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, 126. és 129. pont.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2020/2092 rendelete (2020. december 16.) az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről (HL L 433. I., 2020.12.22., 1. o.).

⁽⁴⁾ Lásd: a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Lengyelország kontra Parlament és Tanács, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98, 188. pont.

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

⁽⁷⁾ A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről (HL L 283., 2017.10.31., 1. o.).

⁽⁸⁾ Lásd: az EUSZ 19. cikkének (1) bekezdése.

2. Az intézkedések elfogadásának feltételei

6. Az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet célja az uniós költségvetés védelme a jogállamiság elveinek valamely tagállamban történő megsértése esetén. Az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet számos feltételt határoz meg, amelyeknek teljesülniük kell az általa létrehozott eljárás megindításához.
7. Az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 4. cikkének (1) bekezdése értelmében „[m] megfelelő intézkedéseket kell hozni abban az esetben, ha a 6. cikkel összhangban megállapítást nyer, hogy a jogállamiság elveinek valamely tagállamban történő megsértése kellően közvetlenül érinti az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodást vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét, vagy ennek a kockázata komolyan fennáll”. A 4. cikk (2) bekezdése értelmében a jogállamiság elveinek megsértése az említett cikkben szereplő egy vagy több helyzetet érint. Ebben az esetben a releváns elvek megsértése az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet hatálya alá tartozik.
8. A Bizottság megindítja az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 6. cikkében meghatározott eljárást, amennyiben megállapítja, hogy a 4. cikkben meghatározott feltételek teljesülnek. A Bíróság úgy ítélte meg, hogy ezek a feltételek csak akkor teljesülnek, ha a Bizottság megállapítja, hogy alapos okkal feltételezhető, hogy i. az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 2. cikkének a) pontjában említett jogállamisági elvek legalább egyikét megsértették egy tagállamban, ii. az említett elvek megsértése legalább egy olyan helyzetet érint, amely egy tagállami hatóságnak tulajdonítható, vagy az említett hatóság legalább egy, az említett rendelet 4. cikkének (2) bekezdésében említett magatartását érinti, amennyiben ez a helyzet vagy magatartás releváns az uniós költségvetés hatékony és eredményes pénzgazdálkodása vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelme szempontjából, iii. az említett elvek megsértése kellően közvetlenül érinti a hatékony és eredményes pénzgazdálkodást vagy az említett pénzügyi érdekeket vagy ennek a kockázata komolyan fennáll, és ha a releváns elvek megsértése és az ilyen érintettség, illetve annak komoly kockázata között tényleges (*) és valódi kapcsolat van (10). Amennyiben a 4. cikkben foglalt feltételek teljesülnek, a Bizottság megindítja az eljárást, kivéve, ha úgy ítéli meg, hogy az uniós jogszabályokban meghatározott egyéb eljárások az uniós költségvetés hatékonyabb védelmét tennék lehetővé. Ez az eljárás biztosítja az érintett tagállam eljárási jogainak védelmét.
9. Az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet szerinti esetek értékelésekor a Bizottság átfogó, proaktív, kockázatalapú és célzott megközelítést fog alkalmazni, amelynek célja a rendelet hatékony alkalmazásának biztosítása, és ezáltal az uniós költségvetés és az Unió pénzügyi érdekeinek védelme.

2.1. A jogállamiság elvei megsértésének releváns esetei

10. A Bíróság egyértelművé tette, hogy az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 2. cikkének a) pontja „... leszögezi, hogy a jogállamiságnak a megtámadott rendelet alkalmazása szempontjából meghatározott fogalmát az EUSZ 2. cikkben rögzített egyéb uniós értékekre és elvekre figyelemmel kell értelmezni”. Ebből következően ezeknek az értékeknek és elveknek a tiszteletben tartása, amennyiben azok a „jogállamiság” EUSZ 2. cikkben foglalt értékének fogalommeghatározásához tartoznak, vagy – amint az az EUSZ 2. cikk második mondatában szerepel – szorosan kapcsolódnak a jogállamiságot tiszteletben tartó társadalomhoz, megkövetelhető az olyan horizontális feltételeességi mechanizmus keretében, mint amelyet a megtámadott rendelettel vezettek be. (11)
11. Az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 2. cikkének a) pontja csupán meghatároz – kizárólag a rendelet alkalmazásában – több olyan elvet, amelyet ez a fogalom magában foglal, és amely a rendelet céljára – vagyis az uniós költségvetés védelmének biztosítására – tekintettel leginkább releváns (12). E rendelkezésnek nem célja a jogállamiság fogalmának kimerítő meghatározása.
12. Ami az alapvető jogokat illeti, a Bíróság pontosította, hogy azok védelmét „ez a rendelkezés csupán példaként említi a hatékony bírói jogvédelem elvéhez kapcsolódó követelményekre”. Ezzel szemben a megkülönböztetés tilalmának elve a jogállamiság önálló meghatározásának részét képezi: „meg kell állapítani, hogy az a tagállam, amelynek társadalmát a megkülönböztetés jellemzi, nem tekinthető a jogállamiság mint ilyen közös érték tiszteletben tartását biztosító tagállamnak” (13).

(9) Lásd: a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Magyarország kontra Parlament és Tanács, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, 165. pont.

(10) Lásd: a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Lengyelország kontra Parlament és Tanács, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98, 288. pont.

(11) Lásd: a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Lengyelország kontra Parlament és Tanács, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98, 154. pont.

(12) Lásd: a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Magyarország kontra Parlament és Tanács, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, 227. pont.

(13) Lásd: a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Magyarország kontra Parlament és Tanács, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, 229. pont és a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Lengyelország kontra Parlament és Tanács, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98, 324. pont.

13. Az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet (15) preambulumbekzdése a jogállamiság elvei megsértésének „egyedi eseteit” említi, továbbá az olyan eseteit is, „amelyek széles körben jellemzőek, illetve amelyek a hatóságok ismétlődően előforduló gyakorlatának vagy mulasztásának, vagy az ilyen hatóságok által elfogadott általános intézkedéseknek tudhatók be.” Az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet a jogállamiság elveinek egyedi és rendszerszintű megsértésére egyaránt alkalmazandó annyiban, amennyiben azok az uniós költségvetés hatékony és eredményes pénzgazdálkodása vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelme szempontjából relevánsak. Ennek megfelelően a Bizottság a hatóságok intézkedéseit vagy mulasztásait egyaránt értékelheti.
14. Az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 3. cikkének célja, hogy megkönnyítse a rendelet alkalmazását azáltal, hogy felsorolja azokat a helyzeteket, amelyek a jogállamiság elveinek megsértésére engedhetnek következtetni ⁽¹⁴⁾. Mivel ez a lista csupán tájékoztató jellegű, a rendelet 4. cikke (1) bekezdésének hatálya alá tartozó egyéb hatósági intézkedések, gyakorlatok vagy mulasztások, illetve egyéb jogi helyzetek is relevánsak lehetnek az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet értelmében.
15. A Bíróság megállapította, hogy „egyértelmű kapcsolat áll fenn a jogállamiság értékének tiszteletben tartása és az uniós költségvetésnek a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvével összhangban történő hatékony végrehajtása, valamint az Unió pénzügyi érdekeinek védelme között” ⁽¹⁵⁾. A Bíróság hozzátette, hogy „a hatékony és eredményes pénzgazdálkodást és az uniós pénzügyi érdekeket ugyanis súlyosan veszélyeztetheti a jogállamiság elveinek valamely tagállamban történő megsértése, mivel többek között azzal a következménnyel járhat, hogy megszűnik a biztosíték arra, hogy az uniós költségvetésből fedezett kiadások megfelelnek az uniós jog által előírt valamennyi finanszírozási feltételnek [...]” ⁽¹⁶⁾.
16. A Bíróság megállapította, hogy e finanszírozási feltételek és az Unió által a kiadások finanszírozása során követett célok tiszteletben tartása „nem garantálható teljes mértékben az uniós jog betartásának biztosítására irányuló, hatékony bírósági felülvizsgálat hiányában; pedig az ilyen, akár tagállami, akár uniós szinten, független bíróságok által gyakorolt felülvizsgálat a jogállamiság szerves részét képezi” ⁽¹⁷⁾. Ez nem érinti az uniós költségvetéssel való kellően közvetlen kapcsolat követelményét.
17. A jogállamiság elveinek megsértése az érintett hatóságoknál tapasztalt vagy azoknak betudható egy vagy több helyzetet vagy magatartást érint, amennyiben azok relevánsak az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodás vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelme szempontjából ⁽¹⁸⁾.
18. A Bíróság megállapította, hogy ez a relevancia vélelmezhető az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 4. cikke (2) bekezdésének a) és b) pontjában említett, az uniós költségvetést végrehajtó, valamint a pénzügyi kontrollt, monitoringot és ellenőrzést végző hatóságok tevékenységét illetően ⁽¹⁹⁾.
19. Ami a nyomozó és a vádhatóságokat illeti, ezek megfelelő működésére a c) pont csak annyiban utal, amennyiben az az uniós jognak az uniós költségvetés végrehajtását vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét érintő megsértését érinti. Ugyanez vonatkozik az uniós jog megsértésének az e) pontban említett, a nemzeti bíróságok vagy a közigazgatási hatóságok által történő megelőzésére és szankcionálására. A d) pontban említett bírósági felülvizsgálat pedig csak annyiban érintett, amennyiben az az a)–c) pontban említett hatóságok magatartására vonatkozik. A jogosulatlanul kifizetett összegek f) pontban előírt visszafizettetése csak az uniós költségvetésből származó forrásokra vonatkozik, és ugyanez a helyzet az OLAF-fal és az Európai Ügyészséggel folytatott együttműködés g) pontban foglalt esetében is. Végül a h) pont kifejezetten a hatóságoknál tapasztalt bármely egyéb, az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodás vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelme szempontjából releváns helyzetre vagy magatartásra vonatkozik ⁽²⁰⁾.

⁽¹⁴⁾ A jogállamiság elvei megsértésének tájékoztató jellegű listáját az iránymutatás I. melléklete is tartalmazza.

⁽¹⁵⁾ Lásd: a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Magyarország kontra Parlament és Tanács, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, 130. pont és a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Lengyelország kontra Parlament és Tanács, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98, 148. pont.

⁽¹⁶⁾ Lásd: a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Magyarország kontra Parlament és Tanács, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, 131. pont és a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Lengyelország kontra Parlament és Tanács, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98, 149. pont.

⁽¹⁷⁾ Lásd: a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Magyarország kontra Parlament és Tanács, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, 132. pont és a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Lengyelország kontra Parlament és Tanács, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98, 150. pont.

⁽¹⁸⁾ E konkrét helyzetek tájékoztató jellegű felsorolását az iránymutatás I. melléklete is tartalmazza.

⁽¹⁹⁾ Lásd: a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Magyarország kontra Parlament és Tanács, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, 143. pont.

⁽²⁰⁾ Lásd: a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Magyarország kontra Parlament és Tanács, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, 143. pont.

20. Ennek az értelmezésnek az a következménye, hogy azon nemzeti hatóságok tekintetében, amelyek tevékenysége általános, és nem korlátozódik az uniós költségvetés végrehajtására vagy védelmére, e hatóságoknak a jogállamiság elveit sértő magatartása vagy helyzete csak annyiban tartozik a rendelet hatálya alá, amennyiben az az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodás vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelme szempontjából releváns.
21. A Bizottság megjegyzi, hogy a hatóságoknál tapasztalt ilyen konkrét helyzetek vagy magatartások közül az Európai Ügyészséggel és az OLAF-fal folytatott nem hatékony vagy nem kellő időben történő együttműködés az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet szerint alapot szolgáltat a fellépésre ⁽²¹⁾. Ami az Európai Ügyészséget illeti ⁽²²⁾, az ilyen együttműködés hatálya magában foglalja az Európai Ügyészségben részt vevő tagállamok illetékes nemzeti hatóságainak azon kötelezettségét, hogy aktívan segítsék és támogassák az Európai Ügyészség nyomozásait és az általa folytatott büntetőeljárásokat ⁽²³⁾. Az OLAF tekintetében az ilyen együttműködés hatálya kiterjed az OLAF azon jogára ⁽²⁴⁾, hogy helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat végezzen és megkapja a szükséges segítséget azok hatékony elvégzéséhez, valamint hogy hozzáférjen a releváns információkhoz, adatokhoz és dokumentumokhoz annak eldöntéséhez, hogy vizsgálatot indít-e vagy sem, vagy hogy hatékonyan és indokolatlan késedelem nélkül lefolytassa a vizsgálatokat. Kiterjed továbbá az érintett tagállam kapcsolódó kötelezettségeire, többek között a következőkre ⁽²⁵⁾: i. az OLAF tájékoztatása ⁽²⁶⁾, ii. az OLAF-nak nyújtott segítség az ilyen vizsgálat hatékony lefolytatásához ⁽²⁷⁾, iii. a megfelelő óvintézkedések, különösen a vonatkozó bizonyítékok megővását szolgáló intézkedések meghozatala, ⁽²⁸⁾ iv. megfelelő intézkedések megtétele az OLAF által szolgáltatott információk alapján, mielőtt az OLAF döntést hoz arról, hogy vizsgálatot indít-e vagy sem ⁽²⁹⁾, és v. az OLAF-jelentések és -ajánlások megfelelő és kellő időben történő nyomon követésének biztosítása a vizsgálatok befejezését követően, és jelentéstétel az OLAF felé a megtett intézkedésekről ⁽³⁰⁾.
22. Az Unió pénzügyi érdekeinek hatékony védelméhez valóban elengedhetetlen, hogy az érintett tagállam eleget tegyen ezeknek a kötelezettségeknek. A Bizottság ezért nyomon fogja követni az OLAF-fal való hatékony és kellő időben történő együttműködést az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 3. cikkében meghatározott elvek tekintetében. Ez különösen fontos azon tagállamok esetében, amelyek nem vesznek részt az Európai Ügyészséggel kapcsolatos megerősített együttműködésben, mivel ezekben a tagállamokban az OLAF rendelkezik hatáskörrel az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalásra, korrupcióra vagy bármely más jogellenes tevékenységre vonatkozó állítások kivizsgálására. Ezenkívül az OLAF-ajánlások nyomon követésének szisztematikus elmaradása a hatóságok olyan magatartását eredményezheti, amely érintett lehet az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet jogállamisági elveinek megsértésében.
23. A 4. cikk (2) bekezdésének h) pontja továbbá kifejezetten a hatóságoknál tapasztalt bármely egyéb, az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodás vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelme szempontjából releváns helyzetre vagy magatartásra vonatkozik. A Bíróság azt is kimondta, hogy a 4. cikk (2) bekezdésének h) pontját a 4. cikk (1) bekezdésével összefüggésben kell értelmezni, amely „a rendelettel bevezetett horizontális feltételelességi mechanizmus központi elemét képezi” ⁽³¹⁾. A Bíróság azt is megállapította, hogy az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 4. cikkének (2) bekezdése, különösen annak h) pontja nem vonja maga után azt a következményt, hogy a megtámadott rendelet által létrehozott feltételelességi mechanizmus alkalmazási körébe tartozó helyzetek felsorolása nem kimerítő jellegű, vagy nem kellően pontos ahhoz, hogy a mechanizmus részét képezhesse ⁽³²⁾.
24. Egy lehetséges példa: a hatóságoknál tapasztalható, az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 4. cikke (2) bekezdésének h) pontja értelmében vett helyzet vagy magatartás (vagy mulasztás) magában foglalhatja az ingatlan-nyilvántartásért és a mezőgazdasági földterületek bérleti és/vagy tulajdonjogának ehhez kapcsolódó ellenőrzéséért felelős hatóságok megfelelő működését (beleértve adott esetben bűnüldözési intézkedéseket is), amennyiben az ilyen bérleti és/vagy tulajdonjog az Unió közös agrárpolitikája szerinti támogatásokban való részesülés szempontjából releváns.

⁽²¹⁾ Lásd az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 4. cikke (2) bekezdésének g) pontját.

⁽²²⁾ Lásd a fent hivatkozott (EU) 2017/1939 tanácsi rendelet vonatkozó rendelkezéseit.

⁽²³⁾ Ez nem érinti a részt nem vevő tagállamok azon kötelezettségét, hogy az alkalmazandó uniós szabályok szerint működjenek együtt az Európai Ügyészséggel, amikor az a részt vevő tagállamokban gyakorolja hatásköreit, és ilyen együttműködést igényel.

⁽²⁴⁾ A fent hivatkozott 883/2013/EU, Euratom rendelet rendelkezéseivel összhangban.

⁽²⁵⁾ Ezeket a kötelezettségeket a 883/2013/EU, Euratom rendelet írja elő. Az ebben az iránymutatásban szereplő felsorolás nem kimerítő jellegű.

⁽²⁶⁾ A 883/2013/EU, Euratom rendelet 8. cikke.

⁽²⁷⁾ A 883/2013/EU, Euratom rendelet 3. cikke.

⁽²⁸⁾ A 883/2013/EU, Euratom rendelet 7. cikkének (7) bekezdése.

⁽²⁹⁾ A 883/2013/EU, Euratom rendelet 5. cikkének (5) bekezdése.

⁽³⁰⁾ A 883/2013/EU, Euratom rendelet 11. cikkének (3) és (5) bekezdése.

⁽³¹⁾ Lásd: a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Magyarország kontra Parlament és Tanács, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, 294. pont.

⁽³²⁾ Lásd: a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Magyarország kontra Parlament és Tanács, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, 301. pont és Lengyelország kontra Parlament és Tanács, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98, 173. pont.

25. Érdemes emlékeztetni arra, hogy az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet valamennyi uniós alapra vonatkozik. E tekintetben a társjogalkotók azt is egyértelművé tették, hogy az (EU) 2021/241 rendelet ⁽³³⁾ (a továbbiakban: a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról szóló rendelet) 8. cikkével összhangban az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet akkor is alkalmazható, ha nem biztosított a helyreállítási és rezilienciaépítési terveiket végrehajtó hatóságok megfelelő működése. A Bíróság azt is tisztázta, hogy az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet a jogállamiság elveinek az Unió saját forrásainak beszedését érintő megsértésére is vonatkozhat ⁽³⁴⁾.
- 2.2. *Az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodásra vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére gyakorolt hatások*
26. Az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 4. cikkének (1) bekezdése értelmében ahhoz, hogy egy adott magatartás vagy helyzet az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről szóló rendelet hatálya alá tartozzon, a Bizottságnak meg kell állapítania a jogállamiság elveinek megsértését és értékelnie kell, hogy a releváns elvek megsértése i. kellően közvetlenül ii. érinti az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodást vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét, vagy ennek a kockázata komolyan fennáll. Ezt az értékelést eseti alapon kell elvégezni.
27. A fenti 24. pont első feltétele (lásd az i. pontot: „érinti”) megköveteli, hogy a jogállamiság elveinek megállapított megsértése érintse az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodást vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét.
28. Ez az érintettség jelentheti egyrészt az uniós költségvetés olyan módon történő végrehajtását, amely nem felel meg az EUMSZ 317. cikkében és az uniós költségvetés végrehajtására elfogadott szabályokban foglalt hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elveinek. A költségvetési rendelet 2. cikkének 59. pontja a „hatékony és eredményes pénzgazdálkodást” úgy határozza meg, mint „a költségvetésnek a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség elvével összhangban való végrehajtása”. A költségvetési rendelet 33–36. cikke részletesebben meghatározza ezen elvek jelentését, alkalmazási körét és következményeit.
29. Másrészt ez az érintettség a jogállamiság elveinek olyan megsértése esetén is megállapítható, amely sérti az Unió EUMSZ 325. cikke és a vonatkozó másodlagos jog szerinti pénzügyi érdekeinek védelmét. A költségvetési rendelet 63. cikkének (2) bekezdése szerint ez magában foglal minden olyan jogalkotási, szabályozási és igazgatási intézkedést, amelynek célja többek között a költségvetés végrehajtása során előforduló szabálytalanságok és csalások megelőzése, felderítése és korrigálása. Az „Unió pénzügyi érdekeit” a 883/2013 rendelet 2. cikkének 1. pontja úgy határozza meg, hogy az kiterjed „az Európai Unió költségvetésének, az intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek költségvetésének, valamint az ezek által irányított és ellenőrzött költségvetéseknek a hatálya alá tartozó bevételekre, kiadásra és eszközökre”. Ezenkívül a Bíróság ítélezési gyakorlata szerint az „Unió pénzügyi érdekeinek” az EUMSZ 325. cikkének (1) bekezdése értelmében vett fogalma nemcsak az uniós költségvetés rendelkezésére bocsátott bevételeket foglalja magában, hanem az uniós költségvetés által fedezett kiadásokat is ⁽³⁵⁾.
30. Ezen túlmenően az uniós költségvetésre vagy az Unió pénzügyi érdekeire gyakorolt hatás mértékének meghatározásakor a Bizottság kellően figyelembe fogja venni az olyan kritériumokat, mint például a jogállamiság elvei azonosított megsértésének jellege, időtartama, súlyossága és hatóköre, amelyek a jogsértések jellemzőitől függően változók lehetnek ⁽³⁶⁾. Emellett az érintett tagállam azon szándéka, hogy megszüntesse a jogállamiság elveinek megsértését, valamint a Bizottsággal az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet alapján folytatott együttműködésének mértéke is releváns lehet többek között a vonatkozó elvek megsértése által az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodásra vagy az Unió pénzügyi érdekeire gyakorolt hatás, időtartam és hatókör mérése szempontjából ⁽³⁷⁾.

⁽³³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.).

⁽³⁴⁾ Lásd: a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Lengyelország kontra Parlament és Tanács, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98, 186. pont.

⁽³⁵⁾ Lásd: a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Magyarország kontra Parlament és Tanács, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, 265. pont és a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Lengyelország kontra Parlament és Tanács, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98, 297. pont.

⁽³⁶⁾ Lásd: a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Magyarország kontra Parlament és Tanács, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, 331. pont; és a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Lengyelország kontra Parlament és Tanács, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98, 361. pont.

⁽³⁷⁾ Lásd: a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Magyarország kontra Parlament és Tanács, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, 332. pont.

31. Azon helyzetek tekintetében, amelyekben a jogállamiság elveinek megsértése miatt „komolyan fennáll annak kockázata”, hogy a releváns elvek megsértése hatást gyakorol az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodásra vagy az Unió pénzügyi érdekeire, a Bíróság megállapította, hogy „összeegyeztethetetlen lenne az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodás követelményeivel és az Unió pénzügyi érdekeinek védelmével, ha a megfelelő intézkedések meghozatalát azokra az esetekre korlátoznák, amelyekben már bizonyítást nyert az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodás vagy az Unió pénzügyi érdekeinek érintettsége. (...) Az említett korlátozás ennélfogva veszélyeztethetné a (...) rendelet célját”⁽³⁸⁾. A rendelet 4. cikkének (1) bekezdésében említett érintettség megelőzését „az uniós pénzügyi szabályozás állandó horizontális követelményének kell tekinteni”⁽³⁹⁾. „Komoly kockázat” állapítható meg azokban az esetekben, amikor a jogállamiság elvei megsértésének hatásai ugyan még nem bizonyítottak, de észszerűen előre láthatók, mivel nagy a valószínűsége annak, hogy bekövetkeznek⁽⁴⁰⁾. Következésképpen szemléltetni kell, hogy a kockázat bekövetkezésének valószínűsége nagy az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 4. cikkének (2) bekezdésében említett helyzetek vagy hatósági magatartásformák tekintetében. Például, ha az uniós forrásokat közbeszerzés útján felhasználó, az Unió saját forrásainak beszedését, az uniós források pénzügyi ellenőrzését, nyomon követését és auditálását végző, vagy az uniós források vagy bevételek felhasználása során történt csalásra, korrupcióra vagy az uniós jog egyéb megsértésére vonatkozó állítások kivizsgálását végző nemzeti hatóságok bizonyos jogi aktusait nem vizsgálhatják felül hatékonyan teljes mértékben független bíróságok, ez az uniós forrásokat és az Unió pénzügyi érdekeit illetően komoly kockázattal járhat.
32. Végezetül nem elegendő, hogy a jogállamiság elveinek megsértése érintse az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodást vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét, vagy ennek a kockázata komolyan fennálljon. Az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 4. cikkének (1) bekezdése szerint a jogállamiság elveinek megsértése „kellően közvetlen módon” kell, hogy történjen (a fenti 24. pont szerinti első feltétel – lásd a ii. pontot).
33. E követelmény alapján kell megállapítani, hogy kellően közvetlen kapcsolat áll fenn a jogállamiság elveinek megsértése és annak az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodásra vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére gyakorolt hatása, illetve ezek komoly kockázata között. A Bíróság úgy ítélte meg, hogy a „kellően közvetlenül” kifejezés megköveteli, hogy a jogállamiság elveinek megsértése és az uniós költségvetésre gyakorolt hatás vagy ennek kockázata közötti kapcsolat „tényleges” vagy „valódi” legyen⁽⁴¹⁾. Ez azt jelenti, hogy a rendelet szerinti eljárás nem indítható meg olyan helyzetek tekintetében, amikor a kapcsolat pusztán hipotetikus, túl bizonytalan vagy túl homályos.
3. **Az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet és az uniós jogszabályokban meghatározott egyéb eljárások közötti kapcsolat**
34. Az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 6. cikkének (1) bekezdésébe foglaltak szerint, amennyiben a Bizottság megállapítja, hogy alapos oka van úgy megítélni, hogy az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet szerinti intézkedések elfogadásának feltételei teljesülnek, az eljárás megkezdése előtt megvizsgálja, hogy a megfelelő intézkedések szükségesek-e, azaz az uniós jogszabályokban foglalt más eljárások nem tennék-e lehetővé számára az uniós költségvetés hatékonyabb védelmét.
35. Az uniós pénzügyi jogszabályok és az alkalmazandó ágazatspecifikus szabályok már rendelkeznek az uniós költségvetés védelmét szolgáló egyéb eljárásokról.
36. A költségvetési rendelet például előírja korai felismerési és kizárási rendszer létrehozását, amely lehetővé teszi a Bizottság számára az Unió pénzügyi érdekeire kockázatot jelentő személyek vagy szervezetek korai felismerését⁽⁴²⁾, és a feltételek teljesülése esetén azoknak az uniós költségvetésből származó források felhasználásából való kizárását.

⁽³⁸⁾ Lásd: a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Magyarország kontra Parlament és Tanács, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, 262. pont.

⁽³⁹⁾ Lásd: a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Magyarország kontra Parlament és Tanács, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, 266. pont és a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Lengyelország kontra Parlament és Tanács, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98, 298. pont.

⁽⁴⁰⁾ Lásd: a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Magyarország kontra Parlament és Tanács, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, 262. pont.

⁽⁴¹⁾ Lásd: a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Lengyelország kontra Parlament és Tanács, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98, 288. pont.

⁽⁴²⁾ Lásd: a költségvetési rendelet 135. cikke.

37. Ezenfelül a Bizottság megszakíthatja vagy felfüggesztheti a kifizetéseket, és pénzügyi korrekciókat hajt végre a tagállamokkal szemben ⁽⁴³⁾, amennyiben azok nem felelnek meg az alkalmazandó jognak, és nem védik az Unió pénzügyi érdekeit, amikor megosztott irányítás keretében hajtják végre az uniós költségvetést ⁽⁴⁴⁾.
38. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról szóló rendelet és az annak alapján aláírt finanszírozási és hitelmegállapodások értelmében az Unió pénzügyi érdekeit érintő és a tagállam által nem korrigált csalás, korrupció és összeférhetetlenség esetén a Bizottság jogosult arányosan csökkenteni az eszközből nyújtott támogatást és visszafizettetni az Unió költségvetését illető bármely összeget. Emellett számos helyreállítási és rezilienciaépítési terv tartalmaz olyan, a jogállamisági problémákhoz közvetlenül kapcsolódó intézkedéseket, amelyek kielégítő teljesítése szükséges a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében biztosított források folyósításához.
39. Mindazonáltal előfordulhat, hogy nem minden esetben indíthatók el ezek az eljárások a jogállamiság elveinek megsértésével járó olyan helyzetekkel kapcsolatban, mint amelyek az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 3. cikke és 4. cikkének (2) bekezdésében szerepelnek. Előfordulhatnak olyan helyzetek is, amelyekben az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet szerinti intézkedések hatékonyabban védik az uniós költségvetést, mint az (EU) 2021/1060 rendelet (a közös rendelkezésekről szóló rendelet) vagy az (EU) 1306/2013 rendelet, 2023. január 1-jétől pedig az (EU) 2021/2116 rendelet szerinti eljárások, mivel utóbbiak csak az említett rendeletekben felsorolt konkrét indokok alapján indíthatók ⁽⁴⁵⁾, és kizárólag a tagállam által a Bizottságnak már bejelentett kiadásokra vonatkozhatnak. Például az Európai Unió Alapjogi Chartájának hatékony alkalmazása és végrehajtása a közös rendelkezésekről szóló rendelet 15. cikke értelmében vett horizontális feljogosító feltétel. Ez a feljogosító feltétel az előfeltétele az adott program egyedi célkitűzései eredményes és hatékony végrehajtásának. A közös rendelkezésekről szóló rendelet értelmében, ha egy tagállam nem teljesíti a feljogosító feltételt, a Bizottság nem téríti meg az érintett egyedi célkitűzés(ek)hez kapcsolódó műveletekkel kapcsolatos kiadásokat, kivéve azokat a kiadásokat, amelyek hozzájárulnak a vonatkozó feljogosító feltétel teljesítéséhez. Ez az intézkedés csak a vonatkozó program jóváhagyását vagy módosítását követően alkalmazandó. Olyan esetekben, amikor a jogállamiság elveinek megsértése az Európai Unió Alapjogi Chartájával kapcsolatos, és érinti valamely uniós program végrehajtását, az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet hatékonyabb lehet, amennyiben a program jóváhagyásának vagy módosításának felfüggesztésére is lehetőséget biztosít, és ennek következtében megelőző hatásának köszönhetően tovább erősíti az uniós költségvetés védelmét.
40. Annak mérlegelésekor, hogy az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelettel létrehozott eljárás hatékonyabban védi-e az uniós költségvetést, mint más eljárások, a Bizottság az ágazatspecifikus jogszabályok végrehajtására építve és az azokban meghatározott hatásköreinek és kötelezettségeinek sérelme nélkül olyan nyitott kritériumrendszert vesz majd figyelembe, amelyet az egyes helyzetek sajátos körülményeire tekintettel kell alkalmazni. Bizonyos helyzetekben, amikor az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló

⁽⁴³⁾ Lásd: a költségvetési rendelet 101. cikkének (8) bekezdése; lásd még például: az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízünpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról szóló, 2021. június 24-i (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: a közös rendelkezésekről szóló rendelet) (HL L 231., 2021.6.30., 159. o.) 96., 97. és 104. cikke, valamint a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról és a 352/78/EGK, a 165/94/EK, a 2799/98/EK, a 814/2000/EK, az 1290/2005/EK és a 485/2008/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1306/2013/EU európai parlamenti és tanács rendelet (HL L 347., 2013.12.20., 549. o.) 52. cikke.

⁽⁴⁴⁾ Lásd: a költségvetési rendelet 63. cikkének (2) bekezdése; lásd még például: a közös rendelkezésekről szóló rendelet 69. cikkének (3) bekezdése és 103. cikke, valamint az 1306/2013/EU rendelet 58. cikke, továbbá 2023. január 1-jétől a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 435., 2021.12.6., 187. o.) 57. cikke.

⁽⁴⁵⁾ A kifizetések abban az esetben szakíthatók meg, ha: a) bizonyíték utal olyan súlyos hiányosság fennállására, amelynek orvoslására nem tettek korrekciós intézkedéseket; b) a Bizottságnak kiegészítő ellenőrzéseket kell végeznie olyan információk beérkezését követően, amelyek szerint a kifizetési kérelemben szereplő kiadás szabálytalansághoz kapcsolódhat. A kifizetések abban az esetben függeszthetők fel, ha: a) a tagállam nem tette meg a szükséges intézkedéseket azon helyzet orvoslására, amely a közös rendelkezésekről szóló rendelet 96. cikke szerinti megszakítást indokolta; b) súlyos hiányosság áll fenn; c) a kifizetési kérelmekben feltüntetett kiadások olyan szabálytalansághoz kapcsolódnak, amelyet nem korrigáltak; d) a Bizottság indoklással ellátott véleményt bocsátott ki egy, az EUMSZ 258. cikke szerinti olyan kötelezettségszegési eljárás tekintetében, amelynek tárgyát a kiadás jogszerűségét és szabályszerűségét kockáztató eset képezi. Pénzügyi korrekciókat kell végrehajtani, ha: a) olyan súlyos hiányosság áll fenn, amely veszélyezteteti az alapokból a programra már kifizetett támogatást; b) az elfogadott elszámolásokban szereplő kiadások szabálytalanok, és a tagállam nem észlelte és nem jelentette be őket; c) a tagállam a pénzügyi korrekciós eljárás Bizottság általi megindítását megelőzően nem teljesítette a 97. cikkben foglalt kötelezettségeit.

rendelet hatékonyabban védi az uniós költségvetést és az Unió pénzügyi érdekeit, a Bizottság a kötelezően meghozandó ágazatspecifikus vagy pénzügyi intézkedések elfogadásával párhuzamosan vagy azt követően is alkalmazhatja az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendeletet, ezáltal demonstrálva annak hozzáadott értékét. Ellenkező esetben nem érvényesülhetne hatékonyan a rendelet – az uniós költségvetés és az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét szolgáló általános és horizontális eszköz – hozzáadott értéke és hatékonysága.

41. A Bizottság úgy véli, hogy az alábbi indikatív kritériumok használhatók annak meghatározására, hogy az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet által biztosított védelem az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére szolgáló egyéb meglévő eszközökhöz képest mennyire hatékony.
42. Az első kritérium az uniós költségvetésre gyakorolt hatás hatókörére és/vagy arra vonatkozik, hogy a jogállamiság elveinek megsértése milyen mértékű kockázatot jelenthet a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás vagy az Unió pénzügyi érdekei védelmének hatékonysága szempontjából. Mindenekelőtt az egyéb uniós pénzügyi szabályok szerinti eljárások csak konkrét kiadási programokra vonatkozhatnak, és ezért egyes esetekben elégtelenek lehetnek a jogállamisági elvek olyan megsértései esetében, amelyek „széles körben jellemzőek, illetve amelyek a hatóságok ismétlődően előforduló gyakorlatának vagy mulasztásának, vagy az ilyen hatóságok által elfogadott általános intézkedéseknek tudhatók be” ⁽⁴⁶⁾. Ez akkor is előfordulhat, ha annak a komoly kockázata áll fenn, hogy a jogállamiság elveinek megsértése érinti az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodást vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét, más uniós pénzügyi szabályok viszont inkább az uniós költségvetést érintő, már bekövetkezett hatásokhoz kapcsolódhatnak. Például ha a nemzeti jogszabályok korlátozzák a csalás vagy korrupció miatti büntetőjogi felelősséget vagy gyengítik a csalás és a korrupció elleni jogi keretet vagy az összeférhetetlenség elkerülését, a csalási, korrupciós vagy összeférhetetlenségi ügyek nem vizsgálhatók ki hatékonyan és nem vonhatók büntetőeljárás alá, ami komoly kockázatot jelenthet az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodásra vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére nézve. Ugyanezt az érvelést követve, azok az általános jogszabályok, amelyek kizárják a részben vagy teljes egészében uniós forrásokat kezelő nemzeti hatóságok határozatainak független bíróságok általi hatékony bírósági felülvizsgálatát, szintén komoly kockázatot jelenthetnek az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodás szempontjából. Ilyen helyzetekben a Bizottság dönthet úgy, hogy az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet alkalmazása hatékonyabb lehet, mint más uniós eszközöké.
43. Egy másik releváns kritérium a rendelkezésre álló eszközök típusaira és azoknak különböző helyzetekben való alkalmazására vonatkozik. Az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet számos – akár együttesen is alkalmazható – lehetőséget biztosít a jogállamisági elvek releváns megsértése sajátosságainak kezelésére ⁽⁴⁷⁾. Amennyiben az egyéb uniós jogszabályok alapján rendelkezésre álló eszközök kevésbé lennének megfelelőek a jogállamisági elvek releváns megsértésének kezelésére, az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet hatékonyabbnak tekinthető. Ilyen helyzetek akkor fordulhatnak elő, ha az uniós költségvetés széles körben érintetté válik vagy fennáll ennek a kockázata, például azért, mert a nemzeti jog kizárja az uniós költségvetés végrehajtására vonatkozó közigazgatási határozatok hatékony bírósági felülvizsgálatát, vagy akadályozza a vonatkozó ügyeknek az Európai Unió Bírósága elé terjesztését, vagy a nemzeti bíróságok függetlenségének hiánya miatt. Ilyen esetekben az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet szerinti felfüggesztő vagy tiltó intézkedések, amelyeket a jogállamisági elvek releváns megsértésének megszűnéséig együttesen alkalmaznak, hatékonyabban védhetik az uniós költségvetést, mivel megelőzhetik az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodásra és az Unió pénzügyi érdekeire gyakorolt káros hatásokat. Ez kiterjedhet olyan helyzetekre is, amikor az uniós költségvetést és az Unió pénzügyi érdekeit érintő általános pénzügyi kockázatok meghaladják azokat a kockázatokat, amelyek egy konkrét programra irányuló és egy ágazati eszköz keretében rendelkezésre álló intézkedésekkel kezelhetők.
4. A bizottság által javasolható intézkedések – az arányosság elve
44. Az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 5. cikkének (3) bekezdése értelmében, ha a Bizottság megállapította, hogy teljesülnek az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet alkalmazásának előfeltételei, olyan intézkedéseket javasol a Tanácsnak, amelyek arányosak ⁽⁴⁸⁾, vagyis szükségesek és alkalmasak a feltárt problémák kezelésére és az uniós költségvetés vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére, anélkül, hogy a céljuk eléréséhez szükséges mértéket túllépnek.
45. A Bíróság megállapította, hogy a rendelet 5. cikkének (3) bekezdése értelmében az intézkedéseknek szigorúan arányosnak kell lenniük, azaz „arra a mértékre kell korlátozódniuk, amely a jogállamiság elveinek megsértése révén az uniós költségvetéssel való pénzgazdálkodásra vagy az Unió pénzügyi érdekeire gyakorolt tényleges vagy potenciális hatás tekintetében feltétlenül szükséges” ⁽⁴⁹⁾.

⁽⁴⁶⁾ Lásd: az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet (15) preambulumbekkezdése.

⁽⁴⁷⁾ Lásd: az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 5. cikke.

⁽⁴⁸⁾ Lásd: az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló 5. cikkének (3) bekezdése.

⁽⁴⁹⁾ Lásd: a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Magyarország kontra Parlament és Tanács, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, 112. pont.

46. Ezzel összefüggésben a Bizottság kellőképpen figyelembe fogja venni a jogállamisági elvek megsértésének jellegét, időtartamát, súlyosságát és hatókörét⁽³⁰⁾. Mivel az említett kritériumok elősegítik a hatás mértékének meghatározását, ami a jogállamisági elvek megállapított megsértésének jellemzőitől függően változhat, figyelembevételük befolyásolja az intézkedések arányosságának értékelését⁽³¹⁾. Bár nem lehetséges előzetesen meghatározni és súlyozni a jogállamisági elvek megsértésének valamennyi lehetséges típusát, valamint az uniós költségvetésre vagy az Unió pénzügyi érdekeire gyakorolt pontos hatásukat, a Bizottság ebben a szakaszban, amikor még nincsenek tapasztalatai az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet alkalmazásával kapcsolatban, az alábbi elemeket e jellemzők mindegyikével kapcsolatban megvizsgálja.
47. Ami az elvek megsértésének jellegét illeti, a jogállamiság elveinek valamennyi megsértése releváns az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet alkalmazására nézve, amennyiben az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodást vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét érinti, vagy ennek a kockázata komolyan fennáll. Az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 3. cikkében említett helyzetek azonban különös jelentőséggel bírnak, mivel azok kifejezetten említésre kerülnek a rendeletben. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a jogállamisági elvek hasonló jellegű egyéb megsértései kevésbé lennének jelentősek. Értékelésében a Bizottság kellőképpen figyelembe fogja venni a jogállamisági elvek megsértésének egyéb jellemzőit is, például azt, hogy az elválaszthatatlanul vagy szorosan kapcsolódik-e ahhoz a folyamathoz, amelynek keretében az érintett tagállam az uniós forrásokat felhasználja (például az uniós költségvetésből finanszírozott vissza nem térítendő támogatások vagy szerződések odaítéléséről döntő hatóságok nem megfelelő működése esetén), amely esetben az uniós költségvetésre vagy az Unió pénzügyi érdekeire gyakorolt hatás különösen jelentős lehet.
48. Ami az időtartamot illeti, valószínű, hogy minél hosszabb ideig tart vagy minél inkább visszatérő jellegű a jogállamisági elvek megsértése, annál inkább általános káros hatást gyakorol az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodásra vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére, vagy ennek a kockázata komolyan fennáll. Az erre vonatkozó következtetés tehát hatással lesz arra, hogy a Bizottság hogyan értékeli az általa javasolható intézkedések arányosságát.
49. Ami a jogállamisági elvek megsértésének súlyosságát illeti, a Bizottság úgy véli, hogy amennyiben a jogállamiság elveinek egy vagy több megsértése valamely tagállam közszektorának jelentős szegmenseit – például a jogalkotást és/vagy az igazságszolgáltatást – érinti, ami potenciálisan negatív hatást gyakorolhat a nemzeti hatóságoknak az uniós költségvetéssel való gazdálkodására, vagy ha a jogállamiság elveinek megsértése(i) rendszerszintű(ek) vagy széles körben jellemző(k), ezeket a tényezőket figyelembe kell venni az intézkedések arányossága tekintetében. A jogállamisági elvek megsértésének hatókörét illetően a Bizottság úgy véli, hogy amennyiben a jogállamiság elveinek megsértése több uniós programot vagy alapot érint vagy fennáll ennek a kockázata, akkor az elvek megsértése várhatóan jelentős hatást gyakorol az uniós költségvetésre vagy az Unió pénzügyi érdekeire. Főszabály szerint az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet értelmében vett, a jogállamisági elveket érő sérelem súlyosságát általában jól tükrözi az uniós költségvetéssel való pénzgazdálkodásra vagy az Unió pénzügyi érdekeire gyakorolt tényleges vagy potenciális hatás súlyossága.
50. A Bizottság úgy véli, hogy az említett elemek együttes megléte vagy hiánya – a jogállamiság elveinek megsértése révén az uniós költségvetéssel való pénzgazdálkodásra vagy az Unió pénzügyi érdekeire gyakorolt tényleges vagy potenciális hatás fényében vizsgálva – iránymutatásul szolgálhat a rendelet alapján javaslandó intézkedések arányosságának értékeléséhez. Ezért a jogállamiság elveinek rendszerszintű megsértése, amely egyúttal és/vagy jelentős ideig érinti az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodást vagy az Unió pénzügyi érdekeit, indokoltá teheti az érintett tagállamra jelentős pénzügyi hatással járó intézkedésekre irányuló javaslatot.
51. Ezeken az elemeken kívül a Bizottság más tényezőket is figyelembe vehet, különösen a tagállam azon szándékát, hogy véget vessen a jogállamiság elvek megsértésének, az érintett tagállam együttműködésének mértékét⁽³²⁾, vagy az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet szerinti eljárások keretében a Bizottsággal való lojális együttműködés elutasítását, vagy a jogállamisági elvek hasonló megsértésének esetleges folytatódását vagy ismételt előfordulását a Bizottság korábbi ajánlásai vagy intézkedési javaslatai ellenére. A szándék és az érintett

⁽³⁰⁾ Lásd: az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló 5. cikkének (3) bekezdése.

⁽³¹⁾ Lásd: a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Magyarország kontra Parlament és Tanács, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, 331. pont, valamint a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Lengyelország kontra Parlament és Tanács, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98, 361. pont.

⁽³²⁾ Lásd: az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet (18) preambulumbekkezdése.

tagállamnak a jogállamiság elvei megsértésének megszüntetésében való együttműködésének mértéke a jogállamisági elvek megsértése időtartamának és hatókörének megállapítása céljából is releváns ⁽⁵³⁾. A Bizottság az említett tényezők mérlegelésekor biztosítani fogja az objektív és pártatlan értékelést.

52. Az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet előírja, hogy az intézkedéseknek lehetőség szerint „az elvek megsértése által érintett uniós fellépéseket kell célozniuk” ⁽⁵⁴⁾. A Bizottság javaslatában megjelöli a jogállamisági elvek megsértése által érintett konkrét programokat vagy alapokat, vagy azokat, amelyek esetében fennáll ennek a kockázata, és lehetőség szerint e programokat vagy alapokat célzó intézkedéseket javasol. Amikor azonban ez nem lehetséges, ideértve azokat az eseteket is, amikor a jogállamiság elveinek megsértése hatással van az Unió saját forrásainak beszedésére, az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet lehetővé teszi a jogállamisági elvek megsértése által nem érintett uniós fellépésekre vonatkozó intézkedések elfogadását. A Bíróság megállapította, hogy ez vonatkozhat olyan helyzetekre, amelyekben az utóbbi intézkedések nem ⁽⁵⁵⁾ vagy már nem, vagy csak nem megfelelő módon célozhatók meg az uniós költségvetés egésze védelmének biztosítására irányuló, az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendeletbe foglalt célkitűzés elérése érdekében, és ezért az említett cél eléréséhez ilyen intézkedésekre van szükség ⁽⁵⁶⁾. Más különben az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet nem tudná elérni célját. Továbbá amikor az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendeletet más uniós jogszabályok mellett vagy azokat követően alkalmazzák, a Bizottság az arányosság elve tiszteletben tartásának biztosítása érdekében figyelembe fogja venni az intézkedések általános hatását.
53. A javasolt intézkedések arányosságának értékelésekor a Bizottságnak az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 6. cikkének (8) bekezdése értelmében figyelembe kell vennie az ezen iránymutatás 5.2. szakaszában idézett, a jogállamisági elvek megsértésének megállapításához használttal azonos forrásokat is.
5. **Az értékelési folyamatra vonatkozó eljárás és módszertan**
- 5.1. *A Bizottság előzetes értékelése*
54. A jogállamisági elvek megsértésének az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet szerinti azonosítása és értékelése érdekében a Bizottság a sajátos körülményeket és összefüggéseket kellőképpen figyelembe véve eseti alapon alapos minőségi értékelést végez, amely az ezen iránymutatás következő bekezdéseiben meghatározott módszertan elveire és jellemzőire épül.
55. A Bizottság objektív, pártatlan és tisztességes ⁽⁵⁷⁾ módon fogja elvégezni az értékelést.
56. Az objektivitás megköveteli, hogy az értékelés a Bizottság rendelkezésére álló tényeken vagy bizonyítékokon alapuljon. Az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 6. cikkének (4) bekezdése azt is egyértelművé teszi, hogy a Bizottság a közte, más szervek és a tagállamok közötti különböző kapcsolatfelvételek mellett az értékelés elvégzéséhez szükséges kiegészítő információkat is bekérhet, ha azt helyénvalónak tartja. További információkat kérhet például annak megerősítésére, hogy teljesülnek az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet alkalmazási feltételei, valamint az uniós költségvetésre vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére (vagy az azt fenyegető kockázatra) gyakorolt hatás mértékének értékelése, vagy a tagállam által bevezetett vagy bevezetni tervezett korrekciós intézkedések részletesebb értékelése céljából. Tekintettel arra, hogy az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet egyik fő célja az, hogy megelőző eszközként szolgáljon az uniós költségvetés és az Unió pénzügyi érdekeinek védelme érdekében, a Bizottság arra törekszik, hogy őszinte párbeszédet és együttműködést biztosítson az érintett tagállammal, az eljárás megfelelő ütemének fenntartása mellett.
57. Az ügyeknek az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet szerinti értékelése során a pártatlanság azt jelenti, hogy a tagállamok egyenlő bánásmódban részesülnek. Az EUSZ 4. cikkének (2) bekezdése szintén előírja az Unió számára, hogy tartsa tiszteletben a tagállamoknak a Szerződések előtti egyenlőségét. Az Európai Unió Bíróságának állandó ítélkezési gyakorlatával összhangban ez mindenekelőtt azt jelenti, hogy az összehasonlítható helyzeteket nem szabad eltérő módon kezelni, és hogy a különböző helyzeteket nem szabad egyenlő módon kezelni, hacsak ez a bánásmód objektív módon nem igazolható ⁽⁵⁸⁾ az egyes konkrét helyzeteket

⁽⁵³⁾ Lásd: a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Magyarország kontra Parlament és Tanács, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, 332. pont.

⁽⁵⁴⁾ Lásd: az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló 5. cikkének (3) bekezdése.

⁽⁵⁵⁾ Például amikor megállapítja, hogy a jogállamiság elveinek megsértése milyen hatást gyakorol az uniós költségvetés bevételeire.

⁽⁵⁶⁾ Lásd: a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Magyarország kontra Parlament és Tanács, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, 275. pont.

⁽⁵⁷⁾ Lásd: az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet (16) preambulumbekkezdése.

⁽⁵⁸⁾ Lásd, többek között: a Bíróság 1988. szeptember 20-i ítélete, Spanyolország kontra Európai Közösségek Tanácsa, 203/86, ECLI:EU:C:1988:420, 25. pont. Újabbán lásd: a Bíróság 2020. október 8-i ítélete, Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu és társai, C-644/19, ECLI:EU:C:2020:810, 44. pont.

jellemző sajátos körülmények alapján. Bár a Bizottságnak az értékelését az adott tagállam jogrendszerének sajátosságait, valamint a tagállamot a jogállamiság elveinek érvényesítése terén megillető mérlegelési mozgásteret tekintetbe véve kell kialakítania, ez nem jelenti azt, hogy az ezen elvekből eredő, az elérendő eredménykövettségek tagállamonként változhatnak. A Bíróság kimondta, hogy a jogállamiság tiszteletben tartását egységes szempontok alapján kell értékelni, a jogállamiság elveinek tartalma egyértelmű, az egyértelmű és pontos eredménykövetelmét állapít meg, és jól ismert a tagállamok számára ⁽⁵⁹⁾. A Bíróság megállapította, hogy a tagállamok képesek kellő pontossággal meghatározni a rendelet 2. cikkének a) pontjában felsorolt egyes elvek lényeges tartalmát és az azokból eredő követelményeket ⁽⁶⁰⁾.

58. Ami az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet szerinti értékelés tisztességességét illeti, a Bizottság úgy véli, hogy az magában foglalja az összes vizsgált körülmény átfogó megítélését a jogállamiság elvei azon megsértéseinek azonosítása céljából, amelyek relevánsak az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet szempontjából.
59. A Bizottság szolgálatai először azt fogják ellenőrizni, hogy a releváns források a jogállamiság elveinek már azonosított megsértésére utalnak-e, vagy ha korábban nem azonosították, vannak-e alapos okok annak feltételezésére, hogy a jogállamiság elveinek ilyen megsértése történt. E tekintetben a Bizottság úgy véli, hogy az Európai Unió Bíróságának jogerős ítéletei döntő jelentőségűek. Ezt követően ellenőrizni fogja, hogy a jogállamiság elveinek megsértése a hatóságoknál tapasztalt, az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodás vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelme szempontjából releváns helyzetet vagy magatartást érint-e, a rendelet 4. cikke (1) és (2) bekezdésében leírtak szerint.
60. Másodszor, mivel a jogállamisági elvek megsértésének pusztá megállapítása nem elegendő az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet alkalmazásához, a Bizottság szolgálatai értékelni fogják, hogy a jogállamisági elvek megsértése érinti-e az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodást vagy az Unió pénzügyi érdekeit, vagy ennek a kockázata komolyan fennáll-e, figyelembe véve az ezen iránymutatás 2.2. szakaszában elemzett kritériumokat. A Bizottság különös jelentőséget tulajdonít azoknak a korrekciós vagy egyéb eszközöknek, amelyeket hasonló esetekben a fenti 3. szakaszban említett eljárások vagy az uniós jog egyéb eljárásai keretében már megtett, feltéve, hogy ezek olyan helyzetekhez kapcsolódnak, amelyek az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet értelmében a jogállamiság elveinek megsértésére utalnak.
61. A Bizottság szolgálatai végül értékelni fogják, hogy a jogállamiság elveinek azonosított megsértése kellően közvetlen kapcsolatban áll-e az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodásra vagy az Unió pénzügyi érdekeire gyakorolt hatásokkal. A Bizottság úgy ítéli meg, hogy e tekintetben az Európai Unió Bíróságának a fenti 3. szakaszban említett eljárások keretében hasonló esetekben hozott jogerős ítéletei és a Bizottság korábbi korrekciós intézkedései vagy egyéb eszközei különösen relevánsak.

5.2. Információforrások

62. A Bizottság törekszik arra, hogy az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet alkalmazása szempontjából releváns kérdéseket gondosan és alaposan, a bizonyítékok széles köre alapján értékelje, amennyiben azok relevánsak a rendelet alkalmazási feltételeinek teljesülése szempontjából. A bizonyítékok körét és hatókörét az egyes ügyek érdemi vonatkozásai alapján, az összes releváns körülmény figyelembevételével vizsgálja meg. A Bizottság gondoskodik arról, hogy az általa felhasznált információk relevánsak, és ezen információk forrásai megbízhatóak legyenek.

5.2.1. Általános információforrások

63. A Bizottság törekedni fog arra, hogy azonosítsa, ellenőrizze és értékelje a jogállamiság elveinek releváns megsértéseit annak érdekében, hogy megállapítsa, hogy a rendeletben foglalt feltételek teljesülnek-e. Az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet (16) preambulumbekkezdése konkrét forrásokat sorol fel, például „az Európai Unió Bíróságának ítéleteit, a Számvevőszék jelentéseit, a Bizottság éves jogállamisági jelentését és a Bizottság által készített uniós igazságügyi eredménytáblát, az OLAF és az Európai Ügyészség jelentéseit” és a

⁽⁵⁹⁾ Lásd: a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Magyarország kontra Parlament és Tanács, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, 233. és 235. pont; valamint a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Lengyelország kontra Parlament és Tanács, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98, 265. és 283. pont.

⁽⁶⁰⁾ Lásd: a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Magyarország kontra Parlament és Tanács, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, 240. pont.

tőlük származó releváns információkat, „valamint a releváns nemzetközi szervezetek és hálózatok – beleértve az Európa Tanács szerveit, mint például az Európa Tanács Korruptió Elleni Államok Csoportját (GRECO) és a Velencei Bizottságot, valamint az Európai Unió Legfelsőbb Bíróságai Elnökeinek Hálózatát és az Igazságszolgáltatási Tanácsok Európai Hálózatát – következtetéseit és ajánlásait, különösen a Velencei Bizottság jogállamisági ellenőrző-listáját”.

64. E forrásokon kívül, amelyek nem rendelkeznek konkrét vagy abszolút bizonyító erővel, a Bizottság adott esetben egyéb releváns információkat is figyelembe vesz. Ide tartozhatnak például „az Európai Unió pénzügyi érdekeinek védelméről és a csalás elleni küzdelemről” szóló éves bizottsági jelentések (PIF-jelentések) és az Európai Parlament kapcsolódó éves állásfoglalásai, a Bizottság, az OLAF és az Európai Ügyészség vonatkozó jelentéseinek alapjául szolgáló információk, a bizottsági szolgálatok ellenőrzési jelentéseiben foglalt információk, a nemzeti hatóságoktól és érdekelt felektől kapott információk, valamint a nyilvánosan hozzáférhető egyéb információk, például a nemzeti bíróságok ítéletei vagy a nemzeti hatóságok határozatai.
65. A Bizottságnak lehetősége van arra is, hogy közvetlenül kapcsolatba lépjen más szervekkel és elismert intézményekkel, például a nemzeti csalásellenes koordinációs szolgálattal (AFCOS). Az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet (16) preambulumbekzdése kimondja, hogy a Bizottság „konzultálhat az Európai Unió Alapjogi Ügynökségével és a Velencei Bizottsággal, amennyiben az egy alapos minőségi értékelés elkészítéséhez szükséges”, ám az ilyen konzultációk lehetősége nem korlátozódik e két szervre, és a Bizottság kapcsolatba lép minden olyan intézménnyel vagy szervvel, amellyel azt szükségesnek tartja a jogállamisági elvek megsértésének azonosításához és ahhoz, hogy javítsa az eseteknek az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet szerinti értékelését.

5.2.2. Bejelentések

66. További értékes információforrás bármely olyan harmadik fél megalapozott bejelentése, amelynek tudomása lehet a jogállamiság elveinek olyan megsértésével kapcsolatos releváns információkról és bizonyítékokról, amelyek kellően közvetlenül érintik az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodást vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét, vagy ennek a kockázata komolyan fennáll.
67. Költségvetési eszközként az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet nem biztosít olyan eszközöket vagy korrekciós intézkedésekhez való jogokat, amelyet a bejelentő igénybe vehetne ⁽⁶¹⁾. Azok a bejelentők, akik nekik címzett korrekciós intézkedéseket – többek között kártérítést – kérnek, ezeket nem tudják a Bizottságtól megkapni, de mérlegelhetik, hogy panaszt nyújtanak be a nemzeti hatóságokhoz, vagy keresetettel fordulnak a nemzeti bíróságokhoz. Az Európai Unió uniós szinten kínál lehetőségeket a bejelentések benyújtásához. Konkrétan, az olyan tagállam esetében, amely nem felel meg az uniós jognak, bármely polgár, vállalkozás vagy más érdekelt fél bejelentheti a jogsértést a Bizottságnak ⁽⁶²⁾.
68. Az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelettel kapcsolatos bejelentés beérkezését követően a Bizottság szolgálatai megvizsgálják, hogy a bejelentés tartalmaz-e olyan megalapozott információkat és bizonyítékokat, amelyeket a Bizottság felhasználhat az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet szerinti értékeléséhez. E tekintetben meg kell jegyezni, hogy az olyan bejelentések, amelyek a jogállamiság elveinek megsértéseire hivatkoznak anélkül, hogy jeleznék, hogy azok milyen hatással lehetnek, vagy milyen kockázatokat jelenthetnek az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodásra vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére, nem elegendőek annak megállapításához, hogy teljesülnek a rendelet szerinti feltételek, kivéve, ha a Bizottság ezt a hatást vagy ezeket a kockázatokat további indokok alapján megállapítja. Az egyes esetek körülményeitől függően a Bizottság szolgálatai felkérhetik a bejelentőt, hogy meghatározott határidőn belül nyújtson be további információkat a bejelentés alátámasztására. Amennyiben a megadott határidőn belül nem nyújt be további információkat, a Bizottság nyilvántartásában megőrzi a benyújtott információkat, de nem feltétlenül jár el a bejelentés nyomán.
69. Amennyiben a benyújtott információk kellően megalapozottak és a Bizottság értékelése céljából relevánsak, a Bizottság szolgálatai szükség esetén további információkat vagy bizonyítékokat kérhetnek. Amennyiben helyénvalónak ítélik, a Bizottság szolgálatai és a bejelentő vagy annak képviselői között találkozóra is sor kerülhet, hogy tisztázzák állításaikat, és megvitassák a bejelentéssel kapcsolatos konkrét kérdéseket. A Bizottság szolgálatai a

⁽⁶¹⁾ Ez nem érinti az uniós finanszírozás végső címzettjei és kedvezményezettjei törvényes jogainak az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet szerinti védelmét, lásd az alábbi 6. szakaszt.

⁽⁶²⁾ Ezen egyéb források listája, beleértve az uniós jog megsértésére vonatkozó bejelentésre szolgáló formanyomtatványt is, a következő címen érhető el: https://ec.europa.eu/info/about-european-commission/contact/problems-and-complaints/complaints-about-breaches-eu-law/how-make-complaint-eu-level_hu.

bejelentő által benyújtott információkkal kapcsolatban más szervekkel vagy intézményekkel is kapcsolatba léphetnek a bejelentő által szolgáltatott információk és bizonyítékok megerősítése vagy kiegészítése érdekében, az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 6. cikkének (4) bekezdésével összhangban.

70. A Bizottság törekedni fog arra, hogy a bejelentés kézhezvételétől számított [nyolc hónapos] indikatív határidőn belül tájékoztassa a bejelentőket a bejelentés nyomán javasolt intézkedésekről. Ez azonban az egyedi eset körülményeitől függ, és különösen attól függ, hogy a Bizottság elegendő információt kapott-e a bejelentőtől. Amennyiben a Bizottság úgy határoz, hogy megindítja az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 6. cikkében megállapított eljárást, és megfelelő intézkedéseket javasol a Tanácsnak, főszabály szerint tájékoztatja a bejelentőt (1) a tagállamnak küldött értesítés és (2) a javaslatának a Tanács részére történő megküldését követően.
71. Az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet szerinti bejelentések benyújtásának megkönnyítése érdekében a Bizottság a Költségvetési Főigazgatóságának központi pénzügyi szolgálatán belül létrehozta a BUDG-CONDITIONALITY-REGIME-COMPLAINTS@ec.europa.eu e-mail-címet, amelyen keresztül harmadik felek felhívhatják a Bizottság figyelmét a jogállamisági elveknek az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet szempontjából releváns feltételezett megsértéseire. Az iránymutatás II. melléklete tartalmazza azokat az információkat, amelyeket a Bizottsággal való kapcsolatfelvételkor fel lehet tüntetni, valamint egy ajánlott formanyomtatványt, amely az ilyen bejelentések benyújtására használható. Eltérő megállapodás hiányában a bejelentő személyazonosságát szigorúan bizalmasan kezelik, és a Bizottság biztosítani fogja az (EU) 2019/1937 irányelvben ⁽⁶³⁾ meghatározott szabályok betartását.

5.2.3. Előzetes kapcsolatfelvétel az érintett tagállammal

72. A Bizottság az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 6. cikkének (1) bekezdése szerinti írásbeli értesítés megküldése előtt kapcsolatba léphet az érintett tagállammal, amennyiben ez az előzetes értékeléshez szükséges. Így ha a bejelentés vagy bármely más összegyűjtött információ alapján a Bizottság még nem tudja megállapítani, hogy van-e alapos oka annak feltételezésére, hogy a rendelet 4. cikkében meghatározott feltételek teljesülnek, képesnek kell lennie arra, hogy egy észszerű és megfelelő határidőn belül felvegye a kapcsolatot az érintett tagállammal, hogy összegyűjtse azokat az információkat vagy magyarázatokat, amelyekre szüksége lehet. Ugyanezen határidőn belül a tagállam élhet a lehetőséggel, hogy orvosolja a helyzetet.
73. Ilyen esetekben a Bizottság törekedni fog arra, hogy nyílt párbeszédet folytasson az érintett tagállammal annak érdekében, hogy lehetővé tegye a megerősített együttműködést, és lehetőség szerint már korai szakaszban foglalkozzon az aggályokkal. Ez a megközelítés az EUSZ 4. cikkének (3) bekezdésében foglalt lojális együttműködés elvét is tükrözi, valamint azt, hogy az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet egyik fő célja a megelőzés. Amennyiben a Bizottság kezdeti írásbeli pontosításokat kér valamely tagállamtól, olyan határidőket állapít meg, amelyek tükrözik a kért pontosítások terjedelmét és összetettségét.
74. Amennyiben az érintett tagállam a Bizottság által meghatározott határidőn belül nem reagál vagy nem működik együtt, a Bizottság a rendelkezésére álló információk alapján haladéktalanul véglegesíti az előzetes értékelését.
75. Azokban az esetekben, amikor szükségesnek ítéli az ilyen előzetes kapcsolatfelvételt, a Bizottság a tagállamokkal folytatott bármely előzetes kapcsolatfelvétel során az objektivitás, a pártatlanság és a tisztességesség ugyanazon elveit fogja alkalmazni valamennyi tagállam tekintetében, ahogyan az eljárás és az értékelés során is.

5.3. Az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 6. cikke szerinti hivatalos eljárás

76. Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy alapos okkal feltételezi, hogy az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet szerinti intézkedések elfogadásának feltételei teljesülnek, és az uniós jogszabályokban meghatározott egyéb eljárások nem tennék lehetővé számára az uniós költségvetés hatékonyabb védelmét, írásbeli értesítést küld az érintett tagállamnak, amelyben megjelöli azokat a ténybeli elemeket és konkrét indokokat, amelyekre megállapításait alapozta, és megindítja az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 6. cikke szerinti eljárást (a továbbiakban: az eljárás).

⁽⁶³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1937 irányelve (2019. október 23.) az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről (HL L 305., 2019.11.26., 17. o.).

77. Az érintett tagállamnak rendelkezésre kell bocsátania a szükséges információkat, és korrekciós intézkedéseket javasolhat vagy fogadhat el a Bizottság írásbeli értesítésében vagy az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 6. cikkének (7) bekezdése szerinti észrevételkérésében foglalt megállapítások kezelése érdekében, a Bizottság által meghatározott határidőn belül, amely az értesítés vagy az észrevételek benyújtására irányuló kérelem időpontjától számított legalább egy hónap, de legfeljebb három hónap ⁽⁶⁴⁾. Az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 6. cikkének (1)–(7) bekezdésében előírt információcserét követően, amennyiben a Bizottság megállapítja, hogy az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet alkalmazásának feltételei teljesülnek, és úgy ítéli meg, hogy az esetlegesen felajánlott korrekciós intézkedések nem megfelelőek, az uniós költségvetés vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét célzó intézkedések elfogadását javasolja a Tanácsnak.
78. Annak eldöntésekor, hogy javasol-e intézkedéseket, a Bizottság megfelelően értékeli a kapott információkat és az érintett tagállam által az eljárás során tett észrevételeket ⁽⁶⁵⁾, valamint az eljárás során javasolt korrekciós intézkedések megfelelőségét. A javasolt intézkedések értékelése során a Bizottság támaszkodni fog az érintett tagállammal való esetleges előzetes kapcsolatfelvétel keretében – adott esetben az eljárás megindítása előtt – összegyűjtött valamennyi információra, valamint a rendelkezésre álló forrásokból származó releváns információkra, többek között az uniós intézmények és szervek, más releváns nemzetközi szervezetek és egyéb elismert intézmények határozataira, következtetéseire és ajánlásai is.
79. A Bizottság az érintett tagállam eljárási jogainak biztosításán túl az eljárás során tiszteletben tartja az objektivitás, a megkülönböztetés tilalma és az érintett tagállammal szembeni egyenlő bánásmód elvét, és az eljárást részrehajlásmentes és tényeken alapuló megközelítés alapján folytatja le ⁽⁶⁶⁾. Az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet (23) preambulumbekkezdésével összhangban a Bizottság elkötelezett amellett, hogy a legmegfelelőbb módon érvényesítse az EUMSZ 237. cikke, valamint a Tanács eljárási szabályzata ⁽⁶⁷⁾ szerinti jogait annak biztosítása érdekében, hogy a Tanács időben határozzon az intézkedésekre vonatkozó javaslatról ⁽⁶⁸⁾.

5.4. Az intézkedések megszüntetésére irányuló eljárás

80. Az intézkedések Tanács általi elfogadását követően a Bizottság rendszeresen nyomon követi az érintett tagállamban fennálló helyzetet. Az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 7. cikkének (2) bekezdése értelmében, a Bizottság az érintett tagállam kérésére, vagy saját kezdeményezésére és legkésőbb egy évvel az intézkedések Tanács általi elfogadását követően, az érintett tagállam által benyújtott minden bizonyítékot, valamint az érintett tagállam által elfogadott bármely korrekciós intézkedés megfelelőségét figyelembe véve újból értékeli az érintett tagállamban fennálló helyzetet.
81. Az érintett tagállam bármikor elfogadhat új korrekciós intézkedéseket, és olyan írásbeli értesítést nyújthat be a Bizottságnak, amely bizonyítékot tartalmaz annak igazolására, hogy az intézkedések elfogadásának feltételei már nem teljesülnek.
82. Az érintett tagállam által benyújtott írásbeli értesítés vagy a Bizottság által az intézkedések Tanács általi elfogadását követően összegyűjtött bármely egyéb információ értékelésekor a Bizottság az ezen iránymutatás 5.1. szakaszában részletezett módszertannal és az objektivitás, pártatlanság és tisztességesség elvével összhangban jár el. Az értékelés elvégzéséhez a Bizottság az ezen iránymutatás 5.2. szakaszában említett, az intézkedések Tanács általi elfogadását követően összegyűjtött valamennyi információforrásra ⁽⁶⁹⁾ támaszkodik.
83. Amennyiben a tagállam által benyújtott írásbeli értesítés értékelését vagy az intézkedéseknek a Tanács általi elfogadását követően összegyűjtött bármely egyéb információ értékelését követően a Bizottság észszerűen nem tudja megállapítani, hogy az intézkedések elfogadásához vezető helyzetet orvosolták, az értékelés lezárása előtt további információkat kérhet az érintett tagállamtól vagy bármely olyan harmadik féltől, amely releváns információkkal rendelkezhet, az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 7. cikke (2) bekezdésének utolsó albekezdésével és 6. cikkének (4) bekezdésével összhangban.

⁽⁶⁴⁾ Lásd: az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 6. cikkének (5) bekezdése.

⁽⁶⁵⁾ Lásd az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 6. cikkének (7) bekezdését.

⁽⁶⁶⁾ Lásd: az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet (26) preambulumbekkezdése.

⁽⁶⁷⁾ A Tanács 2009/937/EU határozata (2009. december 1.) a Tanács eljárási szabályzatának elfogadásáról (HL L 325., 2009.12.11., 35. o.).

⁽⁶⁸⁾ Lásd: az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 6. cikkének (10) bekezdése.

⁽⁶⁹⁾ Az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 7. cikke (2) bekezdésének utolsó albekezdésével és 6. cikkének (3) bekezdésével összhangban.

84. Az érintett tagállamnak rendelkezésre kell bocsátania a szükséges információkat, és korrekciós intézkedéseket javasolhat, vagy a kezdetben javasolt korrekciós intézkedéseket kiigazíthatja a Bizottság aggályainak kezelése érdekében, a Bizottság által meghatározott határidőn belül, amely az értesítés vagy az észrevételek benyújtására irányuló megkeresés időpontjától számított legalább egy, de legfeljebb három hónap ⁽⁷⁰⁾. Ezen információcserét és a Bizottság végső értékelését követően, amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az intézkedések elfogadásához vezető helyzetet orvosolták, az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 7. cikkének (2) bekezdésével összhangban az elfogadott intézkedések megszüntetéséről szóló végrehajtási határozatra irányuló javaslatot nyújt be a Tanácsnak. Amennyiben a Bizottság úgy véli, hogy az intézkedések elfogadásához vezető helyzetet részben orvosolták, az elfogadott intézkedések kiigazításáról szóló végrehajtási határozatra irányuló javaslatot nyújt be a Tanácsnak.
85. Az intézkedések megszüntethetők vagy kiigazíthatók, ha a jogállamiság elveinek megsértése – annak ellenére, hogy tartósan fennáll – már nincs kihatással az uniós költségvetésre vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére ⁽⁷¹⁾. Amennyiben a Bizottság úgy véli, hogy az intézkedések elfogadásához vezető helyzetet nem orvosolták, indokolással ellátott határozatot intéz az érintett tagállamhoz, és erről tájékoztatja a Tanácsot.
86. A Bizottság az érintett tagállam eljárási jogainak biztosításán túl az eljárás során tiszteletben tartja az objektivitás, a megkülönböztetés tilalma és az érintett tagállammal szembeni egyenlő bánásmód elvét, és az eljárást részrehajlásmentes és tényeken alapuló megközelítés alapján folytatja le ⁽⁷²⁾. Az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet (23) preambulumbekkezdésével összhangban a Bizottság elkötelezett amellett, hogy a legmegfelelőbb módon érvényesítse az EUMSZ 237. cikke, valamint a Tanács eljárási szabályzata ⁽⁷³⁾ szerinti jogait annak biztosítása érdekében, hogy a Tanács időben határozzon az intézkedések megszüntetésére vagy kiigazítására vonatkozó javaslatról ⁽⁷⁴⁾.
6. **Az uniós finanszírozás végső címzettjei és kedvezményezettjei törvényes jogainak az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet szerinti védelme**
87. Az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet alapján elfogadott intézkedések pénzügyi vagy gazdasági hatással fognak járni. Ennek a hatásnak azonban az érintett tagállamra vagy egyedi esetekben az alapokat kezelő egyes nemzeti szervekre kell korlátozódnia. Amennyiben az intézkedéseket elfogadó határozat az alkalmazandó uniós szabályokkal összhangban kellően indokolt okok alapján másként nem rendelkezik, ezen intézkedések bevezetése nem érintheti a kormányzati szervek vagy a tagállamok azon már meglévő kötelezettségeit, hogy kifizetéseket teljesítsenek azon végső címzettek vagy kedvezményezettek számára, amelyek a megfelelő uniós program vagy alap keretében ilyen kifizetésekre jogosultak.
88. Az intézkedések az uniós költségvetés valamennyi irányítási módja alá tartozó uniós alapokat vagy uniós programokat – azaz a közvetlenül (a Bizottság szervezeti egységei vagy végrehajtó ügynökségek ⁽⁷⁵⁾ által), a közvetve (a költségvetési rendelet 62. cikke (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott szervek egyike által) vagy a tagállamokkal közösen (megosztott irányítás ⁽⁷⁶⁾) végrehajtottakat – érinthetik.
89. Az intézkedések bevezetése nem változtatja meg a kormányzati szervek vagy a tagállamok azon meglévő kötelezettségeiket – különösen a végső címzettek vagy kedvezményezettek felé teljesítendő kifizetésekre vonatkozó, az alkalmazandó uniós eszközökben és az ilyen kötelezettségeket létrehozó konkrét jogi aktusokban előírt jogi kötelezettségeiket –, hogy a programot vagy az alapot bármilyen irányítási mód keretében végrehajtsák, amennyiben az intézkedéseket előíró határozat másként nem rendelkezik.
90. Más szóval a kormányzati szervek vagy a tagállamok nem használhatják fel a Tanács által elfogadott megfelelő intézkedéseket annak igazolására, hogy mentesüljenek a végső címzettekkel vagy kedvezményezettekkel szemben fennálló, a vonatkozó alkalmazandó szabályok szerinti kifizetésekkal kapcsolatos, meglévő kötelezettségeik alól.

⁽⁷⁰⁾ Lásd: az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 7. cikke (2) bekezdésének utolsó mondata, összefüggésben a 6. cikk (5) bekezdésével.

⁽⁷¹⁾ Lásd: a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Magyarország kontra Parlament és Tanács, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, 178. pont; valamint a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Lengyelország kontra Parlament és Tanács, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98, 217. pont.

⁽⁷²⁾ Lásd: az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet (26) preambulumbekkezdése.

⁽⁷³⁾ A Tanács 2009/937/EU határozata (2009. december 1.) a Tanács eljárási szabályzatának elfogadásáról (HL L 325., 2009.12.11., 35. o.).

⁽⁷⁴⁾ Lásd: az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 6. cikkének (10) bekezdése.

⁽⁷⁵⁾ Lásd: a költségvetési rendelet 62. cikke (1) bekezdésének a) pontja.

⁽⁷⁶⁾ Lásd: a költségvetési rendelet 63. cikke.

91. Az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 5. cikkének (2) bekezdése kimondja, hogy a megfelelő intézkedések bevezetése nem érinti a kormányzati szervek vagy a tagállamok azon kötelezettségeit, hogy a programot vagy alapot végrehajtsák, különös tekintettel a végső címzettek vagy kedvezményezettek felé fennálló kötelezettségeikre, amennyiben az intézkedéseket elfogadó határozat másként nem rendelkezik. A Bizottság úgy véli, hogy annak megítéléséhez, hogy a kedvezményezettek vagy a végső címzettek jogait a megfelelő intézkedések jogosan érintik-e, egyedi elemzésre van szükség, és a Bizottság e tekintetben minden releváns információt értékelni fog. Ebben a szakaszban úgy véli, hogy amennyiben a kedvezményezett vagy a végső címzett a jogállamiság elveinek megsértésében részt vett – például korrupció, rendszerszintű csalás és összeférhetetlenség esetén –, az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet alapján elfogadandó intézkedések hatással lehetnek az adott kedvezményezettre vagy címzetre is. Amennyiben a Bizottságnak tudomása van ilyen esetekről, a Bizottság a Tanácshoz intézett javaslatába belefoglalja i. az arra vonatkozó következtetést, hogy a javasolt intézkedéseknek érinteniük kell-e konkrét végső kedvezményezetteket vagy címzetteket, ii. az e következtetést alátámasztó okokat, valamint iii. az e kedvezményezettek vagy címzettek vonatkozó konkrét javaslatát.

Információs eszközök és jelentéstétel

92. Az uniós programok vagy alapok kedvezményezettjeit vagy végső címzettjeit tájékoztatni kell az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet szerinti jogairól. E célból a Bizottság létrehozott egy célzott weboldalt, ahol a polgárok, köztük a kedvezményezettek vagy a végső címzettek nem hivatalos iránymutatást találhatnak. A weboldal az alábbi címen érhető el: https://ec.europa.eu/info/strategy/eu-budget/protection-eu-budget/rule-law-conditionality-regulation_hu. E személyek az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet alkalmazása szempontjából releváns kérdésekkel kapcsolatos információkat is benyújthatnak a Bizottsághoz a fenti weboldalon elérhető, a bejelentésre szolgáló formanyomtatvány kitöltésével és annak a BUDG-CONDITIONALITY-REGIME-COMPLAINTS@ec.europa.eu e-mail-címre történő megküldésével. A Bizottság honlapján közzéteszi a javaslata alapján a Tanács által elfogadott intézkedésekre vonatkozó információkat annak érdekében, hogy a kedvezményezettek és a végső címzettek tisztában legyenek az egyes tagállamokkal szemben bevezetett intézkedésekre.
93. Amennyiben azt követően, hogy a Tanács az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet értelmében megfelelő intézkedéseket vezetett be, az érintett tagállam megtagadja az intézkedések által érintett uniós programok vagy alapok kedvezményezettjei vagy végső címzettjei részére a kifizetések teljesítését, az érintett kedvezményezetteknek vagy végső címzetteknek először az illetékes nemzeti hatóságokhoz kell fordulniuk az ügyben, igénybe véve az alkalmazandó nemzeti szabályok alapján rendelkezésükre álló valamennyi eszközt, beleértve az érintett tagállam illetékes hatósága felé történő panaszt is. Amennyiben ilyen eszköz nem áll rendelkezésre vagy nem hatékony ⁽⁷⁷⁾, a kedvezményezetteknek tájékoztatniuk kell a Bizottságot, és amennyiben lehetséges, releváns bizonyítékokat kell szolgáltatniuk e tekintetben. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a jogi lépéseket az alkalmazandó jogi kerettel összhangban megfelelően nyomon kövessék.
94. A kedvezményezettek vagy a végső címzettek tájékoztathatják a Bizottságot az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 5. cikke (2) bekezdésének esetleges megsértéséről, amennyiben közvetlenül érintettek. Beadványaikban a kedvezményezetteknek vagy végső címzetteknek egyértelműen meg kell jelölniük i. a tagállamtól való kifizetéshez való joguk jogalapját, ii. azt, hogy a tagállam nem tesz eleget a vonatkozó uniós program vagy alap szabályai szerinti fizetési kötelezettségének, iii. a már megtett jogi lépéseket és a kapcsolódó eredményeket, amennyiben vannak ilyenek, és minden szükséges bizonyítékot és igazoló dokumentumot be kell mutatniuk a vonatkozó jogi eljárások megindításáról, valamint az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 5. cikke szerinti kötelezettségeknek a tagállam általi be nem tartásáról (amennyiben rendelkezésre állnak). A beadványoknak tartalmazniuk kell az ezen iránymutatás III. mellékletében előírt valamennyi információt.
95. Az EUMSZ 339. cikke és a személyzeti szabályzat 17. cikke értelmében az Unió tisztviselői és alkalmazottai nem fedhetik fel a szolgálati titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozó információkat. A Bizottság biztosítani fogja továbbá az (EU) 2019/1937 irányelvben meghatározott szabályok betartását ⁽⁷⁸⁾.
96. Az uniós alapok megosztott irányítás keretében történő végrehajtása során az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet alapján elfogadott intézkedések által érintett tagállamok kötelesek jelentést tenni a Bizottságnak azokról a konkrét lépésekről, amelyeket az érintett uniós alap vagy program végső címzettjei vagy

⁽⁷⁷⁾ Például azokban az esetekben, amikor a nemzeti hatóságok indokolatlanul késleltetik a kedvezményezett jogi lépéseire adott válaszukat/határozatukat.

⁽⁷⁸⁾ A következő weboldalon további információk találhatók arról, hogy a Bizottság miként kezeli a bejelentéseket: https://ec.europa.eu/info/about-european-commission/contact/problems-and-complaints/complaints-about-breaches-eu-law/how-make-complaint-eu-level_hu

kedvezményezettjei felé fennálló fizetési kötelezettségeik teljesítése érdekében tettek. A jelentéstételnek ki kell terjednie a megfelelésre vonatkozó információkra és bizonyítékokra (pl. a vonatkozó számviteli nyilvántartásokra és igazoló dokumentumokra), és azt az intézkedések elfogadásától háromhavonta meg kell ismételni ⁽⁷⁹⁾.

97. Az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 5. cikkének (2) bekezdésében előírt jelentéstétel, valamint az érintett tagállam által benyújtott bármely más bizonyíték vagy – többek között a végső címzettektől vagy kedvezményezettektől kapott információk révén – összegyűjtött egyéb információk alapján a Bizottság ellenőrizni fogja, hogy teljesültek-e az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet és a megosztott irányítás keretében történő finanszírozás végrehajtásával kapcsolatos, más alkalmazandó uniós jog alapján a végső címzettek vagy kedvezményezettek felé fennálló fizetési kötelezettségek. Szükség esetén minden tőle telhetőt megtesz annak biztosítása érdekében, hogy a kormányzati szervektől vagy tagállamoktól esedékes összegeket ténylegesen kifizessék a végső címzettek vagy kedvezményezettek részére, a vonatkozó ágazatspecifikus szabályokkal összhangban. Ez magában foglalhatja például pénzügyi korrekciók alkalmazását az alkalmazandó uniós joggal összhangban ⁽⁸⁰⁾. A Bizottság úgy is határozhat, hogy kötelezettségsgzési eljárást indít az érintett tagállammal szemben annak biztosítása érdekében, hogy a tagállam teljesítse a rendelet 5. cikkének (2) bekezdésében foglalt kötelezettségeit. Mielőtt intézkedéseket hozna annak biztosítására, hogy a tagállamok eleget tegyenek a végső címzettek vagy kedvezményezettek felé fennálló fizetési kötelezettségeiknek, a Bizottság biztosítani fogja az érintett tagállam eljárási jogainak tiszteletben tartását.

7. Ezen iránymutatás felülvizsgálata

98. A Bizottság – a jogbiztonság biztosítása mellett – kellő időben felülvizsgálhatja ezt az iránymutatást annak érdekében, hogy figyelembe vegye a gyakorlatában bekövetkezett fejleményeket, az uniós jogszabályok vonatkozó változásait vagy az Európai Unió Bíróságának vonatkozó ítélkezési gyakorlatát. Az iránymutatás felülvizsgálata során a Bizottság konzultációt folytat a tagállamokkal és az Európai Parlamenttel.

⁽⁷⁹⁾ Lásd: az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 5. cikkének (2) bekezdése és (19) preambulumbekkezdése.

⁽⁸⁰⁾ Lásd: az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet (19) preambulumbekkezdése.

I. MELLÉKLET

A jogállamiság elveinek megsértése

A jogállamiság elveinek megsértésére engedhetnek következtetni az alábbi példák (az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 3. cikke)

- a) az igazságszolgáltatás függetlenségének veszélyeztetése. E tekintetben az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet (10) preambulumbekzdése kimondja, hogy „a bírói függetlenség előfeltételezi különösen azt, hogy az érintett igazságszolgáltatási szerv mind a vonatkozó szabályok alapján, mind pedig a gyakorlatban teljesen autonóm módon gyakorolhatja igazságszolgáltatási feladatkörét anélkül, hogy bármely más szervvel hierarchikus viszonyban állna, vagy annak alárendelt lenne, továbbá anélkül, hogy bárhonnatan utasításokat kapna, és ilyen módon védett az olyan külső beavatkozásokkal vagy nyomással szemben, amely veszélyeztetheti tagjai ítélkezéssbeli függetlenségét, és befolyásolhatja döntéseiket. A függetlenségi és pártatlansági garanciák olyan szabályok meglétét igénylik – különösen, ami a szerv összetételét, tagjainak kinevezését, azok megbízatásának időtartamát, kizárásának és elmozdításának okait illeti –, amelyek a jogalanyok számára biztosítják minden, az említett szerv külső tényezők általi befolyásolhatóságával, valamint az ütköző érdekek vonatkozásában való semlegességével kapcsolatos jogos kétség kizárását.”
- Az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlata értelmében „a függetlenség fogalma többek között azt feltételezi, hogy az érintett fórum teljesen autonóm módon gyakorolja bírói feladatkörét anélkül, hogy bármilyen hierarchikus kapcsolatban lenne, vagy bárkinek alá lenne rendelve, és anélkül, hogy bárhonnatan utasításokat kapna, így védett az olyan külső beavatkozással vagy nyomással szemben, amely veszélyeztetheti tagjai határozathozatalának függetlenségét, és határozataikat befolyásolhatja.”⁽¹⁾
- b) a hatóságok, – többek között a bünyildöző hatóságok által hozott önkényes vagy jogellenes döntések megelőzésének,
- helyesbítésének vagy szankcionálásának elmulasztása,
 - pénzügyi és emberi erőforrásoknak az említett hatóságok megfelelő működését befolyásoló megvonása,
 - az összeférhetlenség elkerülése biztosításának elmulasztása.
- Az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlata szerint „az ilyen helyzetek ugyanis a végrehajtó hatalom önkényességének tilalmára, illetve a hatékony bírói jogvédelemre irányuló elv figyelmen kívül hagyásához vezethetnek”⁽²⁾.
- c) a jogorvoslati lehetőségek rendelkezésre állásának és hatékonyságának korlátozása, többek között
- korlátozó eljárási szabályok révén,
 - az ítéletek végrehajtásának hiánya révén,
 - a jogsértések hatékony kivizsgálásának, büntetőeljárás alá vonásának vagy szankcionálásának korlátozása révén.
- A fentiekkel kapcsolatban az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet (8) és (9) preambulumbekzdése leszögezi:
- „(8) A tagállamok csak akkor tudják biztosítani a hatékony és eredményes pénzgazdálkodást, ha a hatóságok a jogszabályoknak megfelelően járnak el, ha a nyomozó és vádhatóságok hatékonyan üldözik a csalás eseteit, többek között az adócsalást, az adókijátszást, a korrupciót, az összeférhetlenséget vagy a jog egyéb megsértését is, és ha a hatóságok – többek között a bünyildöző hatóságok – önkényes vagy jogellenes döntései alávethek a független bíróságok és az Európai Unió Bírósága hatékony bírósági felülvizsgálatának.
- (9) Az igazságszolgáltatás függetlenségét és pártatlanságát mindig garantálni kell, a nyomozó és vádhatóságoknak pedig képeseknek kell lenniük arra, hogy megfelelően ellássák feladataikat. Az igazságszolgáltatási szervezetnek, valamint a nyomozó és vádhatóságoknak elegendő pénzügyi és emberi erőforrással, valamint megfelelő eljárásokkal kell rendelkezniük ahhoz, hogy hatékonyan és a tisztességes eljáráshoz való jog teljes körű tiszteletben tartása mellett járassanak el, a védelemhez való jog tiszteletben tartását is beleértve. A jogerős ítéleteket hatékonyan végre kell hajtani. E feltételekre minimális biztosítékként van szükség a hatóságok olyan jogellenes és önkényes döntései ellen, amelyek sérthetik az Unió pénzügyi érdekeit.”

⁽¹⁾ A Bíróság 2018. február 27-i ítélete, Associação Sindical dos Juizes Portugueses kontra Tribunal de Contas, C-64/16, ECLI:EU:C:2018:117, 44. pont. Lásd többek között: a Bíróság 2019. június 24-i ítélete, Bizottság kontra Lengyel Köztársaság, C-619/18, ECLI:EU:C:2019:531, és 2021. április 20-i ítélete, Republika kontra Il-Prim Ministru, C-896/19, ECLI:EU:C:2021:311.

⁽²⁾ Lásd: a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Magyarország kontra Parlament és Tanács, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, 245. pont és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

Példák a hatóságoknál tapasztalt olyan konkrét helyzetekre vagy magatartásokra ⁽³⁾, amelyeket a jogállamiság elveinek megsértése érinthet (az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 4. cikkének (2) bekezdése)

- a) az uniós költségvetést – beleértve az uniós költségvetés által garantált kölcsönöket és egyéb eszközöket is – végrehajtó hatóságok megfelelő működése, különösen a közbeszerzési eljárások vagy a vissza nem térítendő támogatásokkal kapcsolatos eljárások keretében;
- b) a pénzügyi kontrollt, monitoringot és ellenőrzést végző hatóságok megfelelő működése, valamint a hatékony és átlátható pénzgazdálkodási és elszámoltathatósági rendszerek megfelelő működése – e tekintetben a Bíróság egyértelművé tette, hogy „a »hatékony és átlátható pénzgazdálkodási és elszámoltathatósági rendszerek« kifejezés [...] a »pénzgazdálkodás« fogalmára utal, amelyet maguk a Szerződések – mindenekelőtt az EUMSZ 310. cikk (5) bekezdése és 317. cikke első bekezdése – tartalmaznak, és amelyet a költségvetési rendelet 2. cikkének 59. pontja a költségvetésnek a gazdaságosság, hatékonyság és eredményesség elvével összhangban történő végrehajtásaként határoz meg. Ami a »pénzügyi elszámoltathatóság« kifejezést illeti, ez mindenekelőtt [az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet] 4. cikke (2) bekezdésének b) pontjában szereplő pénzügyi kontroll, monitoring- és ellenőrzési kötelezettségeket tükrözi, míg a »hatékony és átlátható [...] rendszerek« kifejezés olyan koherens szabályrendszer meglétét jelenti, amely hatékony és átlátható módon biztosítja a fent említett pénzgazdálkodást és elszámoltathatóságot” ⁽⁴⁾.
- A Bíróság azt is tisztázta, hogy a „pénzügyi elszámoltathatóság” kifejezés mindenekelőtt az említett 4. cikk (2) bekezdés b) pontban szereplő pénzügyi kontroll, monitoring- és ellenőrzési kötelezettségeket tükrözi, míg „a »hatékony és átlátható [...] rendszerek« kifejezés olyan koherens szabályrendszer meglétét jelenti, amely hatékony és átlátható módon biztosítja a fent említett pénzgazdálkodást és elszámoltathatóságot” ⁽⁵⁾.
- c) a nyomozó- és vádhatóságok megfelelő működése az alábbiakkal kapcsolatos nyomozás és vádeljárás során:
- csalás, beleértve az adócsalást is, különösen akkor, ha az ilyen csalás olyan adók – például a hozzáadottérték-adó és a vámok – beszedésének elmulasztásához vezethet, amelyek közvetlenül érintik az Unió célkitűzéseinek eléréséhez és politikai végrehajtásához szükséges forrásokat,
 - korrupció, vagy az uniós költségvetés végrehajtásával vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmével kapcsolatos uniós jog egyéb megsértése;
- d) az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 4. cikke (2) bekezdésének a), b) és c) pontjában említett hatóságok intézkedéseinek vagy mulasztásainak független bíróságok általi hatékony bírósági felülvizsgálata;
- Az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet (9) preambulumbekkezdése leszögezi különösen, hogy „az igazságszolgáltatási szerveknek, valamint a nyomozó és vádhatóságoknak elegendő pénzügyi és emberi erőforrással, valamint megfelelő eljárásokkal kell rendelkezniük ahhoz, hogy hatékonyan és a tisztességes eljáráshoz való jog teljes körű tiszteletben tartása mellett járassanak el, a védelemhez való jog tiszteletben tartását is beleértve. A jogerős ítéleteket hatékonyan végre kell hajtani. E feltételekre minimális biztosítékként van szükség a hatóságok olyan jogellenes és önkényes döntései ellen, amelyek sérthetik az Unió pénzügyi érdekeit.”
- e) az uniós költségvetés végrehajtását vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét érintő csalásnak – többek között adócsalásnak –, korrupciónak vagy az uniós jog ezzel összefüggő egyéb megsértésének megelőzése és szankcionálása, valamint a nemzeti bíróságok vagy a közigazgatási hatóságok által hatékony és visszatartó erejű szankciók kiszabása a címzettekkel szemben;
- f) a jogosulatlanul kifizetett összegek visszafizettetése;
- g) az Európai Csalás Elleni Hivatallal (OLAF) és – az érintett tagállam részvételétől függően – az Európai Ügyészséggel (EPPO) folytatott hatékony és kellő időben történő együttműködés a nyomozásaik vagy a vádeljárásaik során az alkalmazandó uniós jogi aktusok szerint a lojális együttműködés elvével összhangban;

⁽³⁾ Ezek a példák csupán tájékoztató jellegűek, mivel az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodás vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelme szempontjából releváns egyéb helyzetek vagy hatósági magatartások is tartozhatnak az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet hatálya alá (vö. a 4. cikk (2) bekezdésének h) pontjával).

⁽⁴⁾ Lásd: a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Lengyelország kontra Parlament és Tanács, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98, 333. pont.

⁽⁵⁾ Lásd: a Bíróság 2022. február 16-i ítélete, Lengyelország kontra Parlament és Tanács, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98, 333. pont.

II. MELLÉKLET

A jogállamiság elvének az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet szerinti, feltételezett megsértéséről szóló bejelentésben feltüntetendő elemek

A bejelentőknek az alábbi adatokat kell megadniuk, amikor kapcsolatba lépnek a Bizottsággal a jogállamiság elvének az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet szerinti feltételezett megsértése miatt:

- Név és kapcsolattartási adatok ⁽¹⁾;
- Arra vonatkozó információk, hogy a bejelentő feltételezése szerint hogyan sérültek a jogállamiság elvei (beleértve azt is, hogy a hatóságok mely intézkedései vagy mulasztásai azok, amelyek a bejelentő feltételezése szerint sértik a jogállamiság elveit), és a releváns bizonyítékok;
- Arra vonatkozó információk, hogy a feltételezett jogsértés milyen módon releváns az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet szempontjából (annak leírása, hogy az milyen módon érinti kellően közvetlenül az Unió költségvetését vagy pénzügyi érdekeit, vagy milyen módon áll fenn ennek komoly kockázata) és a releváns bizonyítékok;
- Azoknak az igazoló dokumentumoknak a listája, amelyeket a bejelentő kérésre meg tud küldeni a Bizottságnak.

A feltételrendszerről szóló rendelet alkalmazása szempontjából releváns információk benyújtásának megkönnyítése, valamint annak biztosítása érdekében, hogy a Bizottság releváns és strukturált információkat kapjon, a https://ec.europa.eu/info/strategy/eu-budget/protection-eu-budget/rule-law-conditionality-regulation_hu honlapon található formanyomtatványt lehet használni.

⁽¹⁾ A bejelentők személyazonossága és az általuk benyújtott információk csak előzetes beleegyezésükkel hozhatók az érintett tagállam tudomására, és az információközlésnek összhangban kell állnia többek között a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. október 23-i (EU) 2018/1725 európai parlamenti és a tanácsi rendelettel.

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Bejelentés – A jogállamiság elveinek az Unió költségvetését vagy pénzügyi érdekeit érintő megsértése

Az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről szóló (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet (az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet).

Ezen a formanyomtatványon lehet bejelenteni az Európai Bizottság számára a jogállamiság elveinek valamely tagállamban történő olyan megsértését, amely kifejezetten és kellően közvetlenül érinti az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodást vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét, vagy komolyan fennáll ennek kockázata.

Ha a jogállamisággal kapcsolatos bármely egyéb panaszról szeretne értesítést küldeni az Európai Bizottságnak, kérjük, ne ezt, hanem a https://ec.europa.eu/assets/sg/report-a-breach/complaints_hu/ címen elérhető panaszbejelentő űrlapot használja.

A * jelzéssel ellátott mezők kitöltése kötelező. Kérjük, törekedjen a tömörségre. Szükség esetén külön lapot is felhasználhat mondanivalója megfogalmazásához.

1. Személyazonosító és elérhetőségi adatok

	Bejelentő*	Az Ön képviselője (ha van)
Megszólítás* Úr/Asszony		
Utónév*		
Vezetéknév*		
Szervezet:		
Cím*		
Település*		
Irányítószám*		
Ország*		
Telefonszám		
E-mail		
Nyelv*		
Önnek vagy a képviselőjének küldjük az írásos megkereséseinket?*	☐	☐

2. A jogállamiság elveinek milyen megsértését kívánja bejelenteni?

az igazságszolgáltatás függetlenségének veszélyeztetése	☐
a hatóságok, – többek között a bűnüldöző hatóságok által hozott önkényes vagy jogellenes döntések megelőzésének, korrigálásának vagy szankcionálásának elmulasztása, ideértve a pénzügyi és emberi erőforrásoknak az említett hatóságok megfelelő működését befolyásoló megvonását is	☐
az összeférhetetlenség elkerülése biztosításának elmulasztása	☐

a jogorvoslati lehetőségek rendelkezésre állásának és hatékonyságának korlátozása, többek között korlátozó eljárási szabályok révén és az ítéletek végrehajtásának hiánya révén	☐
a jogsértések hatékony kivizsgálásának, büntetőeljárás alá vonásának vagy szankcionálásának korlátozása	☐
egyéb	Kérjük, részletezze.

3. Ön szerint mit érint a jogállamiság elveinek a fenti 2. pontban említett feltételezett megsértése?*

(Több válasz is lehetséges.)

az uniós költségvetést – beleértve az uniós költségvetés által garantált kölcsönöket és egyéb eszközöket is – végrehajtó hatóságok megfelelő működése, különösen a közbeszerzési eljárások vagy a vissza nem térítendő támogatásokkal kapcsolatos eljárások keretében	☐
a pénzügyi kontrollt, monitoringot és ellenőrzést végző hatóságok megfelelő működése, valamint a hatékony és átlátható pénzgazdálkodási és elszámoltathatósági rendszerek megfelelő működése	☐
a nyomozó és a vádhatóságok megfelelő működése az uniós költségvetés végrehajtását vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét érintő csalással – többek között adócsalással –, korrupcióval vagy az uniós jog ezzel összefüggő egyéb megsértésével kapcsolatos nyomozás és vádeljárás során	☐
a fent említett hatóságok intézkedéseinek vagy mulasztásainak független bíróságok általi hatékony felülvizsgálata	☐
az uniós költségvetés végrehajtását vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét érintő csalásnak – többek között adócsalásnak –, korrupciónak vagy az uniós jog ezzel összefüggő egyéb megsértésének megelőzése és szankcionálása, valamint hatékony és visszatartó erejű szankciók kiszabása a nemzeti bíróságok vagy a közigazgatási hatóságok által a címzettekkel szemben	☐
a jogosulatlanul kifizetett összegek visszafizettetése	☐
az OLAF-fal folytatott hatékony és kellő időben történő együttműködés a nyomozások vagy a vádeljárások során, az alkalmazandó uniós jogi aktusok szerint, a lojális együttműködés elvével összhangban	☐
az érintett tagállam részvételétől függően az Európai Ügyészséggel folytatott hatékony és kellő időben történő együttműködés a nyomozások vagy a vádeljárások során, az alkalmazandó uniós jogi aktusok szerint, a lojális együttműködés elvével összhangban	☐
a hatóságoknál tapasztalt egyéb, az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodás vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelme szempontjából releváns helyzetek vagy magatartások	☐

4. Ön szerint mely nemzeti intézkedés(ek) vagy gyakorlat(ok) tekinthető(k) a jogállamiság elvei megsértésének az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerrel szemben, és miért?*

5. Ismertesse a problémát a tények és a bejelentés indokainak megadásával* (legfeljebb 10 000 karakter terjedelemben):

6. Milyen módon érinti a jogállamiság elveinek megsértése kellően közvetlen módon az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodást vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét, illetve miként áll fenn ennek komoly kockázata?

6.1. Hogyan érinti a releváns elvek megsértése az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodást vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét, illetve miként áll fenn ennek komoly kockázata?

6.2. A releváns elvek egyedi esetben történő, vagy rendszerszintű megsértéséről van-e szó? Kérjük, részletezze.

6.3. Jelentkezett-e már az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodásra vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére gyakorolt hatás?

Ha igen, kérjük, fejtse ki, hogyan?

Ha nem, kérjük, fejtse ki, miért áll fenn komoly kockázat az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodásra vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére nézve:

Kérjük, ismertesse, milyen kellően közvetlen kapcsolat van a releváns elvek feltételezett megsértése és az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodást vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét érő hatások vagy ezek kockázata között.

7. A probléma megoldása érdekében tett eddigi lépések*

Tett-e már lépéseket az érintett országban a probléma megoldása érdekében?*

HA IGEN, az: ☐ közigazgatási. ☐ jogi/igazságügyi lépés volt-e?

7.1 Kérjük, ismertesse: a) mely szerv/hatóság/bíróság járt el, és annak eredményeként milyen döntés született; b) milyen egyéb intézkedésre került sor az Ön tudomása szerint.

7.2 Rendezte-e a kérdéses szerv/hatóság/bíróság az Ön bejelentésének tárgyát képező problémát, vagy ez még folyamatban van? Ha az eljárás még folyamatban van, mikorra várható döntés az ügyben?*

HA NEM, kérjük jelölje meg a megfelelő okot:

- ☐ Az adott ügyben már folyamatban van egy másik eljárás valamelyik nemzeti vagy uniós bíróság előtt
- ☐ Nincs korrekciós lehetőség erre a problémára
- ☐ Létezik korrekciós lehetőség, de alkalmazása túl költséges, vagy túl hosszadalmas lenne
- ☐ A fellépésre rendelkezésre álló határidő letelt
- ☐ Kereshetőségi jog (bíróság előtti keresetindítási jogosultság) hiánya – kérjük, tüntesse fel, miért:

- ☐ Nem tudok jogi segítséget igénybe venni / Nincs ügyvédem
- ☐ Nem tudom, milyen korrekciós lehetőségek léteznek a probléma megoldása érdekében
- ☐ Egyéb – kérjük, fejtse ki választát

8. **Ha Ön az ügyben már fordult segítségért valamelyik, ilyen jellegű problémákkal foglalkozó uniós intézményhez, kérjük, adja meg, milyen hivatkozási számon iktatták az Ön aktáját/levelét:**

- ☐ Az Európai Parlamenthez intézett beadvány – Hiv. sz.:
- ☐ Az Európai Bizottsághoz intézett beadvány – Hiv. sz.:
- ☐ Az Európai Ombudsmanhoz intézett beadvány – Hiv. sz.:
- ☐ Egyéb – kérjük, nevezze meg, melyik intézményhez/szervhez fordult (pl. SOLVIT, FIN-Net, Európai Fogyasztói Központ), és adja meg, milyen hivatkozási számon iktatták a bejelentését

9. **Kérjük, sorolja fel azokat az igazoló dokumentumokat, amelyeket kérésre meg tud küldeni a Bizottságnak.**

Kérjük, hogy ebben a szakaszban ne csatoljon semmilyen dokumentumot.

10. Személyes adatok*

Felhatalmazza-e a Bizottságot, hogy az információcsere során felfedje az Ön személyazonosságát azon hatóságok előtt, amelyek kapcsán Ön bejelentést tett?

☐ Igen ☐ Nem

 Válasza nem befolyásolja az Ön által tett bejelentés kezelésének módját. Egyes esetekben azonban megkönnyítheti számunkra bejelentésének feldolgozását, ha felfedhetjük a személyazonosságát az érintett hatóságok előtt.

III. MELLÉKLET

Azok az elemek, amelyeknek szerepelniük kell az uniós finanszírozás kedvezményezettjeitől/végső címzettjeitől származó információk között

Főszabály szerint a következő elemeknek kell szerepelniük a kedvezményezettek vagy a végső címzettek által az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 5. cikke (2) bekezdésének lehetséges megsértésével kapcsolatban a Bizottságnak benyújtott információk között:

- Név és kapcsolattartási adatok ⁽¹⁾;
- Az érintett programra/alapra vonatkozó információk;
- Az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelet 5. cikke (2) bekezdésének feltételezett megsértésére vonatkozó információk;
- Igazoló dokumentumok (beleértve az arra vonatkozó bizonyítékot, hogy az érintett végső címzett vagy kedvezményezett hivatalos panaszt nyújtott be az érintett tagállam illetékes hatóságához, valamint a panasztétel eredményével kapcsolatos bármely információt és dokumentumot, amennyiben rendelkezésre áll).

⁽¹⁾ A bejelentők személyazonossága és az általuk benyújtott információk csak előzetes beleegyezésükkel hozhatók az érintett tagállam tudomására, és az információközlésnek összhangban kell állnia többek között a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. október 23-i (EU) 2018/1725 európai parlamenti és a tanácsi rendelettel.

Bejelentett összefonódás engedélyezése
(Ügyszám M.10600 – EDFI / MUBADALA / EMERGE JV)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2022/C 123/03)

2022. március 11-én a Bizottság úgy határozott, hogy engedélyezi e bejelentett összefonódást, és a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánítja. E határozat a 139/2004/EK tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 6. cikke (1) bekezdésének b) pontján alapul. A határozat teljes szövege csak angol nyelven hozzáférhető, és azután teszik majd közzé, hogy az üzleti titkokat tartalmazó részeket eltávolították belőle. A szöveg megtalálható lesz

- a Bizottság versenypolitikai weboldalának összefonódásokra vonatkozó részében (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Ez az oldal különféle lehetőségeket kínál arra, hogy az egyedi összefonódásokkal foglalkozó határozatok társaság, ügyszám, dátum és ágazati tagolás szerint kereshetők legyenek,
- elektronikus formában az EUR-Lex honlapon (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=hu>) a 32022M10600 hivatkozási szám alatt. Az EUR-Lex biztosít online hozzáférést az európai uniós joghoz.

⁽¹⁾ HL L 24., 2004.1.29., 1. o.

Bejelentett összefonódás engedélyezése**(Ügyszám M.10541 – GOLDMAN SACHS / GRUPO VISABEIRA / CONSTRUCTEL VISABEIRA)****(EGT-vonatkozású szöveg)**

(2022/C 123/04)

2022. március 4-én a Bizottság úgy határozott, hogy engedélyezi e bejelentett összefonódást, és a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánítja. E határozat a 139/2004/EK tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 6. cikke (1) bekezdésének b) pontján alapul. A határozat teljes szövege csak angol nyelven hozzáférhető, és azután teszik majd közzé, hogy az üzleti titkokat tartalmazó részeket eltávolították belőle. A szöveg megtalálható lesz

- a Bizottság versenypolitikai weboldalának összefonódásokra vonatkozó részében (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Ez az oldal különféle lehetőségeket kínál arra, hogy az egyedi összefonódásokkal foglalkozó határozatok társaság, ügyszám, dátum és ágazati tagolás szerint kereshetők legyenek,
- elektronikus formában az EUR-Lex honlapon (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=hu>) a 32022M10541 hivatkozási szám alatt. Az EUR-Lex biztosít online hozzáférést az európai uniós joghoz.

⁽¹⁾ HL L 24., 2004.1.29., 1. o.

Bejelentett összefonódás engedélyezése
(Ügyszám M.10621 – WELPUT / PSPIB / ALECTA / 150 VSTREET JV)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2022/C 123/05)

2022. február 28-án a Bizottság úgy határozott, hogy engedélyezi e bejelentett összefonódást, és a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánítja. E határozat a 139/2004/EK tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 6. cikke (1) bekezdésének b) pontján alapul. A határozat teljes szövege csak angol nyelven hozzáférhető, és azután teszik majd közzé, hogy az üzleti titkokat tartalmazó részeket eltávolították belőle. A szöveg megtalálható lesz

- a Bizottság versenypolitikai weboldalának összefonódásokra vonatkozó részében (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Ez az oldal különféle lehetőségeket kínál arra, hogy az egyedi összefonódásokkal foglalkozó határozatok társaság, ügyszám, dátum és ágazati tagolás szerint kereshetők legyenek,
- elektronikus formában az EUR-Lex honlapon (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=hu>) a 32022M10621 hivatkozási szám alatt. Az EUR-Lex biztosít online hozzáférést az európai uniós joghoz.

⁽¹⁾ HL L 24., 2004.1.29., 1. o.

IV

(Tájékoztatások)

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS
ÜGYNÖKSÉGEITŐL SZÁRMAZÓ TÁJÉKOZTATÁSOK

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Euroátváltási árfolyamok ⁽¹⁾

2022. március 17.

(2022/C 123/06)

1 euro =

Pénznem		Átváltási árfolyam	Pénznem		Átváltási árfolyam
USD	USA dollár	1,1051	CAD	Kanadai dollár	1,3998
JPY	Japán yen	131,27	HKD	Hongkongi dollár	8,6391
DKK	Dán korona	7,4439	NZD	Új-zélandi dollár	1,6130
GBP	Angol font	0,84315	SGD	Szingapúri dollár	1,4980
SEK	Svéd korona	10,4503	KRW	Dél-Koreai won	1 340,02
CHF	Svájci frank	1,0385	ZAR	Dél-Afrikai rand	16,5286
ISK	Izlandi korona	142,10	CNY	Kínai renminbi	7,0176
NOK	Norvég korona	9,7800	HRK	Horvát kuna	7,5730
BGN	Bulgár leva	1,9558	IDR	Indonéz rúpia	15 835,97
CZK	Cseh korona	24,777	MYR	Maláj ringgit	4,6364
HUF	Magyar forint	372,05	PHP	Fülöp-szigeteki peso	57,690
PLN	Lengyel zloty	4,6889	RUB	Orosz rubel	
RON	Román lej	4,9465	THB	Thaiföldi baht	36,767
TRY	Török líra	16,3123	BRL	Brazil real	5,6339
AUD	Ausztrál dollár	1,5055	MXN	Mexikói peso	22,7880
			INR	Indiai rúpia	83,8435

⁽¹⁾ Forrás: Az Európai Központi Bank (ECB) átváltási árfolyama.

V

(Hirdetmények)

A VERSENYPOLITIKA VÉGREHAJTÁSÁRA VONATKOZÓ ELJÁRÁSOK

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Összefonódás előzetes bejelentése

(Ügyszám M.10602 – SWISS LIFE INTERNATIONAL HOLDING / ELIPS LIFE)

Egyszerűsített eljárás alá vont ügy

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2022/C 123/07)

1. 2022. március 10-én a Bizottság a 139/2004/EK tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 4. cikke szerint bejelentést kapott egy tervezett összefonódásról.

E bejelentés az alábbi vállalkozásokat érinti:

- Swiss Life International Holding AG (a továbbiakban: Swiss Life, Svájc),
- a végső soron a Swiss Re Ltd (Svájc) irányítása alá tartozó elipsLife EMEA Holding B.V. (Hollandia) irányítása alá tartozó Elips Life AG (a továbbiakban: ELAG, Liechtenstein) és az Elips Versicherungen AG A&H biztosítási portfóliója (a továbbiakban: A&H, Liechtenstein, az ELAG vállalkozással együttesen: ELAG-A&H).

A Swiss Life az összefonódás-ellenőrzési rendelet 3. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében kizárólagos irányítást fog szerezni az ELAG-A&H egésze felett.

Az összefonódásra részesedés vásárlása útján kerül sor.

2. Az érintett vállalkozások üzleti tevékenysége a következő:

- a Swiss Life életbiztosításokat, továbbá kockázati termékeket, nyugdíj-, vagyonekezelési és egyéb pénzügyi termékeket kínáló európai vállalkozás,
- az ELAG-A&H intézményi ügyfeleknek (B2B üzletág) különböző biztosítási termékeket kínáló európai biztosítótársaság.

3. A Bizottság előzetes vizsgálatára alapozva megállapítja, hogy a bejelentett összefonódás az összefonódás-ellenőrzési rendelet hatálya alá tartozhat, a végleges döntés jogát azonban fenntartja.

A Bizottság a 139/2004/EK tanácsi rendelet szerinti egyes összefonódások kezelésére vonatkozó egyszerűsített eljárásról szóló közleménye ⁽²⁾ szerint az ügyet egyszerűsített eljárásra utalhatja.

4. A Bizottság felhívja az érdekelt harmadik feleket, hogy az összefonódás kapcsán esetlegesen felmerülő észrevételeiket nyújtsák be a Bizottságnak.

⁽¹⁾ HL L 24., 2004.1.29., 1. o. (az összefonódás-ellenőrzési rendelet).

⁽²⁾ HL C 366., 2013.12.14., 5. o.

Az észrevételeknek a közzétételt követő tíz napon belül kell a Bizottsághoz beérkezniük. Az alábbi hivatkozási számot minden esetben fel kell tüntetni:

M.10602 – SWISS LIFE INTERNATIONAL HOLDING / ELIPS LIFE

Az észrevételeket faxon, e-mailben vagy postai úton lehet a Bizottsághoz eljuttatni. Az elérhetőségi adatok a következők:

E-mail: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Fax +32 22964301

Postai cím:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Összefonódás előzetes bejelentése**(Ügyszám: M.10657 - SAMSUNG BIOLOGICS / SAMSUNG BIOEPIS)****Egyszerűsített eljárás alá vont ügy****(EGT-vonatkozású szöveg)**

(2022/C 123/08)

1. 2022. március 11-én a Bizottság a 139/2004/EK tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 4. cikke szerint bejelentést kapott egy tervezett összefonódásról.

E bejelentés az alábbi vállalkozásokat érinti:

- a Samsung csoport (Dél-Korea) irányítása alá tartozó Samsung BioLogics Co. Ltd. (a továbbiakban: Samsung BioLogics, Dél-Korea), és
- a jelenleg a Biogen Therapeutics Inc. (USA) és a Samsung BioLogics közös irányítása alá tartozó Samsung Bioepis Co. Ltd. (a továbbiakban: Bioepis, Dél-Korea).

A Samsung BioLogics az összefonódás-ellenőrzési rendelet 3. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében kizárólagos irányítást fog szerezni a Bioepis egésze felett.

Az összefonódásra részesedés vásárlása útján kerül sor.

2. Az érintett vállalkozások üzleti tevékenysége a következő:

- Samsung BioLogics: világszerte biogógyszerészeti termékek fejlesztésével és gyártásával foglalkozik.
- Bioepis: biohasonló gyógyszerek fejlesztésével és forgalmazásával foglalkozó vállalkozás.

3. A Bizottság előzetes vizsgálatára alapozva megállapítja, hogy a bejelentett összefonódás az összefonódás-ellenőrzési rendelet hatálya alá tartozhat, a végleges döntés jogát azonban fenntartja.

A Bizottság a 139/2004/EK tanácsi rendelet szerinti egyes összefonódások kezelésére vonatkozó egyszerűsített eljárásról szóló közleménye ⁽²⁾ szerint az ügyet egyszerűsített eljárásra utalhatja.

4. A Bizottság felhívja az érdekelt harmadik feleket, hogy az összefonódás kapcsán esetlegesen felmerülő észrevételeiket nyújtsák be a Bizottságnak.

Az észrevételeknek a közzétételt követő tíz napon belül kell a Bizottsághoz beérkezniük. Az alábbi hivatkozási számot minden esetben fel kell tüntetni:

M.10657 - SAMSUNG BIOLOGICS / SAMSUNG BIOEPIS

Az észrevételeket faxon, e-mailben vagy postai úton lehet a Bizottsághoz eljuttatni. Az elérhetőségi adatok a következők:

E-mail: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Fax +32 22964301

Postai cím:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

⁽¹⁾ HL L 24., 2004.1.29., 1. o. (az összefonódás-ellenőrzési rendelet).

⁽²⁾ HL C 366., 2013.12.14., 5. o.

Összefonódás előzetes bejelentése
(Ügyszám: M.10339 —KKR/Landal)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2022/C 123/09)

1. 2022. március 10-én a Bizottság a 139/2004/EK tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 4. cikke szerint bejelentést kapott egy tervezett összefonódásról.

E bejelentés az alábbi vállalkozásokat érinti:

- a KKR & Co. Inc. (Amerikai Egyesült Államok) (a továbbiakban: KKR) irányítása alá tartozó Sandy HoldCo B.V. (Hollandia) (a továbbiakban: Roompot),
- Vacation Rental B.V. (Hollandia) (a továbbiakban: Landal).

A Roompot az összefonódás-ellenőrzési rendelet 3. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében irányítást szerez a Landal egésze felett.

Az összefonódásra részesedés vásárlása útján kerül sor.

2. Az érintett vállalkozások üzleti tevékenysége a következő:

- a KKR esetében: alternatív eszközkezelést, valamint tőkepiaci és biztosítási megoldásokat kínáló globális befektetési vállalkozás; a Roompot üdülőköröket és kempingeket irányít és működtet, illetve azok foglalási ügynökeként jár el,
- a Landal esetében: a Landal GreenParks márkanév alatt működtetett üdülőkörök tulajdonosa, kezelője és jogbérletbe adója.

3. A Bizottság előzetes vizsgálatára alapozva megállapítja, hogy a bejelentett összefonódás az összefonódás-ellenőrzési rendelet hatálya alá tartozhat, a végleges döntés jogát azonban fenntartja.

4. A Bizottság felhívja az érdekelt harmadik feleket, hogy az összefonódás kapcsán esetlegesen felmerülő észrevételeiket nyújtsák be a Bizottságnak.

Az észrevételeknek a közzétételt követő tíz napon belül kell a Bizottsághoz beérkezniük. Az alábbi hivatkozási számot minden esetben fel kell tüntetni:

M.10339 —KKR/Landal

Az észrevételeket faxon, e-mailben vagy postai úton lehet a Bizottsághoz eljuttatni. Az elérhetőségi adatok a következők:

E-mail: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Fax +32 22964301

Postai cím:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

⁽¹⁾ HL L 24., 2004.1.29., 1. o. (az összefonódás-ellenőrzési rendelet).

EGYÉB JOGI AKTUSOK

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Az (EU) 2019/33 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 17. cikkének (2) és (3) bekezdésében említett, egy borágazati elnevezéshez tartozó termékleírás standard módosításának jóváhagyásáról szóló értesítés közzététele

(2022/C 123/10)

Ez az értesítés az (EU) 2019/33 ⁽¹⁾ felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 17. cikke (5) bekezdésének megfelelően kerül közzétételre.

ÉRTESÍTÉS STANDARD MÓDOSÍTÁS JÓVÁHAGYÁSÁRÓL

„Irpinia”

PDO-IT-A0279-AM02

Az értesítés időpontja: 2021.12.17.

A JÓVÁHAGYOTT MÓDOSÍTÁS LEÍRÁSA ÉS INDOKOLÁSA

1. Cím Új terméktípusok

- A következő típusok kerülnek bevezetésre: „Spumante bianco”, „Spumante rosso”, „Spumante rosato”, „Spumante Aglianico”, „Spumante Aglianico vinificato in bianco”, „Falanghina passito”, „Aglianico vinificato in bianco”.

Erre a módosításra az Irpinia DOC védelme és a benne rejlő lehetőségek kiaknázása érdekében volt szükség, hogy a terület sokoldalúságának érvényesülése érdekében bővüljenek a térség lehetőségei és teljesebbé váljék a termékínálat. Az új típusok hozzáadása – nagyobb jelenlétet biztosítva a piacon és a végső fogyasztók számára bővítve az eddig is előállított IGT vagy általános borok kínálatát – kedvezően hathat a terület és az eredetmegjelölés minősítésére.

A módosítás a termékleírás 1., 2., 4., 5., 6., 7. és 8. cikkét; és az egységes dokumentum 4. és 5. szakaszát érinti.

2. A meglevő szőlőfajták leírásának változásai és az új típusok leírásának bevezetése

- A „Bianco” szőlőfajta leírása módosult: „ Greco 40–50 % között, Fiano 40–50 % között” helyett: „ Fiano és Greco, külön-külön vagy együttesen legalább 50 %”. A leírásban átértékelésre kerül a fő szőlőfajták százalékos aránya annak érdekében, hogy a többi termesztett fajta nagyobb teret kaphasson, és ebből a típusból a korábbiaktól eltérő jellemzőkkel rendelkező borok is készülhessenek.
- Az új „Bianco Spumante” típus esetében ugyanez a leírás kerül meghatározásra.
- A „Rosso”, „Rosato” és „Novello” fajták leírása módosult: „ legalább 70 %-ban Aglianico” helyett: „ legalább 50 %-ban Aglianico”. A leírásban átértékelésre kerül a fő szőlőfajták százalékos aránya annak érdekében, hogy a többi termesztett fajta nagyobb teret kaphasson, és ebből a típusból a korábbiaktól eltérő jellemzőkkel rendelkező borok is készülhessenek.
- Ugyanez a leírás kerül meghatározásra az új „Spumante Rosso” és „Spumante Rosato” típusok esetében is.

⁽¹⁾ HL L 9., 2019.1.11., 2. o.

- Az Aglianico fajtából előállított „Spumante” fajták leírása a következőképpen alakul: „Spumante Aglianico”, „Spumante Aglianico” vinificato in bianco.
- A szőlőfajta megjelölésével ellátott Spumante típusok esetében a termékleírás kiegészül azzal, hogy a másodlagos szőlőfajtának ugyanolyan színűeknek kell lenniük, mint a bor megnevezésében feltüntetett fő szőlőfajtának. A bekezdés ezzel a formális módosítással egészül ki annak érdekében, hogy pontosabb képet adjon a kisebb részt kitevő szőlőfajták alkalmazásának lehetőségéről az egyes típusok esetében.
- Meghatározásra kerül a többi újonnan bevezetett típus leírása: „Aglianico vinificato in bianco” és „Falanghina Passito”.
- Az új típusok esetében a szőlőfajtának Avellino megyében (már nem Campania régióban) való termesztésre alkalmas fajtának kell lenniük, kivéve az Aglianico Liquoroso és a Sottozona Campi Taurasini típusokat, amelyek esetében Avellino megyén kívül az egész Campania régióban való termesztés megengedett. Formális módosítás, melynek célja a szőlőkataszterbe bejegyzett szőlőültetvények fajtaösszetételének pontosabb meghatározása.

A módosítások a termékleírás 2. cikkét érintik.

3. Az előállítási területen készült terméktípusok listájának frissítése

- Az „is” szó azért kerül hozzáadásra, hogy a szőlőtermő területek meghatározásába bele lehessen foglalni mind az újonnan bevezetett Spumante-típusokat, mind a meglévő szőlőfajtákat.
- Bevezetésre kerül az „Aglianico vinificato in bianco”, mint új típus a valamennyi típus termesztésére alkalmas területek leírásában.

A terület nem bővül; olyan formai módosításokról van szó, amelyek csupán a termékleírás 3. cikkében szereplő terméktípusokat aktualizálják.

4. Hektáronkénti maximális szőlőtermelés és minimális természetes alkoholtartalom térfogatszázalékban

- A szőlőfajta megjelölésével ellátott „Spumante” típusok alkoholtartalma 10,50-ről 10,00-re csökken annak érdekében, hogy frissebb és könnyedebb borok készülhessenek, és bevezetésre kerül az új Aglianico típus is ugyanezekkel a határértékekkel.
- A Falanghina típuson belül bevezetésre kerül az új Falanghina Passito, ugyanazokkal a határértékekkel.
- A termékleírás kiegészült az új Aglianico vinificato in bianco, a Bianco Spumante, a Rosato Spumante és a Rosso Spumante típusok szőlőhozamára és alkoholtartalmára vonatkozó előírásokkal.

A módosítás a termékleírás 4. cikkét és az egységes dokumentum 5.2. szakaszát érinti.

5. A szőlőültetvények fekvésére vonatkozó korlátozások

- Törlésre kerül a szőlőültetvények 600 méteres tengerszint feletti magasságára vonatkozó korlátozás. A törlésre annak figyelembevételével került sor, hogy ez a határérték már a jelenlegi termékleírásban sem vonatkozik a többi Irpinia eredetmegjelöléssel ellátott, a Fiano di Avellino, a Greco di Tufo és a Taurasi D.O.C.G. (ellenőrzött és garantált eredetmegjelöléssel ellátott) borok előállítási területén található szőlőültetvényekre, sem pedig a „Campi Taurasini” alterülethez tartozó szőlőültetvényekre. Ezen túlmenően az éghajlatváltozás hatására a térségben egyre inkább növekszik a magasabban fekvő ültetvényeken való szőlőtermesztés.

A módosítás a termékleírás 4. cikkét érinti.

6. A borkészítési műveletek engedélyezése a körülhatárolt területen kívül

- Törlésre kerül a területen kívüli borkészítési, feldolgozási, pezsgőkészítési és érlelési műveletek szabályozására vonatkozó bekezdés, és jóváhagyásra kerülnek a már engedélyezett eltérések. Egy olyan átfogalmazásról van szó, amely megerősíti a 2005.9.13-i miniszteri rendelethez csatolt Irpinia DOC termékleírás 5. cikke alapján engedélyezett eltéréseket.

A módosítás a termékleírás 5. cikkét és az egységes dokumentum 9. szakaszát érinti.

7. Pezsgőkészítés

- A pezsgőkészítés leírásában módosításra kerül a palackban (klasszikus módszer) vagy autoklávban (Charmat-módszer) történő másodlagos erjesztésre vonatkozó rész oly módon, hogy az új típusokhoz is igazodjon, továbbá 20 hónapról 18 hónapra csökken a palackban történő (klasszikus módszer) másodlagos erjesztéssel készült pezsgők forgalomba hozatalának minimális időtartama.

A módosítások a termékleírás 5. cikkét és az egységes dokumentum 5.1. szakaszát érintik.

8. A pezsgőkészítés földrajzi területe

- Törlésre kerül az arra a földrajzi területre való hivatkozás, ahol a pezsgőkészítésnek kell történnie, mivel ez az előírás már szerepel a területen kívüli borkészítési, feldolgozási, pezsgőkészítési és érlelési műveleteket engedélyező részben.

A módosítások a termékleírás 5. cikkét érintik.

9. A szőlőfajta feltüntetésével ellátott passito borok

Hozzáadásra kerül az új „Falanghina Passito” típus. A szőlőfajta feltüntetésével ellátott „Passito” borokat tartalmazó lista kiigazításáról van szó; ezenkívül a „készített” szót felváltja a „feldolgozott” szó annak érdekében, hogy egy formális módosítás révén megfelelőbb kifejezés kerüljön a termékleírásba.

A módosítás a termékleírás 5. cikkét érinti.

10. Campi Taurasini alterület – a forgalomba hozatal dátuma

A Campi Taurasini alterületen előállított „Irpinia” borok esetében az „érlelési időszak” helyébe a „forgalomba hozatal dátuma” lép, amely legkorábban a szüret évét követő év szeptember 1-je lehet; a módosítás célja, hogy ezt a részletet összhangba hozza a jelenlegi termékleírás 6. cikkének utolsó előtti bekezdésében előírtakkal.

A módosítás a termékleírás 5. cikkét érinti.

11. Az új terméktípusok leírása és a termékleírásban már szereplő borok egyes jellemzőinek módosítása

- Bevezetésre kerülnek az új típusok kémiai, fizikai és érzékszervi jellemzői: Spumante Bianco, Spumante Rosso, Spumante Rosato, Spumante Aglianico, Spumante Aglianico vinificato in bianco, Aglianico vinificato in bianco, Falanghina passito.

Az új bortípusok hozzáadása szükségessé tette a fogyasztásukra jellemző kémiai, fizikai és érzékszervi követelmények meghatározását; a gondosan tanulmányozott és súlyozott analitikai adatok és leírások egy minőségi termékről tanúskodnak.

- A következő típusok esetében bevezetésre kerül a „félszáraz” kifejezés: Bianco, Rosso, Coda di Volpe, Falanghina, Fiano, Greco (ennél a típusnál az ízjellemzők közül törlésre kerül az „intenzív” szó), Piedirosso, Sciascinoso, Aglianico, Sottozona Campi Taurasini.

A bevezetett módosításokkal a maradékcukor-tartalom a „száraz”-ról „száraz vagy félszáraz”-ra bővül annak érdekében, hogy a bort hozzáigazítsák a fogyasztók ízlésének alakulásához, akik a lágyabb, „fogyasztóbarát” és könnyen fogyasztható borokat keresik. Az értékeket a területen készített hasonló típusú elemzések alapján is gondosan értékelték.

- A minimális összes savtartalom 5,0-ről 4,5 g/l-re csökken a Rosato és a Novello típusok esetében.

Az összes minimális savtartalom csökkentése az éghajlatváltozás és a szőlő érése folyamatainak változása miatt vált szükségessé.

- A Falanghina Spumante, a Fiano Spumante és a Greco Spumante esetében a cukortartalom a dosage zérótól az édesig terjed.

- A Falanghina Spumante, a Fiano Spumante és a Greco Spumante esetében a minimális összes alkoholtartalom 11,50-ről 11,00-ra csökkent.

A módosítások bevezetésével az új piaci igények kielégítése érdekében bővül az ízjellemzőkön belül a cukortartalom alapján meghatározott típusok kínálata, a minimális összes alkoholtartalom pedig csökken, hogy frissebb és könnyedebb borok készülhessenek.

A leírt módosítások a termékleírás 6. cikkét és az egységes dokumentum 4. szakaszát érintik.

12. A minősítések aktualizálása a címkén

- A tiltott minősítések listájáról törlésre kerülnek az „extra” és a „finom” jelzők, mivel ezek néhány típus jellemzőinek leírásában már szerepelnek.

A módosítás a termékleírás 7. cikkét érinti.

13. A „vinificato in bianco” megjelölés

- Az új Aglianico vinificato in bianco típus esetében a címkén szereplő a karakterek és a szöveg kiegészül a „vinificato in bianco” kifejezéssel. A „vinificato in bianco” megjelölés kötelező, és közvetlenül az „Irpinia Aglianico” elnevezés alatt kell feltüntetni az eredetmegjelölés jelölésére használt betűknél nem nagyobb karakterekkel.

A módosítást az indokolja, hogy szabályozni kell az új típusra vonatkozó megjelölés használatát.

A módosítás a termékleírás 7. cikkét és az egységes dokumentum 4. szakaszát érinti.

14. Hivatkozás a Spumante „non millesimato” (nem évjáratos pezsgő) típusokra

A Spumante „non millesimato” típusú nem évjáratos pezsgőt tartalmazó palackok esetében megszűnik a szőlő termesztési évének feltüntetésére vonatkozó kötelezettség.

A módosítás a termékleírás 7. cikkét és az egységes dokumentum 9. szakaszát érinti.

15. Csomagolás, névleges térfogatok, a lezárás módja és tárolóedények – kiigazítások

- A cikk címében a pontosabb megfogalmazás érdekében a „dugózás” szó helyébe a „lezárás” szó lépett.
- Az új fogyasztási szokások, valamint a külföldi piacok igényeinek kielégítése érdekében az üveg mellett bevezetésre került az olyan alternatív tárolóedények használatának lehetősége, mint a bag-in-box.
- Hozzáadásra került az a kiegészítés, amely kizárja a bag-in-box használatát azoknál a típusoknál, amelyek presztízse nem teszi lehetővé az ilyen tárolóedények alkalmazását.
- Hozzáadásra került az a kiegészítés, amely kizárja a bag-in-box használatát a következő típusoknál: Irpinia ampi Taurasini, Irpinia Fiano passito, Irpinia Greco passito, Irpinia Falanghina passito, Irpinia Aglianico passito és Irpinia Aglianico liquoroso. E típusok presztízse nem teszi lehetővé az ilyen tárolóedények alkalmazását.
- Aktualizálásra került a jogszabályok által megengedett lezárási módszerekre való hivatkozás, a koronakupakok kivételével; ezenkívül a „Spumante” típusok esetében meghatározásra került, hogy az üvegpalackokat gomba formájú dugóval kell lezárni, kivéve a 0,200 liter névleges térfogatnál nagyobb műanyag palackokat.

A leírt módosítások a termékleírás 8. cikkét érintik.

EGYSÉGES DOKUMENTUM**1. A termék elnevezése**

Irpinia

2. A földrajzi árujelző típusa

OEM – altalom alatt álló eredetmegjelölés

3. A szőlőből készült termékek kategóriái

1. Bor
3. Likőrbor
4. Pezsgő
15. Szárított szőlőből készült bor

4. A bor(ok) leírása

1. „Irpinia” Bianco

RÖVID SZÖVEGES LEÍRÁS

szín: változó intenzitású szalmasárga; illat: virágos, gyümölcsös; íz: száraz vagy félszáraz, kiegyensúlyozott, jellegzetes; minimális összes alkoholtartalom: 10,50 térfogatszázalék; minimális cukormentes kivonat: 15,0 g/l.

Általános analitikai jellemzők	
Maximális összes alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális tényleges alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális összes savtartalom	4,5 gramm/liter, borkősavban kifejezve
Maximális illósavtartalom (milliekvivalens/liter)	
Maximális összes kén-dioxid-tartalom (mg/l)	

2. „Irpinia” Bianco Spumante

RÖVID SZÖVEGES LEÍRÁS

hab: finom és tartós, szín: változó intenzitású szalmasárga, időnként zöldes vagy aransárga fényekkel; illat: finom, sokrétű és összetett;

íz: finom és harmonikus, a dosage zérótól az édesig; minimális összes alkoholtartalom: 11,00 térfogatszázalék; minimális cukormentes kivonat: 15,0 g/l.

Általános analitikai jellemzők	
Maximális összes alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális tényleges alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális összes savtartalom	5,0 gramm/liter, borkősavban kifejezve
Maximális illósavtartalom (milliekvivalens/liter)	
Maximális összes kén-dioxid-tartalom (mg/l)	

3. „Irpinia” Rosso

RÖVID SZÖVEGES LEÍRÁS

szín: változó intenzitású rubinvörös; illat: virágos, gyümölcsös, hosszan tartó; íz: száraz vagy félszáraz, kiegyensúlyozott, jellegzetes;

minimális összes alkoholtartalom: 11,00 térfogatszázalék; minimális cukormentes kivonat: 20,0 g/l

Általános analitikai jellemzők	
Maximális összes alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális tényleges alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális összes savtartalom	4,5 gramm/liter, borkősavban kifejezve
Maximális illósavtartalom (milliekvivalens/liter)	
Maximális összes kén-dioxid-tartalom (mg/l)	

4. „Irpinia” Rosso Spumante

RÖVID SZÖVEGES LEÍRÁS

hab: finom és tartós, szín: változó intenzitású rubinvörös; illat: finom, sokrétű és összetett; íz: finom és harmonikus, a dosage zérótól az édesig; minimális összes alkoholtartalom: 11,00 térfogatszázalék; minimális cukormentes kivonat: 18,0 g/l.

Általános analitikai jellemzők	
Maximális összes alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális tényleges alkoholtartalom (térfogatszázalék)	

Minimális összes savtartalom	5,0 gramm/liter, borkősavban kifejezve
Maximális illósavtartalom (milliekvivalens/liter)	
Maximális összes kén-dioxid-tartalom (mg/l)	

5. „Irpinia” Rosato

RÖVID SZÖVEGES LEÍRÁS

szín: változó intenzitású rózsaszín; illat: virágos, gyümölcsös; íz: száraz vagy félszáraz, friss, lágy; minimális összes alkoholtartalom: 11,00 térfogatszázalék; minimális cukormentes kivonat: 18,0 g/l.

Általános analitikai jellemzők	
Maximális összes alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális tényleges alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális összes savtartalom	4,5 gramm/liter, borkősavban kifejezve
Maximális illósavtartalom (milliekvivalens/liter)	
Maximális összes kén-dioxid-tartalom (mg/l)	

6. „Irpinia” Rosato spumante

RÖVID SZÖVEGES LEÍRÁS

hab: finom és tartós; szín: változó intenzitású rózsaszín; illat: finom, sokrétű és összetett; íz: finom és harmonikus, a dosage zérótól az édesig; minimális összes alkoholtartalom: 11,00 térfogatszázalék; minimális cukormentes kivonat: 16,0 g/l.

Általános analitikai jellemzők	
Maximális összes alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális tényleges alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális összes savtartalom	5,0 gramm/liter, borkősavban kifejezve
Maximális illósavtartalom (milliekvivalens/liter)	
Maximális összes kén-dioxid-tartalom (mg/l)	

7. „Irpinia” Novello

RÖVID SZÖVEGES LEÍRÁS

szín: bíborvörös; illat: boros, gyümölcsös, intenzív; íz: száraz vagy félszáraz, friss, intenzív; minimális összes alkoholtartalom: 11,00 térfogatszázalék; minimális cukormentes kivonat: 17,0 g/l.

Általános analitikai jellemzők	
Maximális összes alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális tényleges alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális összes savtartalom	4,5 gramm/liter, borkősavban kifejezve
Maximális illósavtartalom (milliekvivalens/liter)	
Maximális összes kén-dioxid-tartalom (mg/l)	

8. „Irpinia” Coda di Volpe

RÖVID SZÖVEGES LEÍRÁS

szín: változó intenzitású szalmasárga; illat: virágos, gyümölcsös; íz: száraz vagy félszáraz, friss, lágy; minimális összes alkoholtartalom: 11,00 térfogatszázalék; Cukormentes kivonat: 16,0 g/l.

Általános analitikai jellemzők	
Maximális összes alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális tényleges alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális összes savtartalom	4,5 gramm/liter, borkősavban kifejezve
Maximális illósavtartalom (milliekvivalens/liter)	
Maximális összes kén-dioxid-tartalom (mg/l)	

9. „Irpinia” Falanghina

RÖVID SZÖVEGES LEÍRÁS

szín: szalmasárga, zöld fényekkel; illat: virágos, gyümölcsös, intenzív; íz: száraz vagy félszáraz, friss, lágy; minimális összes alkoholtartalom: 11,00 térfogatszázalék; minimális cukormentes kivonat: 16,0 g/l.

Általános analitikai jellemzők	
Maximális összes alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális tényleges alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális összes savtartalom	4,5 gramm/liter, borkősavban kifejezve
Maximális illósavtartalom (milliekvivalens/liter)	
Maximális összes kén-dioxid-tartalom (mg/l)	

10. „Irpinia” Falanghina Spumante

RÖVID SZÖVEGES LEÍRÁS

hab: finom és tartós; szín: változó intenzitású szalmasárga, időnként zöldes vagy aranysárga fényekkel; illat: finom, tág és összetett, a szőlőfajtára jellemző; íz: finom és harmonikus, a dosage zérótól az édesig; minimális összes alkoholtartalom: 11,00 térfogatszázalék; minimális cukormentes kivonat: 18,0 g/l.

Általános analitikai jellemzők	
Maximális összes alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális tényleges alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális összes savtartalom	5,0 gramm/liter, borkősavban kifejezve
Maximális illósavtartalom (milliekvivalens/liter)	
Maximális összes kén-dioxid-tartalom (mg/l)	

11. „Irpinia” Falanghina Passito

RÖVID SZÖVEGES LEÍRÁS

szín: aranyba hajló telt szalmasárga, borostyánsárga fényekkel; illat: finom, jellegzetes, virágos, gyümölcsös, illatos;

íz: félédes vagy édes, telt, harmonikus, a szőlőfajtára jellemző; minimális összes alkoholtartalom: 15,50 %; ténylegesen legalább 12,00 %; minimális összes savtartalom: 4,5 g/l; minimális cukormentes kivonat: 21,0 g/l.

Általános analitikai jellemzők	
Maximális összes alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális tényleges alkoholtartalom (térfogatszázalék)	12,00
Minimális összes savtartalom	4,5 gramm/liter, borkősavban kifejezve
Maximális illósavtartalom (milliekvivalens/liter)	
Maximális összes kén-dioxid-tartalom (mg/l)	

12. „Irpinia” Fiano

RÖVID SZÖVEGES LEÍRÁS

szín: változó intenzitású szalmasárga; illat: gyümölcsös, virágos, jellegzetes; íz: száraz vagy félszáraz, friss, lágy; minimális összes alkoholtartalom: 11,00 térfogatszázalék; minimális cukormentes kivonat: 16,0 g/l.

Általános analitikai jellemzők	
Maximális összes alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális tényleges alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális összes savtartalom	4,5 gramm/liter, borkősavban kifejezve
Maximális illósavtartalom (milliekvivalens/liter)	
Maximális összes kén-dioxid-tartalom (mg/l)	

13. „Irpinia” Fiano spumante

RÖVID SZÖVEGES LEÍRÁS

hab: finom és tartós, szín: változó intenzitású szalmasárga, időnként zöldes vagy aransárga fényekkel; illat: finom, tág és összetett, a szőlőfajtára jellemző; íz: finom és harmonikus, a dosage zérótól az édesig; minimális összes alkoholtartalom: 11,00 térfogatszázalék; minimális cukormentes kivonat: 18,0 g/l.

Általános analitikai jellemzők	
Maximális összes alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális tényleges alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális összes savtartalom	5,0 gramm/liter, borkősavban kifejezve
Maximális illósavtartalom (milliekvivalens/liter)	
Maximális összes kén-dioxid-tartalom (mg/l)	

14. „Irpinia” Fiano passito

RÖVID SZÖVEGES LEÍRÁS

szín: a szőlőfajtára jellemző; illat: finom, jellegzetes, virágos, gyümölcsös, illatos; íz: félédes vagy édes, telt, harmonikus, a szőlőfajtára jellemző; minimális összes alkoholtartalom: 15,50 térfogatszázalék; minimális cukormentes kivonat: 21,0 g/l.

Általános analitikai jellemzők	
Maximális összes alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális tényleges alkoholtartalom (térfogatszázalék)	12,00
Minimális összes savtartalom	4,5 gramm/liter, borkősavban kifejezve
Maximális illósavtartalom (milliekvivalens/liter)	
Maximális összes kén-dioxid-tartalom (mg/l)	

15. „Irpinia” Greco

RÖVID SZÖVEGES LEÍRÁS

szín: változó intenzitású szalmasárga; illat: virágos, gyümölcsös; íz: száraz vagy félszáraz, friss, lágy; minimális összes alkoholtartalom: 11,00 térfogatszázalék; minimális cukormentes kivonat: 16,0 g/l.

Általános analitikai jellemzők	
Maximális összes alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális tényleges alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális összes savtartalom	4,5 gramm/liter, borkősavban kifejezve
Maximális illósavtartalom (milliekvivalens/liter)	
Maximális összes kén-dioxid-tartalom (mg/l)	

16. „Irpinia” Greco spumante

RÖVID SZÖVEGES LEÍRÁS

hab: finom és tartós; szín: változó intenzitású szalmasárga, időnként zöldes vagy aransárga fényekkel; illat: finom, tág és összetett, a szőlőfajtára jellemző; íz: finom és harmonikus, a dosage zérótól az édesig; minimális összes alkoholtartalom: 11,00 térfogatszázalék; minimális cukormentes kivonat: 18,0 g/l.

Általános analitikai jellemzők	
Maximális összes alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális tényleges alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális összes savtartalom	5,0 gramm/liter, borkősavban kifejezve
Maximális illósavtartalom (milliekvivalens/liter)	
Maximális összes kén-dioxid-tartalom (mg/l)	

17. „Irpinia” Greco passito

RÖVID SZÖVEGES LEÍRÁS

szín: a szőlőfajtára jellemző; illat: finom, jellegzetes, virágos, gyümölcsös, illatos; íz: félédes vagy édes, telt, harmonikus, a szőlőfajtára jellemző; minimális összes alkoholtartalom: 15,50 térfogatszázalék; minimális cukormentes kivonat: 21,0 g/l.

Általános analitikai jellemzők	
Maximális összes alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális tényleges alkoholtartalom (térfogatszázalék)	12,00
Minimális összes savtartalom	4,5 gramm/liter, borkősavban kifejezve
Maximális illósavtartalom (milliekvivalens/liter)	
Maximális összes kén-dioxid-tartalom (mg/l)	

18. „Irpinia” Piediroso

RÖVID SZÖVEGES LEÍRÁS

szín: változó intenzitású rubinvörös; illat: gyümölcsös, hosszan tartó és intenzív; íz: száraz vagy félszáraz, kelően tanninos; minimális összes alkoholtartalom: 11,50 térfogatszázalék; minimális cukormentes kivonat: 20,0 g/l.

Általános analitikai jellemzők	
Maximális összes alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális tényleges alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális összes savtartalom	4,5 gramm/liter, borkősavban kifejezve
Maximális illósavtartalom (milliekvivalens/liter)	
Maximális összes kén-dioxid-tartalom (mg/l)	

19. „Irpinia” Sciascinoso

RÖVID SZÖVEGES LEÍRÁS

szín: változó intenzitású rubinvörös; illat: gyümölcsös, jellegzetes, intenzív; íz: száraz vagy félszáraz, lágy, kiegyensúlyozott;

minimális összes alkoholtartalom: 11,50 térfogatszázalék; minimális cukormentes kivonat: 20,0 g/l.

Általános analitikai jellemzők	
Maximális összes alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális tényleges alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális összes savtartalom	4,5 gramm/liter, borkősavban kifejezve
Maximális illósavtartalom (milliekvivalens/liter)	
Maximális összes kén-dioxid-tartalom (mg/l)	

20. „Irpinia” Aglianico

RÖVID SZÖVEGES LEÍRÁS

szín: változó intenzitású rubinvörös; illat: jellegzetes, intenzív; íz: száraz vagy félszáraz, kelően tanninos, kiegyensúlyozott;

minimális összes alkoholtartalom: 11,50 térfogatszázalék; minimális cukormentes kivonat: 20,0 g/l.

Általános analitikai jellemzők	
Maximális összes alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális tényleges alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális összes savtartalom	4,5
Maximális illósavtartalom (milliekvivalens/liter)	
Maximális összes kén-dioxid-tartalom (mg/l)	

21. „Irpinia” Aglianico spumante

RÖVID SZÖVEGES LEÍRÁS

hab: finom és tartós, szín: változó intenzitású rózsaszín vagy piros; illat: finom, tág és összetett, a szőlőfajtára jellemző;

íz: finom és harmonikus, a dosage zérótól az édesig; minimális összes alkoholtartalom: 11,00 térfogatszázalék; minimális cukormentes kivonat: 18,0 g/l.

Általános analitikai jellemzők	
Maximális összes alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális tényleges alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális összes savtartalom	
Maximális illósavtartalom (milliekvivalens/liter)	5,0
Maximális összes kén-dioxid-tartalom (mg/l)	

22. „Irpinia” Aglianico vinificato in bianco

RÖVID SZÖVEGES LEÍRÁS

szín: változó intenzitású szalmasárga, szürke vagy rózsaszín fényekkel; illat: virágos, gyümölcsös; íz: száraz vagy félszáraz, finom, harmonikus, kellemes; minimális összes alkoholtartalom: 11,50 térfogatszázalék; minimális cukormentes kivonat: 17,0 g/l.

Általános analitikai jellemzők	
Maximális összes alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális tényleges alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális összes savtartalom	4,5
Maximális illósavtartalom (milliekvivalens/liter)	
Maximális összes kén-dioxid-tartalom (mg/l)	

23. „Irpinia” Aglianico vinificato in bianco spumante

RÖVID SZÖVEGES LEÍRÁS

hab: finom és tartós, szín: változó intenzitású szalmasárga, szürke vagy rózsaszín fényekkel; illat: finom, tág és összetett, a szőlőfajtára jellemző; íz: finom és harmonikus, a dosage zérótól az édesig; minimális összes alkoholtartalom: 11,00 térfogatszázalék; minimális cukormentes kivonat: 18,0 g/l.

Általános analitikai jellemzők	
Maximális összes alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális tényleges alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális összes savtartalom	5,0
Maximális illósavtartalom (milliekvivalens/liter)	
Maximális összes kén-dioxid-tartalom (mg/l)	

24. „Irpinia” Aglianico passito

RÖVID SZÖVEGES LEÍRÁS

szín: a szőlőfajtára jellemző; illat: finom, jellegzetes, virágos, gyümölcsös, illatos; íz: félédes vagy édes, telt, harmonikus, a szőlőfajtára jellemző; minimális összes alkoholtartalom: 15,00 térfogatszázalék; minimális cukormentes kivonat: 21,0 g/l.

Általános analitikai jellemzők	
Maximális összes alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális tényleges alkoholtartalom (térfogatszázalék)	12,00
Minimális összes savtartalom	4,5

Maximális illósavtartalom (milliekvivalens/liter)	
Maximális összes kén-dioxid-tartalom (mg/l)	

25. „Irpinia” Aglianico liquoroso

RÖVID SZÖVEGES LEÍRÁS

szín: intenzív rubinvörös, amely idővel gránátvörösbe hajlik; illat: légies, intenzív, jellegzetes; íz: telt, bársonyos, meleg, száraz, a félszáraz, félédes vagy édes típusok esetében kifejezetten lekerekített; minimális összes alkoholtartalom: 16,00 térfogatszázalék; minimális cukormentes kivonat: 21,0 g/l.

Általános analitikai jellemzők	
Maximális összes alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális tényleges alkoholtartalom (térfogatszázalék)	15,00
Minimális összes savtartalom	4,5
Maximális illósavtartalom (milliekvivalens/liter)	
Maximális összes kén-dioxid-tartalom (mg/l)	

26. „Irpinia” sottozona Campi Taurasini

RÖVID SZÖVEGES LEÍRÁS

szín: rubinvörös, amely idővel gránátvörösbe hajlik; illat: intenzív, tartós, jellegzetes és kellemes; íz: száraz vagy félszáraz, kelően tanninos, lágy, testes; minimális összes alkoholtartalom: 12,00 térfogatszázalék; minimális cukormentes kivonat: 22,0 g/l.

Általános analitikai jellemzők	
Maximális összes alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális tényleges alkoholtartalom (térfogatszázalék)	
Minimális összes savtartalom	4,5
Maximális illósavtartalom (milliekvivalens/liter)	
Maximális összes kén-dioxid-tartalom (mg/l)	

5. Borkészítési eljárások

a. Különleges borászati eljárások

1. Pezsgőkészítés

Különleges borászati eljárás

Pezsgő előállítása palackban (klasszikus módszer) vagy autoklávokban (Charmat-módszer) történő másodlagos erjesztéssel.

2. Fehérbor készítése (vinificazione in bianco)

Különleges borászati eljárás

Fehérbor készítése piros szőlőből, a héjjal való érintkezés nélkül, fehér must előállítása céljából.

3. Érlelés

Különleges borászati eljárás

A Campi Taurasini területen előállított, ellenőrzött eredetmegjelöléssel ellátott „Irpinia” borok a szüret évét követő év szeptember 1-jétől hozhatók forgalomba.

A hagyományos módszerrel készült pezsgők a legkésőbb szüretelt tétel szüreti évének október 1-jétől számított 18 hónapig nem hozhatók forgalomba.

b. *Maximális hozamok*

1. „Irpinia”: Bianco, ideértve a Spumante változatot is, Rosato, ideértve a Spumante változatot is, Rosso, ideértve a Spumante és Novello változatokat is

10 000 kilogramm szőlő hektáronként

2. „Irpinia”: Coda di Volpe, Falanghina, ideértve a Spumante és Passito változatokat is, Fiano, ideértve a Spumante és Passito változatokat is, Greco, ideértve a Spumante és Passito változatokat is

12 000 kilogramm szőlő hektáronként

3. „Irpinia”: Piedirosso, Sciascinoso, Aglianico, ideértve a Spumante változatot is, Aglianico vinificato in bianco, ideértve a Spumante változatot is

12 000 kilogramm szőlő hektáronként

4. „Irpinia”: Aglianico Passito, Aglianico Liquoroso

12 000 kilogramm szőlő hektáronként

5. „Irpinia” sottozona Campi Taurasini: Aglianico

11 000 kilogramm szőlő hektáronként

6. **Körülhatárolt földrajzi terület**

az „Irpinia” minden típusa esetében, kivéve az alterületeken készült típusokat: a szőlőtermesztésre alkalmas területek Avellino megye teljes közigazgatási területén; az „Irpinia” Campi Taurasini alterületen előállított típusai esetében: a következő települések teljes közigazgatási területe: Taurasi, Bonito, Castelfranci, Castelvetera sul Calore, Fontanarosa, Lapio, Luogosano, Mirabella Eclano, Montefalcione, Montemarano, Montemiletto, Paternopoli, Pietradefusi, Sant'Angelo all'Esca, San Mango sul Calore, Torre le Nocelle, Venticano, Gesualdo, Villamaina, Torella dei Lombardi, Grottaminarda, Melito Irpino, Nusco, Chiusano San Domenico.

7. **Fontosabb borszőlőfajták**

Aglianico N. – Ellenica

Coda di volpe bianca B. – Coda di volpe

Falanghina B.

Fiano B.

Greco B.

Piedirosso N. – Palombina

Sciascinoso N.

8. **A kapcsolat(ok) leírása**

Irpinia

Irpinia Dél-Olaszország egyik történelmi és földrajzi régiója, amely jelenleg Avellino megyéhez tartozik, Campania középső és keleti részén terül el, nincs tengerpartja, és területe túlnyomórészt hegyvidéki.

Az ókorra visszanyúló szőlőtermesztési hagyományokkal rendelkező térséget a talaj- és éghajlati jellemzők jelentős változékonysága jellemzi, amelyet az egész területet átszelő Paternio és Terminio hegyvonulatok határoznak meg, számos szőlőfajta számára kedvező környezetet teremtve, különösen az ültetvények szerkezete (telepítési sűrűség) és a növényfejlődés szempontjából. Az Irpina termőterületén található talajok az elhelyezkedésüktől függően igen változatosak.

A terület számos folyó és patak – például a Calore Irpino, az Ofanto és a Sele – által átszőtt völgyek és dombok szövevénye.

Irpinia területét az Appenninek vonulata két, egymástól eltérő hegyoldalra osztja: az egyik a Tirrén-tenger felé néz Avellino járásban, a másik pedig az Adriai-tenger felé Sant'Angelo dei Lombardi és Ariano Irpino járásokban.

Domborzati szempontból Irpinia hegyvidéki-dombos terület; Síkabb részét néhány váltakozóan hullámos fennsík és kisebb völgyek alkotják.

Hegyvidéki részét az Appenninek két hegyvonulata, az egész területet átszelő Paternio és Terminio alkotja, számos szőlőfajta számára kedvező környezetet teremtve, különösen az ültetvények szerkezete (telepítési sűrűség) és a növényfejlődés szempontjából. Az Irpina termőterületén található talajok az elhelyezkedésüktől függően igen változatosak.

A vulkáni hamu jelenléte miatt – különösen az Avellino-medencét magában foglaló tartomány középső részén – a Vezúv környezetéhez hasonló jellemzőkkel rendelkező laza talajoktól – a különösen az északi és keleti vonulat dombos területein – az eocén és pliocén lerakódásokon kialakult, mészváz maradványokban szegény, agyagos és tápanyagokban gazdag, többnyire lúgos talajokig terjed.

Itt találhatók meg a campaniai bortermelés legkiválóbb termékei: ide sorolhatók például a Fiano, a Greco, a Coda di Volpe és a Falanghina fehérborok és az Aglianico, a Piediroso és a Sciascinoso vörösborok.

Alapvető fontosságúak a termőterülethez kapcsolódó történelmi és antropológiai tényezők, amelyek a megszilárdult hagyományok révén hozzájárultak az IRPINIA bor előállításához.

A térség szőlőtermesztésének eredete ugyan az idők homályába veszett, de szorosan összefügg a területet átszelő Sabato folyóval, amely a szabinokról, a Sabato folyó medencéjében megtelepedett egyik szunnita törzsről kapta a nevét (Livio).

A terület a Tufo településen található hatalmas kénlelőhelyek felfedezésének köszönhetően a XIX. században vált igazán a szőlőtermesztés és haladás központjává. Az, hogy a kén itt volt és hozzáférhető lett, nagyban elősegítette a szőlőtermesztés robbanásszerű növekedését Irpina-szerte, és egyúttal hozzájárult a „kénezés” technikájának kialakulásához, lehetővé téve a fűtők védelmét a külső kórokozóktól.

Az irpinai borágazat igazán nagy fejlődése a modern korban, a XIX. század vége felé ment végbe, amikor megkezdődött az Irpina borok nagy mennyiségben történő exportálása Franciaországba. Az irpinai bor 25-30 líra/centaro (75 kg) átlagáron nagyon keresett lett. „A szőlő lett tartományunk gazdagságának legfontosabb forrása.” (A.Valente) Akkoriban a beültetett terület meghaladta a 63 000 hektárt, amelyből több mint 2 000 hektáron folyt monokultúrás termesztés (F.Madaluni 1929).

A Giornale Economico del Principato Ulteriore 1835-ben új pincészetek építéséről, valamint a meglévő – a múlt kitörölhetetlen bizonyítékainak tekinthető pincészetek – szerkezeteinek és berendezéseinek korszerűsítéséről ad hírt. A cikket a meghozandó intézkedések felsorolása zárja.

Ezenfelül fontos bizonyítékokkal szolgálnak azon Agrárbizottság (Comizio Agrario) króniká is, amely a mezőgazdasági miniszter 1866.12.23-i királyi rendelete alapján a Società Economica del Principato d'Ultra (Principato d'Ultra megye gazdasági társasága) átalakulásával jött létre.

A szőlő- és bortermelés az idők során fontos bevételi forrást jelentett a térség mezőgazdasága számára. Irpina hosszú ideig az olasz tartományok élén állt a szőlőtermesztés tekintetében: amint azt 1923-ban Arturo Marescalchi szenátor az olasz borászati évkönyvhöz (Annuario Vinicolo d'Italia) írt előszavában megjegyezte, 2 319 000 hl-es bortermelésével Irpina a harmadik volt Olaszország megyéinek sorában.

A vulkáni hamuban gazdag talajok jellemezte területeken a filoxéra nehezen telepedett meg, ezért a többi szőlőtermő terület termelőkiesése idején Irpina fontos tartalékot jelentett a járvány által sújtott termelők ellátásában.

Amedeo Jannacone 1934-ben, az „I vini dell'Avellinese” (Az avallinói borok) című jelentésben így írt: „Egyértelmű, hogy a boripar Irpiniában igen jelentős mezőgazdasági tevékenységet képvisel, és évente ugyanennyire jelentős működő tőkével rendelkezik, amelyek együttesen számos vidéki család jólétéhez járulnak hozzá”. Avellino megye számos településének gazdasági fellendülése elsősorban a virágzó bortermelésnek és -kereskedelemnek tudható be, amely a mezőgazdaság valamennyi ágazatában és a vidéki lakosság életében is tagadhatatlan fejlődést eredményez.”

A XIX. század éveiben a mezőgazdaság tartópillérét az egész megyében folytatott, több mint egymillió hektoliter kivevő – nagyrészt exportra kerülő – szőlőtermesztés alkotta, amelybe az Agrárbizottság kijelentése alapján hatalmas tőkét (kb. 500 millió lírát) fektettek be. A tevékenység további fejlesztésének támogatása érdekében megépült Irpina első vasútja, amely hamarosan „borvasút” néven vált ismertté, és amely közvetlenül összekapcsolta a Sabato és a Calore menti dombvidék legjobb és legnagyobb bortermelő központjait a legfontosabb olasz és európai piacokkal. Különösen a Greco térségében még ma is számos létező és működő állomás található: Tufo, Prata, Taurasi, Montemiletto.

Az Avellinói Királyi Szőlészeti és Borászati Iskola (Regia Scuola di Viticoltura & Enologia di Avellino) 1878-as megalakulása hozzájárult ahhoz, hogy a terület az egyik legjelentősebb olasz borászati központtá váljon.

Amint azt a források is tanúsítják, az iskola, mint a társadalmi-gazdasági fejlődés motorja, az avellinói borágazatot Olaszország egyik legjelentősebb borkészítő és – elsősorban Franciaországba – exportáló megyéjévé tette.

Ezzel megkezdődtek a termelési technikák fejlesztése, a kiváló minőségű szőlészeti-borászati termékek előállítására, valamint a forgalomba hozható terméktípusok bővítésére és megújítására irányuló kísérletezések is. Így került sor a pezsgőkészítés első lépéseire az őshonos – különösen a Fiano, a Greco és az Aglianico – szőlőfajták mind autoklávban, mind palackban, a klasszikus módszerrel történő feldolgozása révén.

Az, hogy az irpinai boripar ekkora gazdasági erőt képviselt, intenzív hatást gyakorolt a permetezőkészülékek és a speciális szőlőtermesztési és borászati felszerelések, hordók és kádak gyártására és forgalmazására szakosodott üzemek fejlődésére is.

Tudományos szinten az Irpinia borok előállításának technikai és gazdasági értékét az idők során elvégzett ampelográfiai és borászati tanulmányok is elismerik.

Az, hogy az évszázadok során Irpinia teljes területén széles körben elterjedtek a szőlőültetvények, a technikai és termelési követelményeket a termesztett szőlőfajták fiziológiájával optimalizált szőlőtermesztési módszerek kifejlesztéséhez vezettek.

Ilyenek például a következők: az etruszk iskolára visszavezethető, az Aglianico és a kékszőlő-fajták esetében alkalmazott „alberata taurasina” vagy „antico sistema taurasino” néven ismert tipikus szőlőtermesztési módszer, valamint a Greco, Fiano, Coda di Volpe stb. fehérszőlő-fajták termesztése során széleskörűen alkalmazott „sistema avellinese” módszer.

Az, hogy az évszázadok során Irpinia teljes területén széles körben elterjedtek a szőlőültetvények, a technikai és termelési követelményeket a termesztett szőlőfajták fiziológiájával optimalizált szőlőtermesztési módszerek kifejlesztéséhez vezettek. Figyelembe kell venni többek között azt, hogy Irpiniát mérsékelt éghajlat jellemzi, nem fordulnak elő szélsőséges hőmérsékleti értékek, a tél zord, havas jellegű csapadékkal, míg a nyár viszonylag enyhe. Az év során a csapadékmennyiség bőséges, átlagosan 800 és 1 200 mm között ingadozik.

A területre jellemző hőmérsékleti, hidrometriai és anemometriai feltételek szinte ideálisak a cukortartalom és a savtartalom közötti fokozatos és egyensúlyban lévő érlelési folyamathoz, lehetővé téve a jó minőségű borászati termékek előállítását.

Ez a kedvező helyzet egyértelműen a földrajzi elhelyezkedésnek, a terület domborzatának, valamint a nappali és éjszakai hőmérsékletek közötti jelentős ingadozásoknak köszönhető, amelyek különösen kedvezőek a szőlő zsendülésének és érésének időszakában.

Ezen optimális szőlőfejlődési feltételek, valamint a bogyók érését befolyásoló valamennyi összetevő fokozatos fejlődése mellett tökéletes egyensúly érhető el a szőlő sav- és cukortartalma között, a rendkívül sajátos érzékszervi jellemzőkkel rendelkező pezsgők előállításához. Azt is meg kell jegyezni, hogy a második világháborút követően ez a térség egyike volt Olaszország első olyan területeinek, ahol a kiváló minőségű fehérborok előállítása olyan időszakban is fejlődni tudott, amikor a tárolás és a szállítás nehezen volt megoldható. A talajtani és éghajlati adottságoknak köszönhetően, a modern technológiák segítségével határozott és sajátos jellemzőkkel rendelkező, kék szőlőből készült fehér-, rozé- és fehérborokat hoztak létre, aminek következtében a térség már a 70-es években az egyik legnépszerűbb lett a határozott és sajátos jellemzőkkel rendelkező fehérbor-készítő területek közül.

9. További alapvető feltételek (csomagolás, címkézés, egyéb követelmények)

Borkészítési terület

Jogi keret:

A nemzeti jogszabályokban

A további feltétel típusa:

A meghatározott földrajzi területen való előállítás tekintetében biztosított eltérés

A feltétel leírása:

A Campi Taurasini alterületen előállítandó, az „Irpinia” szőlőfajta megjelölésével ellátott vagy anélküli, „Irpinia” ellenőrzött eredetmegjelöléssel ellátott borok borkészítési, feldolgozási, pezsgőkészítési műveleteit és érlelését Avellino megye területén kell elvégezni.

A 2005. szeptember 13. miniszteri rendelethez mellékelt termékleírás 5. cikke alapján engedélyezett eltérések érvényben maradnak.

Leírás és kiszerelés

Jogi keret:

A nemzeti jogszabályokban

A további feltétel típusa:

A címkézésre vonatkozó kiegészítő rendelkezések

A feltétel leírása:

Az „Irpinia” ellenőrzött eredetmegjelöléssel ellátott bor leírásában és kiszerezésén – ha az előírás alapján szükséges – az „Irpinia” megnevezés után a címkén kell feltüntetni a szőlőfajta nevét, az eredetmegjelölés feltüntetésére használt betűméretnél nem nagyobb betűkkel.

Az „Irpinia” Aglianico vinificato in bianco típus esetében, ideértve a Spumante változatát is, kötelező a „vinificato in bianco” megjelölés feltüntetése közvetlenül az „Irpinia” Aglianico megnevezés alatt, az eredetmegjelölés feltüntetésére használt betűméretnél nem nagyobb betűkkel.

Évjárat.

Az „Irpinia” ellenőrzött eredetmegjelöléssel ellátott bort tartalmazó palackokon – a nem évjáratos pezsgők és a likőrborok kivételével – minden esetben fel kell tüntetni a szőlőtermesztés évét.

A „vigna” (szőlőültetvény) feltüntetése.

A „vigna” kifejezés és az azt követő helynév a hatályos jogszabályoknak megfelelően feltüntethető a címkén.

A termékleíráshoz vezető link

<https://www.politicheagricole.it/flex/cm/pages/ServeBLOB.php/L/IT/IDPagina/17662>

ISSN 1977-0979 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-518X (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió
Kiadóhivatala
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU